

မောင်းထောင်သာသနာပိုင်ဟောင်း

မဟာဓမ္မသင်္ကြံ

သာမဏေကျော်လေးပါး

ဝိညာ

ဟံသာဝတီ

၁၅၈၆၁

၁၉၄၃ ခုနှစ်

အမရပူရ မြို့တည် နန်းတည် ဘဝရှင်မင်းတရားကြီး

လျှောက်ထား တောင် ပန်အပ်သည်ဖြစ်၍

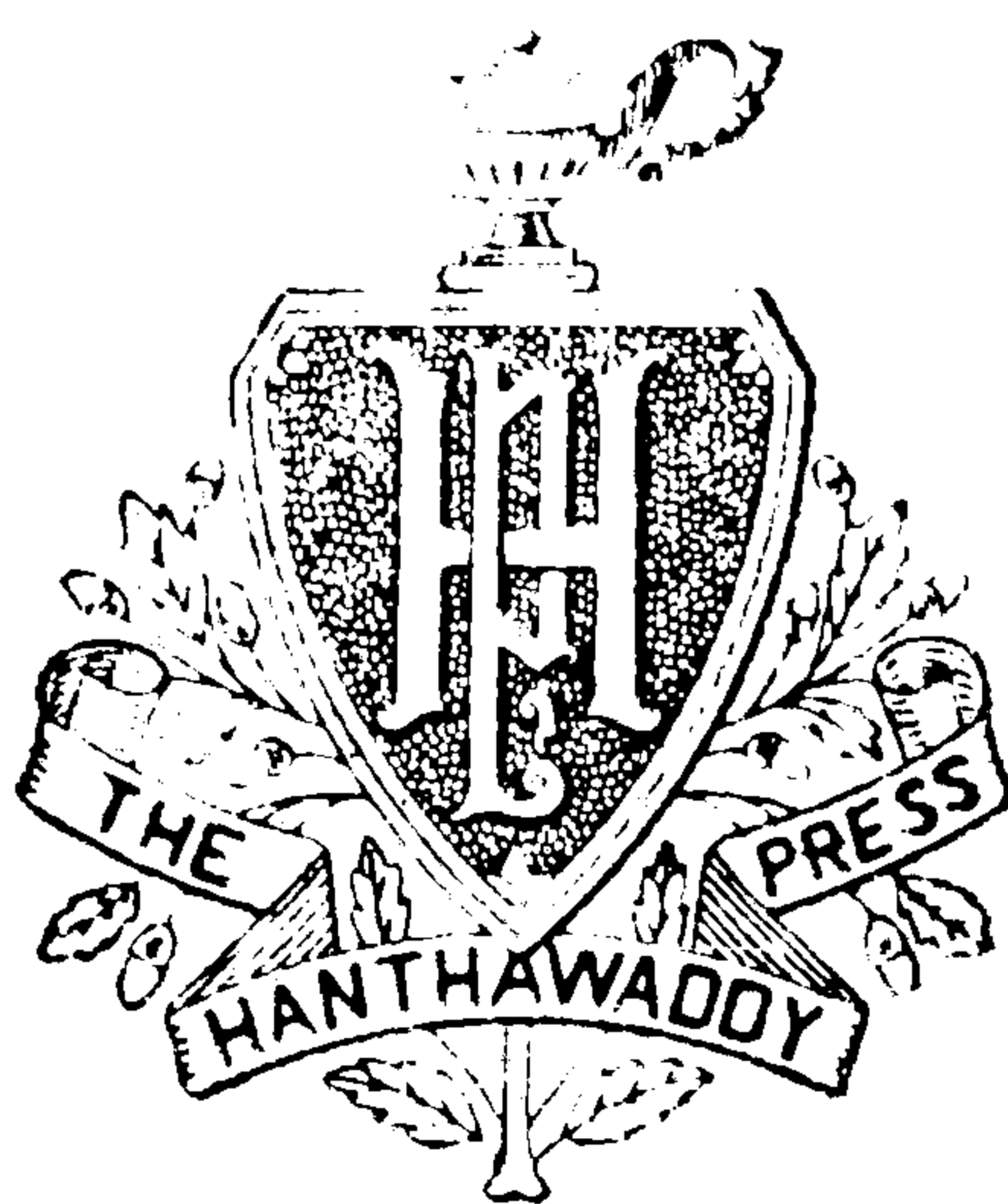
ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ

မောင်းထောင် သာသနာပိုင်ဆရာတော်

ရေးသား ဆက်သွင်းအပ်သော

သာမဏေကျော်လေးပါး

ဝိဇ္ဇ

ရန်ကုန်မြို့

ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်

၁၃၂၄-ခု (သာသနာ-၂၅၀၆) ၁၉၆၂-ခု

ပဌမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၁၆

ထပ်မံပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၆၂

၂၉၄-၃၅၄

မဟာဓ

၁၅ ခေါ်

စင်-၃

ကုန်း-၆၅

Made and Printed in the Union of Burma
by the Hanthawaddy Press, Rangoon.

ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် ၅၃၊ နတ်မောက်လမ်းသွယ်ရှိ
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်အတွက် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၈၄၅၊
၀၈၄၇) ဦးဇော်ဝင်းက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
နိဒါန်း		 ၁
	၁-တိဿသမဏေဝတ္ထု	
	အတိတ်အကြောင်း	 ၂၇
	ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း	 ၃၀
	အရှင်အာနန္ဒာအကြောင်း	 ၅၄
	အနုသန္ဓေစပ် တရားတော်	 ၅၇
	၂-ပဏ္ဍိတသမဏေဝတ္ထု	
	အတိတ်အကြောင်း	 ၆၃
	ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း	 ၈၂
	အနုသန္ဓေစပ် တရားတော်	 ၉၆
	၃-သံကိစ္စသမဏေဝတ္ထု	
	သံကိစ္စသမဏေအကြောင်း	 ၉၉
	အနုသန္ဓေစပ် တရားတော်	 ၁၁၈
	အဓိမုတ္တက သမဏေအကြောင်း	 ၁၂၀
	၄-သုမနသမဏေဝတ္ထု	
	အတိတ်အကြောင်း	 ၁၂၃
	အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း	 ၁၃၁
	သုမနသမဏေ၏ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း	 ၁၃၈
	အနုသန္ဓေစပ် တရားတော်	 ၁၅၅
	နိဂုံး	 ၁၅၇

နိဒါန်း

ပဋိညာဉ်

အတုမရှိ သိမ်မွေ့နက်နဲ ခွဲခြမ်းထိုးထွင်းနိုင်သောပညာ တော်ဖြင့် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာသူတော် ကောင်း တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကို ဆင်ခြင် ဆွေးနွေးလေ့ရှိတော် မူသော လက်နက် စကြာသခင် ဆင်ဖြူများရှင် အရှင်ဘဝရှင် မဟာဓမ္မရာဇ်တရားမင်းကြီး၏ အမေး တော်ကို တိုင်တည် ချ်သာမဏေကျော် လေးပါးတို့ ဂုဏ်ကျေးဇူးဝတ္ထု၊အဋ္ဌ၊ပုတ္တိ များကို ဓမ္မပဒစသော ကျမ်းဂန်လာအတိုင်း ပဋိညာဉ်၊ ဥပမာ၊ဟိတ်၊ဥဒါဟရုဏ်၊နိဂုံး-ဟူသော စကားအစိတ်အဖြာ အင်္ဂါငါးပါးဖြင့် တန်ဆာဆင်၍ ဆိုပေအံ့။

ဝေနေယျအလိုဟောချွတ်တော်မူခြင်း

ဝေနေယျတို့ကို အဇ္ဈာသယနှင့် လျော်စွာ ဓမ္မဒေသနာပြု တော်မူ၍ ချေချွတ်တော်မူသော သဗ္ဗညုဘုရားကား ဝေနေ ယျတို့၏ အဇ္ဈာသယ များပြားသည်ဖြစ်၍ အထူးထူးအပြား ပြား ဆန်းဆန်း ကြယ်ကြယ် ဓမ္မဒေသနာ ပြုတော်မူ၏။ ဝတ္ထုသုတ်၊ ပါရိဆတ္တကောပမသုတ်၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ် များ၌ ဥပမေယျ အနက်ဖြင့် ဥပမာကို ခြံရံ၍ ဓမ္မဒေသနာပြု တော်မူ၏။ ဝေလာမသုတ်၊ သုဝဏ္ဏကာရသုတ်၊ သူရိယောပမ သုတ် များ၌ ဥပမာဖြင့် ဥပမေယျ အနက်ကို ခြံရံ၍ ဓမ္မ ဒေသနာပြုတော်မူ၏။ ဤသို့ဓမ္မဒေသနာ ပြုတော်မူခြင်းဖြင့် တရားကို သိလွယ်စိမ့်သောငှါ ဝေနေယျတို့၏ အဇ္ဈာသယ နှင့် လျော်စေသတည်း။

သဗ္ဗညု ဘုရားသခင်တို့၏ သဘောတော်သည် “ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ” စသည်ဖြင့် ဘုရားဆုကို တောင်းရင်းကပင် ဝေ နေယျတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ မြှော်ရှုခြင်းရှိရကား ဝေနေ ယျတရားကို သိအံ့သော အကြောင်း ထင်လျှင် ကိုယ်တော် တွင် လက္ခဏာ ကြီးငယ်ကိုသော်လည်းပြ၍ ချေချွတ်တော် မူသည်၊ ဗာလဇနတို့ပင် လျှို့ဝှက် အပ်သော မဟာပုရိသ နိမိတ်ကိုသော်လည်းပြ၍ ချေချွတ်တော်မူသည်၊ နှလုံးသား ကိုသော်လည်း ထုတ်ပြ၍ ချေချွတ်တော်မူသည်၊ ဤသို့လျှင် ဝေနေယျတို့၏ အကျွတ်တရားကို တောင့်တ တော်မူသည်ဟူ ၍ ထိုထိုကျမ်းဂန်များ၌ ဆိုသတည်း။

ဥပမာဆောင်၍ဟောချွတ်တော်မူခြင်း

ဤသို့ အထူးထူး အပြားပြား ဆန်းဆန်း ကြယ်ကြယ် ပမာ,ပမည်းဆောင်၍ ဓမ္မဒေသနာ ပြုတော်မူရာ၌ ကေသရ ရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းသည် သားတကာတို့ကို နှိပ်နင်းတုန်လှုပ် စေသကဲ့သို့ သာသနာပ တိတ္ထိတို့ကို နှိပ်နင်းတော်မူတတ်သော အဖြစ်, မဟာကပ် အထောင် အသောင်းမက အသက်ရှည် သော ဗြဟ္မာကြီးတို့ကိုပင်လည်း အနိစ္စအစရှိသော တရား စကားဖြင့် တုန်လှုပ်စေနိုင်သော အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ သီဟနာ ဒသုတ်, သီဟောပမသုတ်များ၌ ကိုယ်တော်ကို ကေသရရာဇာ ခြင်္သေ့မင်း ဥပမာဖြင့် ဆောင်တော်မူ၏။

ဆင်ဆရာ, မြင်းဆရာတို့သည် ဆုံးမကောင်းသော ဆင်, မြင်းတို့ကိုဆုံးမဘိသကဲ့သို့ ဆုံးမထိုက်သောအဖြစ်, ယဉ်ကျေး စေနိုင်သော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ကေသီအဿဒမ္ပက သုတ်

များ၌ ကိုယ်တော်ကို ဆင်၊မြင်းဆရာကြီး ဥပမာဖြင့် ဆောင်တော်မူ၏။

ဆေးသမားတို့သည် ဆူးပြောင့် စသောအနာရောဂါတို့ကို နုတ်ပယ်သကဲ့သို့ ကိလေသာတို့ကို နုတ်ပယ် တတ်သော အဖြစ်၊ ကိလေသာမှ ငြိမ်းစေတတ်သော အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ကေနိယသုတ်၊ အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကနိပါတ်များ၌ကိုယ်တော်ကို ဆေးသမားကြီး ဥပမာဆောင်တော်မူ၏။

လူသုံးပါးထက် မြတ်တော်မူသောအဖြစ်၊ သမာပတ်ချမ်းသာခံစားတော်မူတတ်သော အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ သေလသုတ်၊ ဗကသုတ်များ၌ ကိုယ်တော်ကိုဖြူဖွယ်ကြီး ဥပမာဆောင်တော်မူ၏။

ဓမ္မစက်ကို လည်စေတော်မူတတ်သော အဖြစ်၊ တရားရတနာနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောအဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ်၊ သေလသုတ်များ၌ကိုယ်တော်ကိုစကြဝတေးမင်းဥပမာဖြင့် ဆောင်တော်မူ၏။

စကြာမင်း၏ရတနာနှင့်ဘုရား၏ရတနာ

စကြဝတေးမင်းနှင့် သဗ္ဗညုဘုရားတူတော်မူဟန်ကား—

စကြဝတေးမင်းသည် ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ သဗ္ဗညု ဘုရားလည်း ရတနာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

စကြဝတေးမင်း၏ စကြာရတနာသည်ကြွင်းသော ရတနာ ခပ်သိမ်းတို့၏ လက်ဦးရှေ့သွားဖြစ်သကဲ့သို့ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်သည် ကြွင်းသောစတုဘုမ္မက တရားခပ်သိမ်းတို့၏ လက်ဦးရှေ့သွား ဖြစ်သောကြောင့် စကြာရတနာနှင့် တူသတည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ ဆင်ရတနာသည်ကြီးကျယ်သော လုံးရပ်သဏ္ဌာန်ရှိသကဲ့သို့ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်သည် ကြီးကျယ်ပြန့်ပြန့်စွာ ဖြစ်သောကြောင့် ဆင်ရတနာနှင့် တူသတည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ မြင်းရတနာသည် ပေါ့ပါးလျင်မြန်သကဲ့သို့ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်သည် ပေါ့ပါးလျင်မြန်စွာ ဖြစ်သောကြောင့် မြင်းရတနာနှင့်တူသတည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ ပတ္တမြား ရတနာသည် ထက်ဝန်းကျင်တယူဇနာ အမိုက်ကိုဖျောက်၍ အလင်းကို ပြသကဲ့သို့ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်သည် ကိလေသာ ဟူသော အမိုက်ကိုဖျောက်၍ ပညာဟူသော အလင်းကို ပြတတ်သောကြောင့် ပတ္တမြားရတနာနှင့် တူသတည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ မိဖုရားရတနာသည် ကိုယ်စိတ် ပူပန်ခြင်း၊ နွမ်းနယ်ခြင်းကို ဖျောက်သကဲ့သို့ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်သည် ကိုယ်စိတ်ပူပန်ခြင်း၊ နွမ်းနယ်ခြင်းကိုဖျောက်တတ်သောကြောင့် မိဖုရားရတနာနှင့် တူသတည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ သူဌေးရတနာသည် အလိုရှိတိုင်းသော အခါ၌ ဥစ္စာဘဏ္ဍာကိုပေး၍ တည်ကြည်ခြင်းကို ပြသကဲ့သို့ သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်သည် အလိုရှိတိုင်း၊ အလိုရှိတိုင်းသော အပ္ပနာဈာန်ကိုပေး၍ တည်ကြည်ခြင်းကို ပြတတ်သောကြောင့် သူဌေးရတနာနှင့် တူသတည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ သားကြီးရတနာသည် အမှုကိစ္စရှိသမျှ ကိုပြီးစေသဖြင့် ကြောင့်ကြမဲ့ကိုပြသကဲ့သို့ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်သည် စိတ်၏တွန့်တိုခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်းမှကင်းစေသဖြင့် ကြောင့်ကြမဲ့ကို ပြတတ်သောကြောင့် သားကြီးရတနာနှင့်တူသတည်း။

ရတနာမည်ကြောင်း ၅-ပါး

ရတနာမည်ရာသော အကြောင်းအနက်ကားငါးပါးတည်း၊
ငါးပါးဟူသော်ကား—

- (၁) အရိုအသေပြုရာသော အဖြစ်လည်းတပါး။
- (၂) အဘိုးများစွာထိုက်သော အဖြစ်လည်းတပါး။
- (၃) အတုမရှိသောအဖြစ်လည်းတပါး။
- (၄) တွေ့ရမြင်ရခဲသောအဖြစ်လည်းတပါး။
- (၅) မြတ်သောသူတို့သာ သုံးဆောင်အပ်သော အဖြစ်လည်း တပါး။

ဤငါးပါးသော ရတနာမည်ရာသော အကြောင်းအားဖြင့် ထောက်ချင့် သော်လည်း စကြာမင်း၏ ရတနာခုနစ်ပါးထက် ပောဇ္ဈင်တရား ခုနစ်ပါးသာ ကဲလွန်သောရတနာ အစစ်ဖြစ် သတည်း။

နှိမ့်ချခြင်းနှင့် ချီးမြှင့်ခြင်း

ဤသို့ ရတနာအစစ်ဖြစ်သော ပောဇ္ဈင်တရား ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော ဘုရား တည်းဟူသော စကြာမင်းသည် တရားကို အစိုးရသဖြင့် တရားနှင့်အညီ ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသကာယောက်ျား၊ ဥပါသိကာမိန်းမတို့အား နှိမ့်ချခြင်း၊ ချီးမြှင့်ခြင်းကိုပြုတော်မူ၏။ လောက၌စကြာမင်းသည် ရတနာ၏ အာနုဘော်ဖြင့် သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အဆုံးရှိသော လောကဓာတ် စကြဝဠာတိုက်၌ စကြာမင်းအဖြစ်သို့ရောက်၍ “ငါ့အား ပြုဘွယ်ကိစ္စမရှိပြီ၊ ဤလူများကို ကြည့်ရှုစောင့်မ သဖြင့် အဘယ်မှုစအံ့နည်း”ဟု ကြောင့်ကြမဲ့ စည်းစိမ်ခံစား ကာသာ မနေဦးဘဲ ရံခါရံခါတရားဆုံးဖြတ်ရာ၌နေ၍ နှိမ့်ချ

အပ်သသူကိုနှိမ့်ချ၏။ ချီးမြှင့်အပ်သသူကိုချီးမြှင့်၏။ ဌာနန္တရ
ထားထိုက်သသူကို ဌာနန္တရထား၏။

ထို့အတူ၎င်း သဗ္ဗညုဘုရားတည်းဟူသော စကြာမင်း
သည်လည်း သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်နှင့်ယှဉ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်
၏ အာနုဘော်ဖြင့် ကုဋေကသိန်းသော လောကဓာတ် စကြာ
ဝဠာတိုက်၌ တရားမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်၍ “ငါ့အားပြုဘွယ်
ကိစ္စမရှိပြီ၊ ဤလောကကို ကြည့်ရှုစောင်မသဖြင့် အဘယ်
မူစအံ့နည်း” ဟုကြောင့်ကြမဲ့ သမာပတ်ဝင်စားကာသာ မနေ
ဦးဘဲ ရံခါရံခါ ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌နေ၍ နှိမ့်ချအပ်
သော ပါပပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုမြင်းမိုရ်တောင်ခြေရင်းအောက် ချဘိ
သကဲ့သို့ အပါယ်ဘေးဖြင့် ထိတ်လန့်စေလျက် နှိမ့်ချတော်မူ
၏။ ချီးမြှင့်အပ်သော ကလျာဏပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အထက်ဘဝ
တိုင်အောင် ချီးမြှင့်ဘိသကဲ့သို့ သုဂတိ ချမ်းသာဖြင့် နှစ်သိမ့်
စေလျက် ချီးမြှင့်တော်မူ၏။ ဧတဒဂ် အရာစသော ဌာနန္တရ
ထားထိုက်သော ရဟန်းယောကျာ်း၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသ
ကာယောကျာ်း၊ ဥပါသိကာမိန်းမတို့ကို အကြောင်းလေးပါး
နှင့်လျော်စွာ ဌာနန္တရ ထားတော်မူ၏။

ဧတဒဂ်ရရာသော အကြောင်း ၄-ပါး

ဧတဒဂ်ရရာသော အကြောင်းလေးပါး ဟူသော်ကား—

- (၁) ထိုဧတဒဂ်အရာ၌ ပွဲလမ်းရခြင်းအကြောင်း အထူး
ရှိသည်တပါး။
- (၂) ရှေးဆုတောင်းပတ္ထနာ ပါရမီကံ အထူးပါသည်
လည်း တပါး။
- (၃) ဝသီဘော် အလေ့အလာ ရှိသည်လည်း တပါး။

(၄) ရထိုက်သော တေဒဂ်အရာ ဌာနန္တရဂုဏ်ဖြင့်
ကဲလွန်သည်လည်းတပါး။

ဤတေဒဂ် ရရာသော အကြောင်း လေးပါးတို့တွင် အချို့
ကား အကြောင်းတပါးဖြင့် တေဒဂ် ရကုန်သည်၊ အချို့ကား
အကြောင်း နှစ်ပါးဖြင့် တေဒဂ်ရကုန်သည်၊ အချို့ကား
အကြောင်းသုံးပါးဖြင့် တေဒဂ် ရကုန်သည်၊ အချို့ကား
အကြောင်းလေးပါးဖြင့် တေဒဂ်ရကုန်သည်၊ အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာကား လေးပါးစုံသောအကြောင်းဖြင့် တေဒဂ် ရသ
တည်း။ ။

တေဒဂ် ရသော ရဟန်းယောက်ျား လေးဆဲ့တပါး၊
တေဒဂ်ရသောရဟန်း မိန်းမ တဆဲ့သုံးပါး၊ တေဒဂ်ရသော
ဥပါသကာ ယောက်ျားတဆယ်၊ တေဒဂ်ရသော ဥပါသကာ
မိန်းမ တဆယ်။

တေဒဂ်ရ ရဟန်းယောက်ျား ၄၁-ပါး

တေဒဂ်ရသော ရဟန်းယောက်ျား လေးဆဲ့တပါး
ဟူသော်ကား—

(၁) အရှင်ကောဏ္ဍညသည် သာသနာတော်၌ လက်ဦး
စွာရဟန်းပြုသည်ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်သောညဉ့်အပိုင်း
အခြားကိုသိတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

(၂) အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ပညာကြီးသော အရာ၌
တေဒဂ် ရ၏။

(၃) အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် တန်းခိုးကြီးသော အရာ၌
တေဒဂ်ရ၏။

(၄) အရှင် မဟာကဿပသည် စုတင်ဆောင်တတ်
သောအရာ၌ တေဒဂ် ရ၏။

နိဒါန်း

- (၅) အရှင် အနုရုဒ္ဓါသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၆) အရှင် သာကီဝင်ဘဒ္ဒိယသည် အမျိုးမြတ်သော အရာ၌ တေဒဂ် ရ၏။
- (၇) အရှင် လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသည် အသံသာယာသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၈) အရှင် ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇသည် မဂ်ဖိုလ်နှင့် စပ်သော ပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှါ ရဲရင့်ကြီးဝါးတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၉) မန္တာနီပုဏ္ဏားသား အရှင် ပုဏ္ဏသည် တရားဘာတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၀) အရှင် မဟာကစ္ဆည်းသည် အကျဉ်းဟောသော အရာကို အကျယ် ဝေဖန်တတ်သော အရာ၌ တေဒဂ် ရ၏။
- (၁၁) အရှင်မဟာပန်သည် အရူပါဝစရဈာန်ဝိပဿနာအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၂) အရှင် စူဠပန်သည် စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ကို ဘန်ဆင်း တတ်သော အရာ၊ ရူပါဝစရဈာန်သမာပတ် အရာ နှစ်ဌာန၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၃) အရှင် သုဘူတိသည် ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို မပြုဘဲ တရားဟောလေ့ရှိသဖြင့် ကိလေသာကင်း၍ နေတတ်သော အရာ၊ မေတ္တာဈာန်ကို ဝင်စား၍ အကျိုးကြီးမြတ်အောင်ပြုသဖြင့်မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်သောအရာ နှစ်ဌာန၌ တေဒဂ်ရ၏။

- (၁၄) ရှားတော အရှင်ရေဝတသည် တောကျောင်း နေလေ့ ရှိသောအရာ၌တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၅) အရှင်ကင်္ခါရေဝတသည် ဈာန်ဝင်စားတတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၆) အရှင်ကောလိဝိသ သောဏသည်လုံ့လကြီးသော အရာ၌တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၇) အရှင် ကောဋိကဏ္ဍ သောဏသည် သာယာ နာပျော်ဘွယ်ရွတ်ဘတ်တတ်သောအရာ၌ တေဒဂ် ရ၏။
- (၁၈) အရှင် ရာဟုလာသည် သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့် ဆောင်လိုသော သိက္ခာ ကာမ အရာ၌ တေဒဂ် ရ၏။
- (၁၉) အရှင် ဝတ္ထုလိသည် သဒ္ဓါခြင်းကြီးသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၀) အရှင် သီဝလိသည် လာဘ်လာဘ များသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၁) အရှင်ရဋ္ဌပါလသည် သဒ္ဓါသဖြင့် ရဟန်းပြုသော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၂) အရှင်ကောဏ္ဍဓာနသည် ဘုရားသခင် ဒေသစာရီ ကြွလှိုသောအခါ ပုထုဇဉ်တို့မလိုက်ရ၊ အရိယာ တို့သာ လိုက်ရမည် စာရေးတန် ဝေဘန်သည်ကို လက်ဦးစွာယူတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၃) အရှင်ဝင်္ဂီသသည် ဂါထာဗန္ဓ အဖွဲ့အစီ လျှင် လျှားသောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

- (၂၄) အရှင်ဥပသေနသည် အခြံအရံနှင့်တကွကြည်ညို
ဘွယ်ရှိသောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၅) အရှင် ဒဗ္ဗသည် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့အား
အထိုက်အလိုက် အိပ်ရာနေရာ ခင်းတတ်သော
အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၆) အရှင် ပိလိန္ဒဝစ္ဆသည် နတ်တို့ချစ်သော အရာ၌
တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၇) အရှင်ကုမာရကဿပသည် ဆန်းကြယ်စွာစကား
ဆိုတတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၈) အရှင် ဒါရုစီရိယသည် အကျွတ်တရားရလွယ်
သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂၉) အရှင်အာနန္ဒာသည် အကြားအမြင်များသော
ဗဟုဿုတအရာ၊ ပညာလျင်သောအရာ၊ သတိမြဲ
သောအရာ၊ လုံ့လကြီးသော အရာ၊ အလုပ်
အကျွေးအရာ ငါးဌာန၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၀) အရှင်ကောဠိကသည် ပဋိသန္တိဒါအရာ၌ တေ
ဒဂ်ရ၏။
- (၃၁) အရှင်ဥရုဝေလကဿပသည် အခြံအရံများသော
အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၂) အရှင် ကာလုဒါယီသည် အမျိုးကို ကြည်ညို
စေတတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၃) အရှင် ဗာကုလသည် အနာနည်းသော အရာ၌
တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၄) အရှင် သောဘိဘသည် ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏ်အရာ၌
တေဒဂ်ရ၏။

- (၃၅) အရှင်ဥပါလိသည် ဝိနည်းကိုဆောင်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၆) အရှင် ညီတော်မင်းနန်သည် ဣန္ဒြေစောင့်စည်းသောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၇) အရှင်နန္ဒကသည် ရဟန်းမိန်းမတို့ကို ဆုံးမတတ်သောအရာ၌တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၈) အရှင် ကပ္ပိနသည် ရဟန်း ယောက်ျားတို့ကို ဆုံးမတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၃၉) အရှင်ရာဇသည် ဘုရားသခင် တရားဟောတော်မူသောအခါ အဆစ်အဖျက်ကို မေးမြန်း လျှောက်ထား၍ အသစ်သစ် အဆင့်ဆင့် ဓမ္မဒေသနာကို ပွားစေတတ်သောအရာ၌တေဒဂ်ရ၏။
- (၄၀) အရှင်သာဂတသည် တေဇောဓာတ် ဝင်စားသောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၄၁) အရှင်မောဃရာဇာသည် ယက်ကန်းသား၊ချည်၊ ဆိုးရည် သုံးပါးကြမ်းထမ်းညစ်နွမ်းသောသင်္ကန်းကိုဆောင်တတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

တေဒဂ်ရ ရဟန်းမိန်းမ ၁၃-ပါး

တေဒဂ်ရသော ရဟန်းမိန်းမတစ်ဆယ့်သုံးပါးဟူသော်ကား—

- (၁) မိတ္ထွေးတော်မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ရဟန်းမိန်းမတို့တွင် လက်ဦးစွာ ရဟန်းပြုသည်ဖြစ်၍ ရှည်မြင့်သော ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို သိတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၂) အရှင်ခေမာသည် ပညာကြီးသောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

- (၃) အရှင်ဥပ္ပလဝဏ်သည် ကန်းခိုးကြီးသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၄) အရှင် ပဌာ စာရီသည် ဝိနည်းကို ဆောင်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၅) အရှင် ဓမ္မဒိန္နာသည် တရားဟော တတ်သော ဓမ္မကထိကအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၆) အရှင်နန္ဒာသည် ဈာန်ဝင်စားတတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၇) အရှင်သောဏာသည် လုံ့လကြီးသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၈) အရှင် ဗကုလာသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၉) အရှင်ကုဏ္ဍလကေသီဘဒ္ဒါသည် အကျွတ်တရား ရလွယ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၀) အရှင် ကာဝိလာနိဘဒ္ဒါသည် ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် အရာ၌တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၁) * အရှင် ရာဟုလမယ်တော် အရှင်ဘဒ္ဒကစ္ဆာနာ သည် ကြီးမြတ်သော အဘိညာဉ်သို့ ရောက်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၂) အရှင် ကိသာဂေါတမီသည် ယက်ကန်း သား၊ ချည်၊ ဆိုးရည် သုံးပါးဖြင့် ကြမ်းထမ်း ညစ်နွမ်း သော သင်္ကန်းကို ဆောင်တတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၁၃) အရှင် ဝိင်္ဂလမာတာသည် သဒ္ဓါခြင်း ကြီးသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

* ရာဟုလမယ်တော် ဘဒ္ဒကမ္ဘာနာသည် ကြီးမြတ်သော အဘိညာဉ်သို့ ရောက်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည် ဟူသော စကား၌—တဆူတဆူသော ဘုရားတို့လက်ထက် လေးပါး လေးပါးစီမျှသာ ကြီးမြတ်သော အဘိညာဉ်သို့ ရောက်ကုန် မြဲတည်း။ ငါတို့ဘုရားရှင် လက်ထက်ကား အရှင် သာရိ ပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်ဗာကုလ၊ ရာဟုလမယ် တော် အရှင်ဘဒ္ဒကမ္ဘာနာ၊ ဤလေးပါးတို့သာ ကြီးမြတ်သော အဘိညာဉ်သို့ ရောက်၍ မဟာအဘိညာဉ် မည်ကုန်၏။ တပါးသော သာဝကတို့သည် လွန်စွာအဆုံး ကမ္ဘာတသိန်း တွင် ရှေ့သာ အောက်မေ့နိုင်ကုန်သည်။ ထို့ထက်အလွန် မအောက်မေ့နိုင်ကုန်။ ဤလေးပါးတို့မူကား တသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း တိုင်အောင် အောက်မေ့နိုင်ကုန်သတည်း။

တေဒဂ်ရ ဥပါသကာ ယောက်ျား ၁၀-ယောက်

တေဒဂ်ရသော ဥပါသကာ ယောက်ျား တဆယ်ဟူ သော်ကား—

(၁) ဥက္ကလာပဇနပုဒ် အသိတဉ္စနမြို့ တပုဿ၊ဘလ္လိက ညီနောင်တို့သည် သရဏဂုံဦး တည်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရကုန်၏။

တပုဿကားအစ်ကိုယ်၊ဘလ္လိကကားညီတည်း။ ထိုသူတို့ သည် လှည်းငါးရာနှင့် ဥက္ကလာပတိုင်းမှ မဇ္ဈိမတိုက်သို့ ကုန် သွယ်ခြင်းငှါ လာကုန်လတ်သော် ဘုရားဖြစ်ဦးမဆွ လေးဆဲ ကိုးရက် အလွန် အဋ္ဌမသတ္တဗဟတွင် ရာဇာယတန လင်း လွန်းပင်ရင်း၌ နေတော်မူစဉ် ဗောဓိမဏ္ဍိုင် အနီးအရပ်သို့ ရောက်လေကုန်သတည်း။ ထိုအခါ ငါးဘဝ မြောက်က ထို သူတို့၏ အမိဖြစ်ခဲ့ဘူးသော နတ်သည် လှည်း၌ကသောနွားတို့

၏အသွားကိုချုပ်၍လှည်းသားတယောက်ကိုယ်၌ဝင်ပြီးသော်
ထိုအရပ်၌ ဘုရားရှိတော် မူကြောင်းကို ဆိုပြီးမှ ဆွမ်းဦးလှူ
စိမ့်သောငှါ တိုက်တွန်း၏။ ကုန်သည်တို့သည် ကြွက်ကျစ်မုံ၊
ပျားဆုပ်မုံ လှူကုန်၍ သရဏဂုံ ဆောက်တည် ကုန်၏။
သံဃာမရှိသေးရကား ဘုရား၊ တရား နှစ်ပါးကိုသာ ရည်၍
ဒွေဝါစိက သရဏဂုံ ဆောက်တည်သတည်း။ ကိုးကွယ်ပူဇော်
ရန်တောင်း၍ဆံတော်ရှစ်ချောင်းရသည်ကိုလည်းအသိတဉ္စန
မြှူတံခါးဝ၌ ဇီဝကေသ ဓာတုစေတီ တည်လေကုန်၏။ ထို
စေတီမှ ဥပုသ်နေ့တိုင်း ညှိသော ရောင်ခြည်တော်တို့ ထွက်
ကုန်မြဲတည်း။

(၂) သုဒတ္တသုဌေးသည် အလှူပေးတတ်သော အရာ၌
တေဒဂ်ရ၏။

သုဒတ္တဟူသည်ကား ငယ်မည်တည်း။ ကိုးကွယ်ရာမဲ့သူ
တို့အား ထမင်းရိက္ခာ ပေးတတ်သောကြောင့် ကြီးမှအနာ
ထပိဏ်တွင်သတည်း။

(၃) စိတ္တသူကြွယ်သည် တရားအရာ စကားပြောဟော
တတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

(၄) ဟတ္ထာဠဝကမည်သော အာဠဝီ မင်း၏သားသည်
သီတင်းသည် ပရိသတ်တို့ကို ဒါန၊ ပိယဝါစာ၊
အတ္ထစရိယာ၊ သမာနတ္ထတာ သင်္ဂဟတရား လေး
ပါးဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်တတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

သင်္ဂဟတရားလေးပါးတွင် ဒါနဟူသည်ကား ပေးကမ်း
ခြင်းတည်း။ ပိယဝါစာ ဟူသည်ကား ချစ်နှစ်သက်ဘွယ် အ
သာအယာခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းတည်း။ အတ္ထစရိယာဟူသည်

ကား တစုံတခု အမှုကိစ္စရှိလတ်သော် ကြဉ်းဆောင် ကယ် ဆယ်ခြင်းတည်း။ သမာနတ္ထတာ ဟူသည်ကား ကိုယ်နှင့် အကျိုးစီးပွား ထပ်တူထပ်မျှ ကိုယ်တူရင်းရှည် ပြုခြင်းတည်း။

- (၅) မဟာနာမ သာကီဝင်သည် မွန်မြတ်သော အရ သာကို ပေးဟတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၆) ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် နှစ်သက်ဘွယ် လိုချင်ဘွယ်သော အလှူဝတ္ထုကို ပေးတတ်သောအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၇) ဥဂ္ဂတသူကြွယ်သည် သံဃာကို လုပ်ကျွေးတတ် သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၈) သူရဗန္ဓ ဥပါသကာသည် ရတနာ သုံးပါးကို မတုန် မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညိုတတ်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

အခါတပါး ထိုသူရဗန္ဓ ဥပါသကာသည် မိမိအိမ်၌ဘုရား ရှင်ကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ တရားနာ၏။ တရားဟောပြီး၍ ဘုရား ရှင်ကြွလေလျှင် ဘုရားရှင်အသွင်ဖြင့်မာရ်မင်းလာ၍ “ငါ့နိုင်ငံ ကိုသူရဗန္ဓလွန်သလော၊ မလွန်လော” ဟုစုံစမ်းလိုသဖြင့် အိမ် တံခါး၌ရပ်၏။ သူရဗန္ဓဥပါသကာလည်း “ဘုရားရှင်တဘန် ကြွလာပြန်သည်တကား” ဟုရှောင်တခင် အိမ်ကထွက်ပြီးမှ ရှိသေစွာရှိခိုး၍ “အဘယ့်ကြောင့် ကြွတော်မူလာပြန်သနည်း” ဟု လျှောက်၏။ “သူရဗန္ဓ... ငါသည်မဆင်ခြင်မိဘဲ ခန္ဓာငါး ပါးကို အနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ၊ အနတ္တံဟု ယခင်ကဟောခဲ့မိသည်။ ဤသို့မမှတ်လင့်။ အချို့သောခန္ဓာကို နိစ္စံ၊ သုခံ၊ အတ္တံဟူ၍ မှတ်၍ ကား-ဟုတ်မှန်သောတရားတည်း” ဟုဘုရားရှင်အသွင် ဆောင်လျက် မာရ်မင်းဆို၏။ ထိုစကားကို သူရဗန္ဓဥပါသ ကာကြား၍ “ဘုရားတို့မည်သည် စကားနှစ်ခွန်းမရှိ၊ သင်ကား

မာရ်မင်း မဟုတ်လော”ဟု ဆိုလျှင် သောတာပန် ဖြစ်သော အရိယသာဝကမေးသော စကားသည် မာရ်မင်းအား ပုဆိန် ဖြင့် ခတ်သကဲ့သို့ဖြစ်လေ၍ “ဟုတ်ပေ၏”ဟု ဝန်ခံ၏။ “သင်ကဲ့ သို့သော မာရ်မင်းသည် အရာအထောင်ပင်လာသော်လည်း ငါ၏သဒ္ဓါခြင်းကို တုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရာ၊ သွား လေ၊ ငါ့အိမ်တံခါးတွင်မနေလင့်”ဟုလက်ဖျစ်တီးလိုက်သော် မာရ်မင်းမဝံ့၍ ကွယ်လေ၏။ ဤသို့ သူရဗန္ဓုပါသကာသည် ရုတနာသုံးပါးကို မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းရှိ သတည်း။

(၉) အဘယမင်းသား ကောက်၍ မွေးသော ဇီဝက ဆေးသမားသည် တဦးတဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်သော ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

(၁၀) နကုလပိတာသူကြွယ်သည် ဘုရားရှင်နှင့် အကျွမ်း ဝင်သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

ထိုသူကြွယ်ကား ရှေးကအစဉ်မပြတ် ဘဝငါးရာတိုင်တိုင် ဘုရားရှင်အဘဖြစ်ဘူး၏။ ဘယွေး၊ ဘကြီး၊ ဦးရီးလည်း ဘဝ ငါးရာနှင့်နှင်၎င်း အစဉ်မပြတ်ဖြစ်ဘူး၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကား ပဒုမုတ္တရ ဘုရားရှင်လက်ထက် “ဘုရားရှင်နှင့် အကျွမ်းဝင် သော အရာ၌ တေဒဂ်ရလိုသော”ဟုဆုတောင်းသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

တေဒဂ်ရ ဥပါသိကာ မိန်းမ ၁၀-ယောက်

တေဒဂ်ရ သောဥပါသိကာ မိန်းမတဆယ်ဟူသော်ကား—

(၁) သုဇာတာ သူဌေးသမီးသည် သရဏဂုံဦး တည် သော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

ထိုသုဇာတကား ပညောင်ပင် ရင်း၌ သားဆု ပန်သည့် အတိုင်း သားရပြီး၍ ကဆုန်လပြည့် ဘုရားဖြစ်သည့်နေ့ ပညောင်စောင့်နတ် အမှတ်ဖြင့် ဘုရားရှင်အားအဘိုးတသိန်း ထိုက်သော ရွှေခွက်တခု၌ သနားဆွမ်းထည့်ပြီးမှ အဘိုး တသိန်းထိုက်သော ရွှေခွက်တခုအုပ်၍ လှူသောအရှင်ယသ မယ်တော်ကည်း၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူသည့် နှစ်ပင် အရှင်ယသ လည်း ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်သား ဆုပန်၍ ရပြီးမှ ဗာလိနတ်စာ နှစ်စဉ် ပူဇော်မြဲ အတိုင်း ပူဇော်သည်။ ထိုအခါတွင် သားဆုပန်သည်မဟုတ် မှတ်လေ။

- (၂) ဝိသုဒ္ဓါ ဒါယိကာမသည် အလှူဒါနဖြင့် မွေ့ လျော်သော အရာ၌တေဒဂ်ရ၏။
- (၃) * ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဥပါယိကာမသည် အကြားအမြင် များသော ဗဟုဿုတအရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။
- (၄) ဥတေနမင်း၏ မိဖုရား သာမာဝတီသည် မေတ္တာ ဖြင့် နေလေ့ရှိသော အရာ၌ တေဒဂ်ရ၏။

* ခုဇ္ဇုတ္တရာကား-ပဒုမဘုရားရှင်လက်ထက်“ဗဟုဿုတ အရာ၌ တေဒဂ်ရလိုသော”ဟု ဆုတောင်း၍ သေက္ခပဋိသန္တိ ဒါဉာဏ်ဖြင့် ပိဋကတ်နှင့် စပ်သော အကြားအမြင် ဗဟု ဿတရှိ၏။ ကောသမ္ဘိပြည်၌ သာမာဝတီ အမှူးရှိသော ဥတေနမင်း၏ မိဖုရား ငါးရာတို့ကိုလည်း ကရားဟော၍ သောတာပန် အဖြစ်၌တည်စေ၏။ ဘုရားသခင် အထံတော်က တရားတော်ကိုနာ၍ သာမာဝတီမိဖုရားတို့အား “ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဟောသော ဣတိဂုဏ်ကျမ်း”ဟူ၍ယခုထက်တိုင် ထင်ရှားရှိ၏။ ထိုသို့သော ဂုဏ်အထူးနှင့်ပြည့်စုံ သသူဖြစ်လျက် အစမထင်

သံသရာ၌ ကျင်လည်ကြသော သတ္တဝါတို့သည် မှားတုံ့မှန် တုံ့ဖြစ်တတ်ခဲ့၍ ရှေးဘဝက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်တပါး ခါးတော်ကျောက်တော် ခပ်ကုန်းကုန်းရှိသည်ကို ပြက်ရယ်မှု ပြုဘူးသော မကောင်းမှုကြောင့် ခါးခပ်ကုန်းကုန်းရှိရကား ဥတ္တရာဟူသော ငယ်မည်တွင် ခုဇ္ဇသဒ္ဓါလောင်း၍ ခုဇ္ဇုတ္တရာ ဟု တွင်သတည်း။ ကဿပဘုရားရှင်သာသနာတော်၌ သာမဏေတဦးကို မိမိအမှုမှာ စေခိုင်းဘူးသော မကောင်းမှုကြောင့် ဘဝငါးရာတိုင်အောင် သူ့ကျွန်အစေအပါးဖြစ်ရ၏။ ယခုဘဝလည်း သာမာဝတီမိဖုရားကျွန် အစေအပါး ဖြစ်ရသတည်း။

(၅) နန္ဒမာတာ ဥတ္တရာသည် ဈာန်ဖြင့် မွေ့လျော်တတ်သောအရာ၌ စတဒဂ်ရ၏။

နန္ဒမာတာကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ပုဏ္ဏသုဌေး၏သွီးတည်း။ အရွယ်ရောက်သောအခါ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကျေး တောင်မျက်နှာ ကြခတ်ဝါးရုံအတိ မြို့ပြင်ဝန်းကျင်၌ စိုက်သောကြောင့် ဝေဠုကဏ္ဍကမည်သော ကြခတ်မြို့၌ သုဌေးသားနှင့် အိမ်ထောင်ပြု၍ ငိုငုကတ်သုံးပုံကို အလေ့အကျက် ဆောင်ရွက်နိုင်၏။ တရံရောအခါ ညဉ့်မိုးသောက်ယံတွင် ဘုံခုနစ်ဆင့် မြင့်သော ပြာသဒ်ဇျား၌ ပါရာယန သုတ္တန်ကို နန္ဒမာတာ ရွတ်သရဇ္ဈာယ်စဉ် ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီး လာကြိုက်ကြိမ်၍ နာပြီးသော် ကောင်းချီး ပေး၏။ တရားဟောဆရာ အဘို့ဟူ၍ ပူဇော်သော အမှတ်ဖြင့် သလေးစပ်ပါးနီ အတိ ပြည့်သော တထောင့် နှစ်ရံငါးဆယ်သော ကျိကြီးတို့ကို “နန္ဒမာတာ တသန္တာန်လျှင် ယူရာမထင်ပြည့်မြဲပင်ပြည့်လေစေ” ဟုမိဋ္ဌာန်ပြု၍ ဆောက်နှင်းခဲ့၏။ သည်ကိုရည်၍ “နန္ဒမာတာ ကျိကဲ့သို့

ယူရာ မထင် အပြည့်နှင့်နှင်ဖြစ်ပါမူကား” ဟု လူတကာတို့ ဥဒါန်းဆိုမြဲဖြစ်သတည်း။

(၆) ကောလိယ မင်းသွီး သုပ္ပဝါသာသည် မွန်မြတ် သော ဘောဇဉ် အရသာကို ပေးတတ် သောအ ရာဌဇေတဒဂ်ရ၏။

(၇) သုပ္ပိယ ဥပါသိကာမသည် သူနာ ရဟန်းတို့ကို လုပ်ကျွေးတတ်သော အရာဌ ဇေတဒဂ်ရ၏။

ထိုဥပါသိကာမသည် သူနာ ရဟန်းတို့ ဟင်းမျိုးသားလို သောအကြောင်းကိုသိ၍ ရှာစေသော် မရှိလေရကား မိမိကိုယ် သားကိုစင် လှီးဖြတ်၍ ပေးလေသတည်း။

(၈) ကာတိယာနိ ဥပါသိကာမသည် မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ကြည်ညို တတ်သောအရာဌ ဇေတဒဂ်ရ၏။

ထိုဥပါသိကာမသည် အိမ်ကိုခိုးသူတို့ ဝန်းရံလုယူလျက် ပင် တရားနာခြင်းကိုမဖျက်၊ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ကြည်ညိုစွာ နာလေသတည်း။

(၉) နကုလမာတာ သူကြွယ်မသည် ဘုရားရှင်နှင့် အကျွမ်းဝင်သော အရာဌ ဇေတဒဂ်ရ၏။

ထိုသူကြွယ်မသည် ရှေးဘဝက အစဉ်မပြတ် ဘဝငါးရာ တိုင်အောင် ဘုရားရှင် အမြဲဖြစ်ဘူး၏။ ထို့အတူ၎င်း မိထွေး၊ မိကြီး၊ အရီးလည်း ဘဝငါးရာ နှင်နှင်စီ ဖြစ်ဘူး သတည်း။

(၁၀) ကာလီ ဥပါသိကာမသည် အသံ ကြားကာမျှဖြင့် ကြည်ညိုတတ်သော အရာဌ ဇေတဒဂ်ရ၏။

ထိုဥပါသိကာမသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မိမိ ပြာသာဒ်အ ထက်ကောင်းကင်ပြင်၌ သာတာဂိရိ နတ်မင်း၊ ဟေမဝံသာ နတ်

မင်းတို့ ပြောဆိုကြသော ခုတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ကြားကာမျှဖြင့် ကြည်ညိုစွာဖြစ်၏။ ထိုသို့ ကြည်ညိုသည်နှင့် တပြိုင်နက်လျှင် ဘုရားဖြစ်တော် မူသည့်နှစ် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညဉ့်၌သောတာပန်တည်း၏။ ထို့ကြောင့် “အကျွတ်တရားဦး ရသူကားယောက်ျားတွင် အရှင်ကောဏ္ဍည၊ မိန်းမတွင်အရှင် ကောဋိကဏ္ဍ မယ်တော်ကာလီ” ဟူ၍ ဆိုစမှတ် ဖြစ်သတည်း။

ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် တိုင်းနိုင်ငံသူများကို ပကတိ စကြာမင်းချီးမြှင့်သကဲ့သို့ တေဒဂ်ရထိုက်သော ပရိသတ်လေး ပါးတို့ကို တေဒဂ်အရာဖြင့် ဘုရားတည်းဟူသော စကြာမင်းချီး မြှင့်တော်မူ၏။ ဘုရားတည်းဟူသော စကြာမင်း ချီးမြှင့်တော် မူတိုင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်လည်း လောက၌ကျော်စော ထင်ရှားစွာဖြစ်၏။

တေဒဂ်မရသော်လည်းအချီးမြှင့်ခံရသူများ

တေဒဂ်ရထိုက်သောသူတို့ကိုသာ တေဒဂ်အရာဖြင့် ချီးမြှင့် တော်မူသည်မဟုတ်။ တေဒဂ်ရထိုက်သော သူတို့သာလည်း ချီးမြှင့်တော်မူတိုင်းသောဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်လောက၌ကျော်စော ထင်ရှားစွာဖြစ်သည်မဟုတ်။ တေဒဂ်မရထိုက်သော ဂုဏ် ကျေးဇူးအထူးရှိသော သူတို့ကိုလည်း ထိုက်တန်သော ဂုဏ် ကျေးဇူးဖြင့် ချီးမြှင့်တော်မူ၏။ ချီးမြှင့်တော်မူတိုင်းသော ဂုဏ် ကျေးဇူးဖြင့်လည်း လောက၌ ကျော်စောထင်ရှားစွာဖြစ်၏။ တေဒဂ်မရဘဲလျက် ထိုက်တန်သောဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် အချီးအ မြှင့်တော်ကို ခံရသော ရဟန်း၊ သာမဏေတို့ကား အရာ အထောင်မကလျှင် များသတည်း။

ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူစဉ် အလုပ် အကျွေးပြု၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူသည့်နှစ် ဝါဆိုလပြည့်ကျော်

ဤ-ရက်နေ့ ရဟန္တာချည်းဖြစ်သော ထိုကာလ လောကတွင်
ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန္တာခြောက်ပါးသာ အရေအတွက်
ဝင်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံသော—

အရှင်ဝပ္ပ။
အရှင်ဘဒ္ဒိယ။
အရှင်မဟာနာမ။
အရှင်အဿဇိ။

ဘုရားတဆူတဆူတွင် ရဟန်းတပါးတပါးသာ ကျင့်နိုင်
သော မောနေယျအကျင့်ကိုကျင့်ဆောင်သော အရှင်နာဠက။

ဘုရားသခင်လက်ဦးစွာ စိတ်ဖြင့်သာပြဿနာမေး၍ နောင်
မှနှုတ်ဖြင့် ပြဿနာမေးသောအချေအတင်၌ ကျွမ်းကျင်စွာ
သော အရှင်အဇိတ။

အရှင်တိဿမေတ္တေယျ။
အရှင်ဟရာယနိကနန္ဒ။
အရှင်မေတ္တရ။
အရှင်ဟေမက။
အရှင်ကပ္ပ။
အရှင်ဥပသိဝ။
အရှင်ဓောတက။
အရှင်တောဒေယျ။
အရှင်ဇတုကဏ္ဍိ။
အရှင်ဘဒြာဝုဓ။
အရှင်ဥဒယ။

၁ ၅ ၈ ၆ ၁

အရှင်ပေါသလ။
အရှင်သိင်္ဂီယ။

ဤသို့အစရှိသော အရာ၊အထောင်မကသော ရဟန်းတို့
ကိုလည်း ထိုက်တန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် ချီးမြှင့်တော်မူ၏။
ချီးမြှင့်တော်မူတိုင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်လည်း လောက၌
ကျော်စောထင်ရှားစွာဖြစ်၏။

သာသနာပတိတ္ထိတက္ကတွန်းတို့အယူဝါဒကိုပျက်စေခြင်းငှါ
သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်သဖြင့် သဗ္ဗညုဘုရားအချီးမွမ်း
တော်ကိုခံရသော စုန္ဒသာမဏေ။

တရားနာအံ့သည်နေ၌ တရားဟောလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နတ်
တို့နာခံသဖြင့် နတ်ပြည်တိုင်အောင် ကျော်စောသော သာနု
သာမဏေ။

ဘုရားသခင်မေးတော်သော အသုဘဆယ်ပါးနှင့်စပ်သော
ပြဿနာကို ဖြေဆိုနိုင်သောကြောင့် ဥတိကမ္မဝါစာမသင်ဘဲ
ပြဿနာဖြေကာမျှဖြင့် ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုရသော သော
ပါကသာမဏေ။

ခုနစ်နှစ်ရွယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ဆရာပစ်လိုက်သော
ယပ်တောင်ခိုက်မိသဖြင့် မျက်စိကွဲပေါက်သည်ကိုလျက် သည်း
ခံချိသော တိဿသာမဏေ။

သိကြား၊စတုလောက ပါလာတို့တိုင်အောင် ထင်ရှားစွာ
ရဟန္တာဖြစ်၍ မဟာလာဘသက္ကာရရှိသော သုခသာမဏေ။

ခုနစ်နှစ်ရွယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ တံရက်၊နှစ်ရက်မျှ၌
ဆွမ်းပုဆိုးအထောင်မက ရသဖြင့် လာဘသက္ကာရ ထူးမြတ်
လှသော ဝနဝါသိက တိဿသာမဏေ။

သိကြား၊ စတုလောကပါလာတို့လည်းစောင်မသဖြင့် ခုနစ် နှစ်ရှယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပညာကြီးကျယ်လှစွာသော ပဏ္ဍိတသာမဏေ။

ထားလက်နက်ဖြင့် မခုတ်မဖြတ်နိုင်၊ ခိုးသူငါးရာတို့ကို ရဟန်းဖြစ်အောင် ချေချွတ်နိုင်သော သံကိစ္စသာမဏေ။

အနဝတတ်အိုင်၌ နဂါးမင်းကိုနှိပ်နင်း၍ အနဝတတ်ရေ ကိုဆောင်စွမ်းနိုင်သော သုမနသာမဏေ။

ဤသို့အစရှိသော အရိယာအထောင်မကသော သာမဏေ တို့ကိုလည်း ထိုက်တန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့် ချီးမြှင့် တော်မူ၏။ ချီးမြှင့်တော်မူတိုင်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးဖြင့်လည်း လောက၌ထင်ရှားကျော်စောစွာဖြစ်၏။

ထိုသို့ အရာအထောင်မကသော ကျော်စော ထင်ရှားစွာ သော သာမဏေတို့တွင်ကား—

- (၁) ဝနဝါသိက တိဿသာမဏေ။
- (၂) ပဏ္ဍိတ သာမဏေ။
- (၃) သံကိစ္စ သာမဏေ။
- (၄) သုမန သာမဏေ။

ဤလေးပါးတို့သည် ဓမ္မပဒစသော ကျမ်းတို့၌ အစဉ် အတိုင်း ခုနစ်နှစ်ရှယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်၍ ပွဲလမ်း အကြောင်းအထူးရှိသောကြောင့် အထူးသဖြင့်ထင်ရှားကျော် စောကုန်၏။ ဤသာမဏေလေးပါးတို့ကို “သာမဏေကျော် လေးပါး” ဟူ၍ လောက၌အစဉ်ဥဒါန်း ချီးမွမ်းပြောဆိုစမှတ် ပြုကြကုန်သတည်း။

(၁) ဝနဝါသိကတိဿ သာမဏေကကား သဗ္ဗညုဘုရား အထူးသဖြင့် ချီးမြှင့်စောင့်မတော်မူ၍ ခုနစ်နှစ်ရှယ်ကပင် ရဟန္တာဖြစ်သဖြင့် အတိုင်းမသိသော လာဘသက္ကာရများစွာ ရသော ပွဲလမ်းအကြောင်းအထူးရှိ၏။

(၂) ပဏ္ဍိတသာမဏေကကား ရေမြောင်းဥပမာ၊ မြား သမား၊ တစည်းသမားဥပမာတို့ကို မိမိအလို အလျောက် သာ ပညာဖြင့်ရှု၍ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် ကျင့်ဆောင် နိုင်သော ပွဲလမ်းအကြောင်းအထူးရှိ၏။

(၃) သံကိစ္စသာမဏေကကား ခိုးသူငါးရာတို့ကို ဆုံးမ နိုင်သော ပွဲလမ်းအကြောင်းအထူးရှိ၏။

(၄) သုမန သာမဏေကကား နဂါးမင်းနှင့် စစ်ပြိုင်၍ နိုင်ပြီးမှ အနဝကတ်အိုင်ရေကို အလိုရှိတိုင်း ဆောင်စွမ်းနိုင် သော ပွဲလမ်းအကြောင်းအထူးရှိ၏။

[အထက်မှာ အကျယ်ဆိုလတ္တံ့။]

ဤသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ကား သဗ္ဗညုဘုရား သည် စကြာမင်းကဲ့သို့ပရိသတ်လေးပါးတို့အား ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးဖြင့် ချီးမြှင့်တော်မူသည်ဖြစ်၍ စကြာမင်းမြောက် တော်မူသော အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ပမာ၊ ပမည်းဟောနည်း အထူးထူးဖြင့်သွယ်၍ သာမဏလေးပါးတို့၏ ကျော်စော ထင်ရှားသောအဖြစ်နှင့် စကားအလျဉ်းသင့်အောင် တေဒဂ် အရာကို ဆောင်သဖြင့်ဆိုသောနိဒါန်းစကားတည်း။

တေဒဂ်အရာကိုဆိုရကျိုး

ဤနိဒါန်းစကား၌ တေဒဂ်အရာကို အမြွက်မျှထုတ်ဆိုခြင်း ကား ကြည်ညိုဖွယ်သောအရာ၌ ကြည်ညိုခြင်းရှိသသူတို့အား

အကျိုး များစွာ ဖြစ်ရာသောကြောင့် ဆိုသတည်း။ မဟာသ
ဟဿိဖြစ်သော စကြဝဠာကုဋေတသိန်းတိုင်အောင်ပင် အသံ
တော်ဖြင့် နှံစေနိုင်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၍ အရှင်အာနန္ဒာ
ကြည်ညိုစွာ ဖြစ်သည်ကို လျှောက်ရာတွင် “ဤကဲ့သို့သော
တကြိမ်မျှကြည်ညိုသော ကောင်းမှုဖြင့် သိကြားမင်းစည်းစိမ်
ခုနစ်ကြိမ်၊ စကြာမင်းစည်းစိမ် ခုနစ်ကြိမ်တိုင်အောင် အကျိုး
ရရာ၏” ဟူ၍ အင်္ဂုတ္တရ တိကနိပါတ်၌ ဟောတော်မူသည်။

တနည်းကား—ရှေးရှေးသောဘုရားတို့ လက်ထက် တေ
ဒဂ်အရာစသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကို ဆုတောင်း ပတ္တနာပြု
ခဲ့၍ငါတို့ဘုရားရှင်လက်ထက် ပြည့်စုံကြသကဲ့သို့ တေဒဂ်အရာ
စသောစကားကို ကြားနာရသဖြင့် အလိုရှိရာ ဆုတောင်း
ပတ္တနာ ပြုစေလိုသောကြောင့် ဆိုသတည်း။ သဗ္ဗညု
ဘုရားလည်း—

“ချစ်သားတို့.... သဒ္ဓါသော ရဟန်းယောက်ျား
သည် သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်ကဲ့သို့ဖြစ်ပါချင်သော
ဟုတောင့်တရာ၏။ သဒ္ဓါသော ရဟန်း မိန်းမသည်
ခေမာ၊ ဥပ္ပလဝဏ်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါချင်သောဟု တောင့်တ
ရာ၏။ သဒ္ဓါသော ဥပါသကာယောက်ျားသည် ဝိတ္တ၊
ဟတ္ထာဠဝက သီတင်းသည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ပါချင်သောဟု
တောင့်တရာ၏။ သဒ္ဓါသော ဥပါသိကာ မိန်းမသည်
ခုဇ္ဇုတ္တရာ၊ နန္ဒမာတာ သီတင်းသည်မကဲ့သို့ ဖြစ်ပါချင်
သောဟု တောင့်တ ရာ၏” —

ဟူ၍ အင်္ဂုတ္တရဒုကနိပါတ်၌ ဟောတော်မူသည်။

ဤတွင်ရှေ့ကား နိဒါန်းစကားပြီး၏။

သာမဏေကျော်လေးပါး

ဝတ္ထု

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ယခုအခါ သာမဏေကျော် လေးပါးတို့ ဂုဏ်ကျေးဇူး
ဝတ္ထုအဋ္ဌပ္ပတ္တိကို ကျမ်းဂန်လာသည့်
အတိုင်းဆိုပေအံ့။

၁-တိဿသာမဏေဝတ္ထု အတိတ်အကြောင်း

ဝနဝါသိက တိဿသာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ဝတ္ထု
အဋ္ဌပ္ပတ္တိကား ဤသို့တည်း။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ခမည်း
တော် ဝဏ်န္တ ပုဏ္ဏားနှင့် အဆွေခင်ပွန်း ကလျာဏ မိတ္တ
ဖြစ်သော မဟာသေန ပုဏ္ဏားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေသ
တတ်တနေသ၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဆွမ်းခံ ကြွတော်မူသော်

သနားတော်မူသဖြင့် မဟာသေန ပုဏ္ဏား၏ အိမ်တံခါးဝ သို့ဝင်တော်မူ၏။ မဟာသေန ပုဏ္ဏားသည်ကား ပြုံးတီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိ၍ ဆင်းရဲသတည်း။ အရှင်သာရိပုတ္တရာဝင်တော် မူလာသည်ကိုမြင်၍ “ငါ့သားကား အိမ်တံခါးဝသို့ ဆွမ်းခံဝင် လာသည်ဖြစ်လတ္တံ့။ ငါ၏ဆင်းရဲ ပြုံးတီးသောအဖြစ်ကို ငါ့ သားမသိလေသယောင် တကား။ ငါ့အား တစုံတခု ပေးဘွယ်မ ရှိခဲ့” ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာ မျက်မှောက်ရှေ့၍ မဖြစ်ဝံ့၍ ပုန်းအောင်းလေ၏။

ရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ထို့နောက် တရက်တကြိမ်ဝင် တော်မူပြန်၏။ ပုဏ္ဏားလည်း “တစုံတခုရပါမူ လှူအံ့” ဟု ကြံ စည်လျက်ပင် မရခဲ့၍ ယခင်ရှေးအတူ ပုန်းအောင်းပြန်လေ ၏။ ထိုမှ နောက်တရက်၌ တခုသောပုဏ္ဏားတို့ ရွတ်ဘတ်ကျွေး မွေးရာက ရုန့်စွာသော ပုဆိုးတထည်နှင့် ယနာထမင်းတ ခွက်ကိုရ၍ အိမ်သို့ယူခဲ့ပြီးသော် “ဤဆွမ်းကို ငါ့သား သာရိ ပုတ္တရာအား လှူခြင်းငှါသင့်၏” ဟု ကြံစည်သဖြင့် အရှင်သာ ရိပုတ္တရာကို အောက်မေ့၏။ အရှင် သာရိပုတ္တရာလည်း ထိုခဏ၌ ဈာန်သမာပတ်မှ ထပြီးသော် မဟာသေန ပုဏ္ဏား ကိုဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်မြင်၍ “မဟာသေနပုဏ္ဏားကား လှူဘွယ်ရ၍ ငါကြွလာခြင်းကို တောင်းတ၏။ ငါသွားခြင်းငှါ သင့်၏” ဟု နှလုံးမူပြီးလျှင် သင်္ကန်းရုံ၍ သပိတ်စွဲလျက် မဟာသေန ပုဏ္ဏား၏အိမ်တံခါးဝ၌ ရပ်ခါမှသာ ကိုယ်တော်ကို ပြတော် မူ၏။

မဟာသေနပုဏ္ဏားလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာကို မြင် တည့်လျှင်ပင် စိတ်ကြည်ညိုစွာ ဖြစ်နုကား ကပ်လှာ၍ ရှိခိုး လျက် ပဋိသန္ဓာရပြုပြီးမှအိမ်တွင်းသို့ သွင်း၍နေစေ၏။ ယနာ

ခွက်ကို ယူ၍လည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ သပိတ်၌လောင်း၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း တဝက်ကိုသာခံ၍ သပိတ်ကိုပိတ်တော်မူ၏။ မဟာသေန ပုဏ္ဏားလည်း—

“အရှင်ဘုရား……ဤဃနာဆွမ်းကားတယောက် ဝလောက်ရုံအဘို့မျှသာတည်း။ အကျွန်ုပ်အား တမလွန်၌ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို ပြုတော်မူပါ။ ပစ္စုပ္ပန်၌ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို ပြုတော်မမူပါလင့်။ အကြွင်းမဲ့ ကိုပင်ပေးတော်မူလိုပါသည်” —

ဟုလျှောက်၍ ဃနာဆွမ်း အလုံးစုံကို ဆောင်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ထိုအိမ်၌ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ ဃနာဆွမ်း ဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် ယခင်ပုဏ္ဏားတို့ ရွတ်ဘတ် ကျွေးမွေး ရာကရခဲ့သော ရုန့်စွာသော ပုဆိုးထူ တထည်ကို လှူပြန်၍ “အရှင်ဘုရား……အကျွန်ုပ်လည်း အရှင်ဘုရားတို့ ခြင်အပ်သောတရားသို့ ရောက်ပါချင်၏” ဟု ပတ္တနာပြု၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “ပတ္တနာသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေ” ဟု အနုမောဒနာပြုပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ ဖဲတော်မူ၍ ရာဇဂြိုဟ် ပြည်မှ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ ကြွလေသော် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။

ဆင်းရဲသောကာလ လှူရသော ဒါနသည် အလွန်လျှင် နှစ်သက်စေမြဲတည်း။ ထို့ကြောင့် မဟာသေန ပုဏ္ဏားလည်း ဃနာဆွမ်းနှင့်တကွ ပုဆိုးထူ တထည်ကို လှူဒါန်းရလေ၍ ကြည်ညိုစွာသော စိတ်ရှိလျက် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်သဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၌ အလွန်ချစ်ခြင်းကို ပြု၏။ ထိုသို့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၌ ချစ်ခြင်းကို ပြုစဉ်ပင်လျှင် စုတေလေ

၍ သာဝတ္ထိပြည် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အလုပ်အကျွေး သူ
ဌေးအိမ်၌ ပဋိသန္ဓေနေလေ၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား တိဿသာမဏေ၏ အလောင်းဖြစ်သော
မဟာသေနပုဏ္ဏား၏အကြောင်း အရာကို
ဆိုသော အတိတ်ဝတ္ထုတည်း။

ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း

သူဌေးသမီးလည်း ထိုခဏခြင်းပင်လျှင် မိမိဝမ်း၌ကိုယ်
ဝန်တည်သော အဖြစ်ကိုသိ၍ လင်ဖြစ်သော သူဌေးအား
ကြားပေ၏။ သူဌေးလည်းကိုယ်ဝန်အစောင့်အရှောက်အစောင့်
အမကိုပေး၏။ အစောင့်အရှောက် အစောင့် အမတို့လည်း
အလွန် အေးသည်၊ အလွန် ချဉ်သည်၊ အလွန် စပ်သည်၊
အလွန်ငန့်သည် အစရှိသော အစားအသောက် အသုံး
အဆောင်တို့ကို ကြည်ရှောင်စေ၍ ချမ်းသာသဖြင့် ကိုယ်ဝန်
ကိုဆောင်စေ၏။ ထိုသို့ချမ်းသာစွာ ကိုယ်ဝန်ကိုဆောင်စဉ်
ဤသို့သော ချင်ခြင်း ဖြစ်သတည်း။

“အရှင်သာရိပုတ္တရာ အမှူးရှိသော ငါးရာသော
ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဘိတ်၍ အိမ်၌နေစေပြီးသော် ရေမ
ရောသောနို့ ယနာဆွမ်းကို လှူပြီးမှ မိမိကိုယ်၌လည်း
ဖန်ရည် စွန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်၍ ရွှေခွက်ကို
လက်စွဲလျက် ရဟန်းတို့နေရာအစွန်၌နေပြီးမှ ငါးရာ
မျှလောက်သော ရဟန်းတို့၏ စားကြွင်းကို စားရမူ
ကား ကောင်းစွာ” —

ဟူ၍ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကိုဝတ်ခြင်း၊ ရဟန်းတို့
အစွန်၌နေခြင်း၊ ရဟန်းတို့စားကြွင်းကိုစားခြင်း၊ ဤသုံးပါးကို

ပြုလိုသောငှါ ချင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို အဆွေ အမျိုး အားကြား၏။

[ဤချင်ခြင်းသုံးပါးတွင် ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကို ဝတ်လိုသော ချင်ခြင်းသည် ဝမ်းဗွဲကိန်းသော သူငယ်၏ ဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်းပြုအံ့သောငှါ ပုဗ္ဗနိမိတ်ဟူ၏။ အကြွင်းနှစ်ပါးကား ဤပုတ္တနာ ဖြစ်သော ချင်ခြင်း၏ အခြံအရံမျှသာတည်း။]

အဆွေအမျိုးတို့လည်း “ငါတို့သမီးအား ကရားနှင့်လျော်သော ချင်ခြင်းဖြစ်သည်တကား” ဟု အရှင် သာရိပုတ္တရာကို သံဃာ့ထေရ်ပြု၍ ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ရေမရောသော နို့ဃနာကို လှူကုန်၏။ သူဌေးသမီးလည်း ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်တထည်ကိုဝတ်၍ တထည်ကိုရုံပြီးလျှင် ရွှေခွက်ကိုလက်စွဲလျက် ရဟန်းတို့နေရာအစွန်၌နေပြီးမှ ရဟန်းတို့ စားကြွင်းကိုစားရ၏။ ထိုသို့စားရသဖြင့် ချင်ခြင်းငြိမ်းလေသတည်း။

[ဤသို့ ဆိုသဖြင့်ဖြစ်သောချင်ခြင်းငြိမ်းအောင်ပြုမှ ပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်သည့် အတိုင်း အကျိုးပေးသော ဟု အဓိပ္ပာယ်စကားကျ၏။]

ထိုမှတစ်ပါး ကိုယ်ဝန်မထမီ အကြားတွင် ပြုသောမင်္ဂလာ၊ ဆယ်လလွန်သဖြင့် ဘွားသောအခါ ပြုသော မင်္ဂလာတို့၌လည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာ အမှူးရှိသော ရဟန်းငါးရာတို့အား ရေအနည်းငယ်သာထည့်၍ခန်းစေသဖြင့် ကျက်ပြီးသောအခါ ရေနှင့်မရောသော ဃနာဆွမ်းကိုသာလျှင် လှူကုန်၏။ ဤသို့လှူရခြင်းကား ရှေးဘဝ မဟာသေန ပုဏ္ဏားအဖြစ်က နို့ဃနာဆွမ်းလှူဘူးသော ဒါန၏ အကျိုးဆက်တည်း။

အမည်မှည့် သနွေကား နံနက်စောစောကပင် သူငယ်ကို ရေချိုးစေ၍ တန်းဆာဆင်ပြီးသော် ကြက်သရေရှိသော

အိပ်ရာ၌ အဘိုးဘသိန်းထိုက်သော ကမ္မလာထက် အိပ်စေ
ကုန်၏။ သူငယ်လည်း ထိုသို့ အိပ်စေလျက်ပင်လျှင် အရှင်
သာရိပုတ္တရာကို ကြည့်၍—

“ဤအရှင်ကား ငါ၏ လက်ဦး ဆရာတည်း။ ဤ
အရှင်ကိုမှီ၍ ဤစည်းစိမ်ကို ငါရသတည်း။ ဤအရှင်
အား တခုခုသောစွန့်ကြဲခြင်းကို ပြုသော်သင့်၏”—

ဟုလုံးထားလျက် သိက္ခာပုဒ်ယူစိမ့်သောငှါ ဆောင်လေ
သော အကြိုက် မိမိကိုယ်အောက်ခင်းသော ကမ္မလာကို
လက်သန်းလက်ချောင်းဖြင့် ရစ်ပတ်၍ယူ၏။ ထိုရောအခါသူငယ်
၏ လက်ချောင်း၌ ကမ္မလာငြိသည်ဟု အမှတ်ရှိကြသဖြင့်
ကမ္မလာကို ပယ်ခြင်းငှါ အားထုတ်ကုန်သော် သူငယ်ငိုကြွေး
ရကား “ဖဲကြကုန်၊ သူငယ်ကိုမငိုကြွေးစေကုန်လင့်” ဟူ၍
ကမ္မလာနှင့် တကွပင်လျှင် ဆောင်ကုန်၏။ သူငယ်လည်း
အရှင်သာရိပုတ္တရာကိုရှိခိုးသောအခါ ကမ္မလာမှ လက်ချောင်း
ကိုဖြေ၍ကမ္မလာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာခြေတော်ရင်း၌ချလိုက်
၏။ ဆွေမျိုးတို့လည်း မသိ၍သူငယ်ပြုလေသည်ဟု မဆိုကုန်ဘဲ
“ငါတို့သားပေးသည်အတိုင်း စွန့်သည်ပင် ဖြစ်စေ” ဟုဆို
ကုန်၏—

“အရှင်ဘုရား……တသိန်း ထိုက်သော ကမ္မလာ
ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကိုပြုသော အရှင်ဘုရားတို့၏ ကျွန်
ဖြစ်သော ဤသူငယ်အား သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုပေးတော်
မူပါ”—

ဟု လျှောက်ကုန်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “ဤသူငယ်
ကား အဘယ်အမည်ရှိသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၍ “အရှင်
နှင့်တူသော အမည်ရှိ၏” ဟု လျှောက်ကုန်လျှင် “တိဿ

အမည်ရှိသည်ဖြစ်လတ္တံ့”ဟုမိန့်တော်မူ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာကား လူ့လက်ထက်ကဥပတိဿအမည်တော်ရှိသတည်း။ ထိုသို့ အမည်မှည့်သနေ့ပင် မိခင်လည်း “ယနေ့ကစ၍ ငါ့သားအလိုရှိသမျှကို ငါမဖျက်”ဟုကြံလေ၏။ ဤကား သူငယ်ကို အမည်မှည့်သောမင်္ဂလာတည်း။ ထိုမှနောက် ထမင်းခွံ၊ မင်္ဂလာ၊ နားထွင်းမင်္ဂလာ၊ ပုဆိုးဝတ်မင်္ဂလာ၊ ဥသျှောင်ထိုးမင်္ဂလာတို့၌လည်းအရှင်သာရိပုတ္တရာအမှူးရှိသောရဟန်းငါးရာတို့အား ယခင်ကနည်း ရေမရောသော နို့ဃနာကိုသာလျှင် လှူကုန်၏။

[ဤသို့ ဝတ္ထုထုံးစံရှိရကား အမည်မှည့်၊ ထမင်းခွံ၊ နားထွင်း၊ ပုဆိုးဝတ်၊ ဥသျှောင်ထိုးမင်္ဂလာ ငါးပါးသည် လောက၌ အစဉ်ပြုမြဲ မင်္ဂလာတည်း။ ကိုယ်ဝန်မထမီ အကြားအကြား၌ပြုသောမင်္ဂလာ၊ ဘွားသနေ့ပြုသော မင်္ဂလာနှင့် ခုနစ်ပါးဖြစ်သတည်း။]

ထို့နောင်မှ သူငယ်သည် ကြီးခြင်းသို့အစဉ်ရောက်၍ ခုနစ်နှစ်အရွယ်ခမြောက်သောအခါ မိခင်ကို “အရှင်သာရိပုတ္တရာအထံတော်၌ ရဟန်းပြုပါအံ့”ဟု ဆို၏။ မိခင်လည်း “ချစ်သား……ကောင်းပြီ။ လက်ဦးအမည်မှည့်စသနေ့ကပင် ငါ့သားအလိုရှိသမျှကို ငါမဖျက်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ၏။ ချစ်သားအလိုရှိတိုင်းပြုကာမူ”ဟူ၍ဆိုပြီးသော် အရှင်သာရိပုတ္တရာကိုပင့်၍ ဆွမ်းလှူပြီးလျှင် “အရှင်ဘုရားတို့ ကျွန်ဖြစ်သော တိဿသတို့သားသည် ရဟန်းပြုအံ့သတည်း”ဟု ဆို၍ “ထိုတိဿသတို့သားကို ညချမ်းအခါ ကျောင်းသို့ဆောင်၍ လာပါကုန်အံ့”ဟု ခွင့်ပန်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ခွင့်ပြုပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ပြန်တော်မူ၏။

ထိုနေ့ညချမ်းအခါ၌ ကြီးစွာသော ပူဇော်ခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် တိဿသတို့သားကို ကျောင်းသို့ယူဆောင်၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာအားဆောက်နှင်း၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း တိဿသတို့သားနှင့်တကွ ပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“တိဿ....ရဟန်းတို့ မည်သည်ကား အလွန်လျှင်ခဲခက်၏။ အပူဖြင့်အလိုရှိသော် အချမ်းကိုရတတ်၏။ အချမ်းဖြင့်အလိုရှိသော် အပူကိုရတတ်၏။ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် အသက်မွေးရ၏။ သင်သည်လည်း ချမ်းသာခြင်း၌ တည်သယူတည်း။ ရဟန်းပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါအံ့လော”-

ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကား အရှင်ဘုရားတို့ဆုံးမသောအမှတ်ဖြင့်သာ အလုံးစုံကို ပြုခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါအံ့”ဟု လျှောက်လျှင် “ထိုသို့ တပြီးကား ကောင်းပြီ”ဟုမိန့်တော်မူ၍ စက်ဆုပ်ဘွယ်သော အသုဘကို နှလုံးသွင်းစေသောအားဖြင့် တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြား၍ သာမဏေပြုတော်မူ၏။

[ရဟန်းသာမဏေပြုသော အခါ၌ကား ကေသာ၊ လောမာ အစရှိသော သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော အစုအဖွဲ့ဟု ဆိုအပ်သော ဒွတ္တိံသာကာရ အလုံးစုံကိုပင် ကြားခြင်းငှါအပ်၏။ အလုံးစုံကို မကြားနိုင်မူကား တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်း ကိုသော်လည်း ကြားအပ် သလျှင်ကတည်း။ ထိုစကားလျှင်သင့်၏။ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်းမည်သည်ကို ခပ်သိမ်းသောဘုရားတို့လည်း မစွန့်လေ။ ကေသာ အစရှိသောတခုတခုသောအဖွဲ့အစုကို နှလုံးသွင်း၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော ရဟန်းယောကျ်ား၊ ရဟန်း

မိန်းမ,ဥပါသကာယောကျာ်း,ဥပါသိကာမိန်းမတို့ကား
မရေတွက် မပိုင်းခြားနိုင်၊ ဤသို့သောနည်း၌ မလိမ်မာ
သောရဟန်းတို့သည် သူ့ကို ရဟန်း,သမဏေ ပြုကုန်
သော်ဆိုခဲ့သောအတိုင်းမကြားသဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်၏အ
ကြောင်းကိုဖျက်ဆီးလေကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် အရှင်သာ
ရိပုတ္တရာလည်း တိဿသတို့သားအား တစပဉ္စက ကမ္မ
ဋ္ဌာန်းကိုကြား၍ သရဏဂုံပေးသဖြင့် သမဏေပြုတော်
မူ၏၊ သိက္ခာပုဒ်ပေးသဖြင့်လည်း ဆယ်ပါးသီလ၌ တည်
စေတော်မူ၏။]

တိဿသတို့သား၏မိဘတို့လည်း သားကို သမဏေပြုပြီး
သော် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ပူဇော်သက္ကာရပြုလို၍ ကျောင်း၌
ပင်လျှင် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ရေအ
နည်းငယ်သာထည့်၍ ရေခန်းအောင်ချက်ပြီးလျှင်ပျားရည်နှင့်
ယှဉ်သောနို့ယနာကိုသာ လှူကုန်၏၊ ရဟန်းတို့လည်း “နို့
ယနာကိုသာ မပြတ်စားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်”ဟုရှုတ်ချ
ညည်းညူကုန်၏။

[ဤသို့သော ဝတ္ထုစကားဖြင့် ရဟန်း,သမဏေပြုအံ့
သသူကို ကျောင်းသို့အတင့်အတယ်ဆောင်ခြင်း, တစ
ပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်းကြားခြင်းများကား အစဉ်ထုံးစံလျှင်ဖြစ်
သတည်း။]

ဤသို့ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်
တို့အား ပူဇော်သက္ကာရပြုပြီး၍ မိဘတို့အိမ်သို့ ပြန်ကုန်သော်
ရှစ်ရက်မြောက်သနေနံနက် ရဟန်းတို့နှင့်အတူတကွ သာ
ဝတ္ထိပြည်သို့ တိဿသမဏေဆွမ်းခံဝင်လေ၏၊ သာဝတ္ထိပြည်
သူပြည်သားတို့လည်း “ယနေ့ တိဿသမဏေ ဆွမ်းခံဝင်
လာ၏၊ ပူဇော်သက္ကာရပြုကြကုန်အံ့”ဟု ပုဆိုးငါးရာတို့ဖြင့်

အခုအခံပြု၍ ဆွမ်းငါးရာတို့ကိုစီရင်ပြီးလျှင် ယူလင့်၍ ခရီးရင် ဆိုင်ရပ်လျက် လှူကုန်၏။ ဆွမ်းခွက်အောက်ပုဆိုးကိုခံ၍ ပုဆိုး နှင့်တကွလှူသတည်း။

ထိုနေ့မှ နောက်တရက်၌လည်း ယခင်နည်းပင် ကျောင်း ဥပစာသို့ သွား၍ လှူကုန်၏။ ဤသို့ နှစ်ရက်မျှဖြင့် ပုဆိုးတ ထောင်နှင့်တကွ ဆွမ်းတထောင်ကိုတိဿသာမဏေရလေ၏။ ရတိုင်းကိုလည်း ရဟန်းသံဃာတို့အားသာ လှူကုန်၏။ ဤသို့ နှစ်ရက်အခန့်ဖြင့် ပုဆိုးတထောင်ရခြင်းသည်ကား ရှေးဘဝ က မဟာသေနပုဏ္ဏားဖြစ်စဉ် ရုန့်စွာသော ပုဆိုးထူတထည် ကိုလှူဒါန်းခဲ့ဘူးသောဒါန၏အကျိုးတည်း။ ထိုသို့ မိမိအား ရ သော ဆွမ်းတထောင်တို့ကို ရဟန်းသံဃာတို့အား လှူတတ် သောဂုဏ်အထူးကိုစွဲ၍ တိဿသာမဏေကို “ပိဏ္ဍုပါတ ဒါယကတိဿ”ဟု နှစ်ကြိမ်မြောက် မှည့်ကုန် ခေါ်ဝေါ်စ ကုန်၏။

ထို့နောက် တနေ့သ၌ တိဿသာမဏေသည် ချမ်းသော ဆောင်းရတုအခါအချမ်းကိုပယ်ခြင်းငှါ ကျောင်းစဉ်လှည့်လေ သော် မီးတင်းကုပ်စသော ထိုထိုအရပ်တို့၌ မီးလှုံကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုမြင်၍ “အရှင်ဘုရားတို့..အဘယ့်ကြောင့် မီးလှုံ လျက်နေကုန်သနည်း”ဟု ဆို၏။ အချမ်းဖြင့်နှိပ်စက်ကြောင်း ကို ရဟန်းတို့ဆိုကုန်လျှင် “ချမ်းသောဆောင်းရတုအခါ မည် သည်ကား ကမ္မလာကိုရုံခြင်းငှါ သင့်သည်မဟုတ်လော၊ ကမ္မ လာသည် အချမ်းကိုပယ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်တကား”ဟု ဆို၏။ “သာမဏေ..ဘုန်းကံကြီးသော သင်မူကား ကမ္မလာကို ရလေဘိ၏၊ ငါတို့မူကား အဘယ်မှာ ကမ္မလာရပါအံ့နည်း” ဟုရဟန်းတို့ဆိုကုန်သော်—

“အရှင်ဘုရားတို့....ထိုသို့တပြီးကား ကမ္မလာကို
လိုသောရဟန်းတို့သည် အကျွန်ုပ်နှင့်အတူ လာပါ
ကုန်”-

ဟူ၍ ကျောင်းအလုံး၌ ရဟန်းတို့ကိုကြားစေ၏။ ထိုရော
အခါ “တိဿသာမဏေနှင့် အတူလိုက်၍ ကမ္မလာရပါကုန်
အံ့”ဟု ခုနစ်နှစ်အရွယ် သာမဏေငယ်ကို အမှီပြုလျက်
တထောင်လောက်သော ရဟန်းတို့သည် ကျောင်းမှထွက်လေ
ကုန်သတည်း။ တိဿသာမဏေလည်း “ဤမျှလောက်သော
ရဟန်းတို့အား ဘယ်မှာကမ္မလာရနိုင်အံ့နည်း”ဟု စိတ်မျှကို
လည်းမဖြစ်စေဘဲ ထိုရဟန်းတို့ကိုယူ၍ သာဝတ္ထိမြို့သို့ ရှေးရှု
သွားလေ၏။ ဤသို့မရနိုင်ဟု စိတ်မျှမထင်၊ ရနိုင်အံ့သောငှါ
ထင်ခြင်းကား ကြည်ညိုစွာသောစိတ်ဖြင့် လွတ်လွတ် ဆွတ်
ဆွတ် ကောင်းစွာ လှူဒါန်းခဲ့သောဒါန၏ အစွမ်းအာနုဘော်
တည်း။

သာဝတ္ထိမြို့တွင်းသို့မဝင်မီ မြို့ပြင်၌ပင် အိမ်စဉ်လှည့်လည်
သော် ကမ္မလာငါးရာရပြီးမှ မြို့တွင်းသို့ဝင်လေ၏။ မြို့သူ၊
မြို့သားတို့လည်း ထိုမှ ဤမှ ကမ္မလာကို ဆောင်ခဲ့ကုန်၏။
ယောက်ျားတယောက်ကား အိမ်ဈေးတံခါးဖြင့် သွားလေ
သော် ကမ္မလာငါးရာကို ခင်းကျင်း၍နေသော အိမ်ဈေးသည်
တယောက်ကိုမြင်၍ “အိုအချင်းအိမ်ဈေးသည်....သာမဏေ
တပါးသည် ကမ္မလာတို့ကိုဆောင်လျက်လာ၏။ သင့်ကမ္မလာ
တို့ကိုဖုံးလော့”ဟု ဆို၏။ အိမ်ဈေးသည်လည်း “သာမဏေ
သည် ပေးမှတည်း ယူသလော၊ မပေးဘဲတည်းယူသလော”ဟု
ဆိုလျှင် “ပေးမှသာယူ၏။ မပေးသော်မယူ”ဟူ၍ ထိုခရီးသွား
ယောက်ျားဆိုသော် “ထိုသို့တပြီးကား ငါပေးလိုသော် ပေး

အံ့၊ ငါမပေးလိုသော်နေအံ့၊ သင်အလိုရှိရာသွားလေ” ဟု
မောင်းလိုက်၏။

[အလှူပေးခြင်း၌ ဝန်တိုသော သူမိုက်တို့အား သူ
တပါးတို့အလှူပေးကုန်သော် ဝန်တိုမစွေရ ဖြစ်ကုန်၏။
ပဿနဒီ ကောသလမင်းနှင့် ပြည်သူပြည်သားတို့ အသ
ဒိသဒါနပေးသောအခါ ဝန်တိုမစွေရဖြစ်သော ကာဠ
အမတ်ကဲ့သို့ ငရဲ၌ဖြစ်လေကုန်သတည်း။]

အိမ်ဈေးသည်လည်း ဤသို့ ကြံပြန်၏။ “ခရီးသွားသော
ယောက်ျားကား မိမိသဘောအားဖြင့်လာ၍ သင့်ကမ္ဘလာတို့
ကိုဖုံးလော့ဟုဆိုပေ၏။ ငါတမူကား သာမဏေသည်ပေးမှယူ
တပြီးကား ငါ့ဥစ္စာကိုပေးလိုလည်းပေးမည်၊ မပေးလိုလည်း
နေမည်၊ သင်လိုရာသွားလေဟု ဆိုလိုက်မိ၏။ မျက်မှောက်
ဆင်ထင်မြင်လျက်ကိုလည်း မပေးချသော် အရှက်ရရာ၏။
ကိုယ့်ဥစ္စာကို ဖုံးသော်လည်း အပြစ်မရှိ၊ ဤကမ္ဘလာ ငါးရာ
တို့တွင်လည်း ကမ္ဘလာနှစ်ထည်သည် အဘိုးတသိန်းစီနှင့်
နှင်ထိုက်၏။ ဤကမ္ဘလာနှစ်ထည်ကိုသာ ဖုံးသော်သင့်၏”ဟု
ကြံပြီးသော် အဆာဖြင့် အဆာကို အဆာချင်းဘွဲ့၍ ကြွင်း
သောကမ္ဘလာတို့၏ အကြား၌ ထားလျက် ဖုံး၏။

တိဿသာမဏေလည်း ရဟန်းတထောင်နှင့်တကွ ထို
အရပ်သို့ ရောက်လာသော် မြင်တည့်ခြင်းပင် အိမ်ဈေးသည်
အား သားကဲ့သို့ချစ်ခြင်းဖြစ်၍ ချစ်ခြင်း ကိုယ်အလုံးပြည့်ရ
ကား “ကမ္ဘလာတို့ကိုထားဘိဦး၊ ဤသာမဏေကို မြင်ရ
သော် နှလုံးသားကိုပင်လည်း ပေးခြင်းငှါသင့်၏”ဟု ကြံပြီး
မှ အဘိုးတသိန်းစီထိုက်သော ထိုကမ္ဘလာနှစ်ထည်ကိုထုတ်၍
တိဿသာမဏေ၏ ခြေရင်း၌ထားလျက် “အရှင်ဘုရားတို့မြင်

သောတရား၏ အဘို့ရှိသည်ဖြစ်ပါချင်၏”ဟု ပတ္တနာပြု၍လှူ၏။
တိဿသာမဏေလည်း “ဤသို့ ဖြစ်စေ”ဟု အနုမောဒနာ
ပြု၍ သွားလေ၏။ဤသို့ မြို့တွင်း၌လည်း ကမ္မလာငါးရာရလေ
သတည်း။

တကြိမ်သာဝင်ကာမျှဖြင့် တနေ့ခြင်းပင် မြို့ပြင် ငါးရာ၊
မြို့တွင်းငါးရာ ကမ္မလာတထောင်ရပြီးသော် ထိုအလုံးစုံကို
ရဟန်းတထောင်တို့အား ပေး၏။ ထိုသို့တကြိမ်ဝင်ကာမျှဖြင့်
တနေ့ခြင်းရသော ကမ္မလာတထောင်ကို ရဟန်းသံဃာတို့
အား လှူတတ်သော ဂုဏ်အထူးကိုစွဲ၍ တိဿသာမဏေကို
“ကမ္မလဒါယကတိဿ”ဟု သုံးကြိမ်မြောက် မှည့်ကုန်ခေါ်
ဝေါ်ကုန်၏။

[ယခင် ဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း အမည်မှည့် သနေ၌
အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဘွားစသုဇယ်ဖြစ်စဉ်က လှူဒါန်း
ခဲ့သော ကမ္မလာသည် ခုနစ်နှစ်ရှယ်မြောက်သောအခါ
ကမ္မလာ တထောင်တိုင်အောင် အဘို့သို့ရောက်သဖြင့်
တနေ့ခြင်းပင် ကမ္မလာတထောင်ရလေ၏။ အမည်မှည့်
သနေက ကမ္မလာလှူသောဒါနသည် ယခုဘဝ ခုနစ်နှစ်
ရှယ်တိုင်လျှင်ပင် ကမ္မလာတထောင်ရသောအကျိုးကိုပေး
သည် ဟုလိုသတည်း။

ထိုစကားသည်လျှင် သင့်၏။ အကြင်ဌာန၌ အနည်း
ပေးသော်လည်း အများရ၏။ အများပေး သော်ကား
အလွန်များစွာရ၏။ ထိုဌာနကား ဘုရား သာသနာကို
ထား၍တပါးဌာနမရှိ၊ဘုရားသာသနာတော်သာတည်း။
ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားလည်း-

တထာရူပါယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သံဃေ အပ္ပံ
ဒိန္နံ ဗဟုံ ဟောတိ၊ ဗဟုဒိန္နံ ဗဟုတရံ-

ဟူသော ဓမ္မဒေသနာ တော်ဖြင့် “ချစ်သားတို့...အကြင်သို့ သဘောရှိသော ရဟန်း၌ အလှူ အနည်းပေးသော် အကျိုးအများဖြစ်၏၊ အလှူအများပေးသော်ကား အကျိုးအလွန် အများဖြစ်၏၊ ငါဘုရား တပည့်သားဖြစ်သော ရဟန်းသံဃာသည် ထိုသို့သဘောရှိ၏” ဟူ၍ ဟောတော်မူပြီ၊ ဤသို့ ဟောတော် မူသော တရားတော်နှင့်အညီ ကမ္မလာ တထည်လှူသောဒါန၏အကျိုးအားဖြင့် ကမ္မလာ တထောင်ရလေသတည်း။]

တိဿံ သာမဏေလည်း ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌နေလေသော် အဆွေအမျိုး သတို့သားတို့ မပြတ်လာ၍စကားပြောဟောကုန်ရကား ဤသို့ကြို၏။

“ဤအရပ်၌ ငါနေသဖြင့် အဆွေအမျိုး သတို့သားတို့သည် လာလတ်၍ စကားပြောဟော ကုန်သော် စကားတို့ မပြောမဟော နေအံ့သောငှါလည်း မတတ်ကောင်းခဲ့၊ ပြောဟော သဖြင့်လည်း အကြာအမြင့်သာ ဖြစ်၏၊ ကိုယ်ဘို့တည်ရာကို ပြုအံ့သောငှါ မတတ်ကောင်းခဲ့၊ ထို့ကြောင့်ရကား ဘုရားသခင်အယံတော်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်၍ တောသို့ ဝင်ရသော် ကောင်း၏”-

ဟုကြံပြီးလျှင် ဘုရားသခင်သို့ ကပ်၍ အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သင်ပြီးမှ ဥပဇ္ဈာယ် ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ရှိခိုးခဲ့၍ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ ထွက်ပြီးလျှင် “အကယ်၍ နီးသော အရပ်၌နေငြားအံ့၊ အဆွေအမျိုးတို့ ခေါ်ကုန်လတ္တံ့” ဟုလုံးသွင်း၍ သာဝတ္ထိပြည်မှ ယူဇနာ တရာ့နှစ်ဆယ်ကွာသော ခရီးသို့သွားလေ၍ ထိုမျှလောက် ခရီးရောက် သောအခါ တ

ခုသော ရွာတံခါးဖြင့်သွားလတ်သော် တယောက်သော သူအို
ယောက်ျားကိုမြင်၍ ဥပါသကာကြီး....ဤအရပ်၌ နေကုန်
သော ရဟန်းတို့၏ တောကျောင်း မရှိပါလော” ဟု မေး
၍ ရှိကြောင်းကို ဆိုသော် “ထိုသို့တပြီးကား ငါ့အားခရီး
ကိုကြားပါ” ဟုဆို၏။ ထိုသူအို ယောက်ျားအား တိဿသာ
မဏေကိုမြင်လျှင် မြင်တည့်ခြင်းပင် သားကဲ့သို့ ချစ်ခြင်းဖြစ်
သတည်း။

ထိုသူအိုလည်း ထိုအရပ်တွင်သာ ရပ်လျက် ခရီးမကြား
မူ၍ “တိဿ သာမဏေနှင့် အတူတကွပင်လျှင် ကြားအံ့” ဟု
တိဿ သာမဏေကိုယူ၍ ဘဝါးခြေထပ် လိုက်လေ၏။ တိဿ
သာမဏေလည်း ထိုသူအိုနှင့် အတူတကွ သွားလေသော်
ခရီးအကြား၌ အထူးထူး အပွင့်, အသီးတို့ဖြင့် တန်းဆာ
ဆင်သော သစ်ပင်, တော, တောင်တို့ကို မြင်၍ “ဤတော,
ဤတောင်တို့ကား အဘယ်အမည် ရှိသနည်း” ဟု မေး၏။
သူအိုယောက်ျားလည်း ထိုတော, ထိုတောင်တို့၏ အမည်ကို
ကြားလျက် တောကျောင်းသို့ ရောက်အောင် ဆောင်ပြီးသော်
“ဤအရပ်ကား ချမ်းသာသော အရပ်တည်း။ ဤအရပ်၌
သာနေတော်မူပါ” ဟုဆိုပြီးမှ တိဿသာမဏေ၏ အမည်
နာမကို မေးပြီးလျှင် “နက်ဖြန် အကျွန်ုပ်တို့ ရွာ၌ ဆွမ်းခံ
ခြင်းငှါ သင့်၏” ဟု ဆို၍ ရွာသို့ပြန်လေ၏။ ရွာသို့ရောက်
လျှင် “အရှင် ဝနဝါသိက တိဿသည် တောကျောင်းသို့
ရောက်လာ၏။ ယာဂု, ဆွမ်းအစရှိသည်ကို စီရင်ကုန်” ဟု
လူတို့အား ကြားလေ၏။

[တိဿ သာမဏေကား လက်ဦးစွာ မိဘတို့မှည့်
သော ငယ်မည်ဖြင့် တိဿ, နှစ်ကြိမ်မြောက် ပိဏ္ဍ ပါတ

ဒါယက တိဿ၊ သုံးကြိမ်မြောက် ကမ္မလ ဒါယက
တိဿ၊ လေးကြိမ်မြောက် ဝနဝါသိက တိဿ ဟူ၍
ခုနစ်နှစ်ရှယ် အတွင်း၌ပင် အမည် လေးပါးကို ရသ
တည်း။]

တောကျောင်းသို့ ရောက်ပြီး နောက်တနေ့ နံနက်ကပင်
ထိုရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်လေ၏။ လူတို့ဆွမ်းလှူ၍ ရှိခိုးကြသော်—

(၁) သုခိတာဟောထ-ချမ်းသာသည် ဖြစ်ကြကုန်။

(၂) ဒုက္ခာမုဗ္ဗထ-ဆင်းရဲမှ လွတ်ကြကုန်—

ဟူ၍ ဤစကား နှစ်ခွန်းဖြင့်သာ အနုမောဒနာ ပြု၏။
ရွာ၌နေသော လူတို့လည်း ဆွမ်းလှူပြီးလျှင် တယောက်မျှ
အိမ်သို့မပြန်နိုင်၊ တိဿ သာမဏေကိုသာ ဖူးတွေ့ကြည့်ရှု
လျက် နေကြကုန်၏။ တိဿ သာမဏေလည်း မိမိမျှလောက်
ရုံသာခံ၍ ဘုဉ်းပေးပြီးသော အဆုံး၌ ရွာသူရွာသားအပေါင်း
တို့သည် တိဿသာမဏေ၏ ခြေရင်း၌ ရင်ဖြင့်အပ်၍ ပျပ်
ဝပ်ကုန်လျက်—

“အရှင်ဘုရား……ဤကျောင်း၌ ဝါတွင်းသုံးလပတ်
လုံး နေတော် မူကုန်သော် သရဏဂုံ ယူပါကုန်အံ့၊
ပဉ္စသီလ စောင့်တည်ပါကုန်အံ့၊ ဥပုသ်သုံးပါကုန်အံ့၊
ဤကျောင်း၌ နေခြင်းကို အကျွန်ုပ်တို့အား ပဋိညာဉ်
ပေးပါလော့” —

ဟုဆိုကုန်၏။ တိဿ သာမဏေလည်း ထိုသို့သော
ကျေးဇူးကိုမှတ်၍ ပဋိညာဉ် ပေးပြီးသော် ထိုကျောင်း၌နေ
လျက် ထိုရွာ၌ မပြတ်ဆွမ်းခံ၏။ ရွာသူရွာသားတို့ ရှိခိုးကြ
သော ခဏ၌လည်း ယခင်ဆိုခဲ့ပြီးသော “သုခိတာဟောထ၊
ဒုက္ခာမုဗ္ဗထ”ဟူသော စကားနှစ်ခွန်းဖြင့်သာ အနုမောဒနာ

ပြု၍ဘဲလေ၏။ ထိုကျောင်း၌ပင်လျှင် ဝါတွင်းသုံးလတွင် ပဌမ
လ၊ ဒုတိယလကိုလွန်စေ၍ တတိယလတိုင်သော် ပဋိသန္တိဒါ
လေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။

ထိုနှစ်ပဝါရဏာပြု၍ ဝါကျွတ်ပြီးသောကာလ တိဿ
သာမဏေ၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်
မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ကပ်၍ “အရှင်ဘုရား……တိဿ
သာမဏေရှိရာသို့ အကျွန်ုပ် သွားချေအံ့” ဟု လျှောက်၏။
“သာရိပုတ္တရာ……သွားချေလော့” ဟု မိန့်တော်မူသော် အခြံ
အရံရဟန်းငါးရာတို့နှင့်တကွ ကြွလေ၏။ အရှင်မဟာမောဂ္ဂ
လာန်လည်း တိဿသာမဏေရှိရာသို့ ကြွအံ့သောအကြောင်း
ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပြောဆိုလျှင် “ငါ့ရှင်……ငါလည်း
သွားအံ့” ဟု အခြံအရံ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်တကွ အရှင်
မောဂ္ဂလာန်လည်း ကြွတော်မူလေ၏။

ဤနည်းနှင့်နှင့် အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊
အရှင်ဥပါလိ၊ အရှင်ပုဏ္ဏအစရှိသော အသီတိ မဟာသာဝက
တို့သည် အခြံအရံရဟန်းငါးရာစီနှင့် တကွကြွတော်မူကုန်၏။
အခြံအရံ ရဟန်းအပေါင်းကား လေးသောင်းနှင့်နှင့် ဖြစ်
သတည်း။ သံဃာ့ထေရ်ဖြစ်သော အသီတိမဟာသာဝကနှင့်
သော် လေးသောင်းရှစ်ဆယ်အမှန်တည်း။ ထိုရဟန်းအပေါင်း
တို့သည် သာဝတ္ထိပြည်မှ ယူဇနာတရားနှစ်ဆယ်ကွာသောခရီး
သို့သွား၍ တိဿသာမဏေ၏ ဆွမ်းခံရွာသို့ ရောက်လေသော်
မပြတ်အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ဥပါသကာတယောက်သည်
ရွာတံခါး၌ ရဟန်းအပေါင်းကိုမြင်၍ ခရီးဦးကြိုဆိုလျက်ရှိခိုး
လင့်၏။ “ဥပါသကာ……ဤအရပ်၌တောကျောင်းရှိသလော”
ဟု ဥပါသကာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာမေးတော်မူ၍ ရှိကြောင်း

ကိုဆိုသော် “ရဟန်းရှိသလော၊မရှိသလော”ဟု မေးတော်မူပြန်၍ ရဟန်းရှိကြောင်းကိုဆိုလျှင် “အဘယ်မည်သော ရဟန်းနေသနည်း”ဟု မေးတော်မူပြန်၍ ဝနဝါသိကအမည်ရှိသော တိဿသာမဏေသည် နေသတည်း”ဟုဆိုလျှင်“ထိုသို့ တပြီးကား ငါတို့အား ခရီးကြားပါ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဥပါသကာလည်း “အရှင်ဘုရားတို့ကား အဘယ်သူတို့နည်း”ဟုမေး၍ “ငါတို့ကား တိဿသာမဏေ၏ အထံသို့ လာသောရဟန်းတို့တည်း”ဟုမိန့်တော်မူမှ အလုံးစုံကိုကြည့်၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အစရှိသော မဟာသာဝကအပေါင်းကိုသိပြီးလျှင် ပီတိဖြင့်မပြတ်နို့သောကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍“သည်တွင်ရပ်တော်မူပါဦး”ဟု လျှောက်ပြီးမှ ရွာသို့ရှောင်တခင် ဝင်လေ၍—

“အိုအချင်းတို့....အရှင်သာရိပုတ္တရာမှစ၍ အသိတိ မဟာသာဝကတို့သည် အခြံအရံနှင့်တကွ အရှင်တိဿသာမဏေ၏ အထံသို့လာလတ်ကုန်၏။ ညောင်စောင်း၊အင်းပျဉ်၊အိပ်ရာအခင်း၊ ဆီမီးအစရှိသည်တို့ကိုယူ၍ လျင်စွာထွက်ကြကုန်”—

ဟု ကြွေးကြော်၏။ ရွာသူရွာသားတို့လည်း ထိုခဏခြင်းပင် ညောင်စောင်း၊အင်းပျဉ်၊အိပ်ရာအခင်း၊ ဆီမီးအစရှိသည်တို့ကိုယူလျက် မထေရ်တို့နှင့် ဘဝါးခြေထပ်လိုက်၍ အတူတကွသာလျှင် ကျောင်းသို့ဝင်ကုန်၏။

တိဿသာမဏေလည်း ရဟန်းအပေါင်းတို့ လာကြောင်းကိုသိသဖြင့် အစဉ်အတိုင်း မထေရ်ကြီးတို့၏ သပိတ်၊ သင်္ကန်းတို့ကို လှမ်းယူ၍ ဝတ်ပြု၏။ မထေရ်ကြီးတို့နေရာကို

တိဿသာမဏေစီရင်စဉ်၊ သပိတ်-သင်္ကန်းကို သိုမှီးစဉ်ပင်လျှင် ညဉ့်အမိုက်ဖြစ်လေသတည်း။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “ဥပါသကာတို့.... ညဉ့်မိုက်ပြီ၊ သွားကြကုန်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အရှင်ဘုရား.... ယနေ့ကား တရားနာအံ့သော နေ့တည်း၊ မသွားကုန်ပြီ၊ ဤမှရှေးက တရားမနာရကုန်၊ ယခုတရားနာပါကုန်အံ့” ဟု ဥပါသကာတို့ဆိုကုန်သော် “ထိုသို့တပြီးကား တိဿသာမဏေ.... ဆီမီးညှိ၍ တရားနာအံ့သော အခါကို ကြွေးကြော်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ တိဿသာမဏေလည်း မိန့်တော်မူတိုင်းပြု၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “သင်၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော ဥပါသကာတို့သည် တရားနာလိုကုန်သည်ဟု ဆိုကုန်၏၊ သင်တရားဟောပါလေ” ဟူ၍ တိဿသာမဏေကို မိန့်တော်မူသော် ဥပါသကာတို့သည် တပြိုင်နက်ထကုန်၍ “အရှင်ဘုရား.... အကျွန်ုပ်တို့ အရှင်တိဿကား သုခိတာဟောထ၊ ဒုက္ခာမုဉ္ဇထ—ဟူသော စကားနှစ်ခွန်းကိုထား၍ တပါးသော ဓမ္မကထာကို မတတ်ပါ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား အခြားဓမ္မကထာကို ပေးတော်မူပါ” ဟု ဆိုကုန်၏။ တိဿသာမဏေကား ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီး၍ လည်း ဥပါသကာတို့အား အကျယ် တရားမဟောလေ၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ဥပါသကာတို့ ဆိုကုန်သတည်း။

ထိုရောအခါ၌ကား ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်—

(၁) တိဿသာမဏေ.... အဘယ်သို့ကား ချမ်းသာကြသည်ဖြစ်ကုန်သနည်း။

(၂) အဘယ်သို့ကား ဆင်းရဲမှလွတ်ကုန်သနည်း။

ဤစကားနှစ်ခွန်း၏အရ- နှစ်ပုဒ်အနက်ကို ငါတို့အား အကျယ်ဟောလော့” ဟု မိန့်တော်မူရကား “အရှင်ဘုရား.... ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် ဆန်းကြယ်သော ယပ်ကို ကိုင်၍ တရားဟောနေရာသို့ တက်ပြီးသော် နိကာယ်ငါးပါး တို့မှ အကျိုးကို၎င်း၊ အကြောင်းကို၎င်း ပဋိသန္တဒါဉာဏ် ဖြင့် ယူငင်၍ တခဲနက်သော မိုဃ်းရည်ကိုရှာသော အရပ် လေးမျက်နှာမှ တက်သော မိုဃ်းကြီးကဲ့သို့ ခန္ဓာ၊ အာယ တန၊ ဓာတ်၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ဝေဘန်ခွဲခြားလျက် အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသောအထွတ်ဖြင့်တရားစကားကိုဆုံးစေ၍—

(၁) “အရှင်ဘုရား.... ဤသို့လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သောသူအား ချမ်းသာခြင်းဖြစ်၏။

(၂) အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သော သူသာလျှင် ဆင်းရဲမှလွတ်၏။

အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်သေးဘဲ ကြွင်းသသူတို့ကား ပဋိသန္ဓေနေခြင်းစသော ဆင်းရဲ၊ ငရဲစသော ဆင်းရဲတို့မှ မလွတ်ကုန်” ဟု အပြီးသတ်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “အရ၊ အနက် တရားစကားကို ကောင်းစွာဆိုပေသည်” ဟု သာဓုခေါ်တော်မူပြီးလျှင် “ယခုအခါ ထင်သော အသံဖြင့် ပါဠိရွတ်ခြင်းဟူသော သရဘဉ်ကို ရွတ်လေဦး” ဟုမိန့်တော်မူ၏။ တိဿသာမဏေလည်း ထင်သောအသံဖြင့် ပါဠိရွတ်ခြင်း ဟူသော သရဘဉ်ကို ရွတ်ပြန်၏။

[အနက်၊ အရ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြောဟောသည်ကား ဓမ္မကထာ၊ ပါဠိရွတ်သည်ကား သရဘဉ်၊ ဤကားနှစ် ပါးအထူးတည်း။]

ဤသို့ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံးဓမ္မကထာ၊ သရဘဉ်ပြု၍ အရုဏ်
တက်လတ်သော် အလုပ်အကျွေးလူတို့သည် နှစ်ကွဲနှစ်စုဖြစ်
ကြကုန်၏။

(၁) အချို့သော လူတို့ကား “ငါတို့သည် ဤမှရှေး၌
ဤသို့သဘောရှိသော ရုန့်ရင်း ကြမ်းထမ်းသသူကို
မမြင်ဘူးစွတကား၊ ဤသို့သော တရားစကားကို
သိလျက် ဤမျှလောက်ကာလပတ်လုံး မိဘအရာ
၌တည်၍ လုပ်ကျွေးသော လူတို့အား တခုသော
တရားစကားကိုမျှလည်း အဘယ့်ကြောင့်မဟော
နေလေဘိသနည်း” ဟု အမျက်ထွက်ကုန်၏။

(၂) အချို့သော လူတို့ကား “ငါတို့သည် ဤသို့သဘော
ရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသော အရှင်ကို
လျက် ဂုဏ်ကျေးဇူး ရှိ၊ မဲ့ မသိဘဲပင် လုပ်ကျွေးမိ
ကုန်၏။ ထိုသို့လုပ်ကျွေးမိခြင်းကား ငါတို့အား
ရတော်လေစွတကား၊ ယခုတမူကား တရားကို
နာရပေပြီ” ဟု နှစ်သက်ကုန်၏။

ဤသို့လျှင် အမျက်ထွက်သသူလည်းတစု၊ နှစ်သက်သသူ
လည်းတစုအားဖြင့် အလုပ်အကျွေးလူတို့ နှစ်ကွဲ နှစ်စု ဖြစ်
ကုန်သတည်း။

သဗ္ဗညုဘုရားလည်း ထိုညဉ့် မိုးသောက်ယံ၌ ဝေနေယျ
လောကကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူသော် ဝနဝါသိက
တိဿသာမဏေ၏ အလုပ်အကျွေးတို့ ဉာဏ်တော်ကွန်ရက်
အတွင်းသို့ ဝင်လာသည်ကို မြင်တော်မူ၍ “အဘယ်သို့
ဖြစ်လတ္တံ့နည်း” ဟု ဆင်ခြင်တော်မူလျှင် “ဝနဝါသိကတိဿ
သာမဏေ၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည် အချို့ကား သာမဏေ

အားနှစ်သက်ကုန်၏။ အချို့ကားသာမဏေအား အမျက်ထွက်ကုန်၏။ ငါ့သားအား အမျက်ထွက်သသူတို့သည် ငရဲလားခြင်း အဘို့ရှိသည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုအရပ်သို့ ငါကြွမှုကား လူခပ်သိမ်းစုံတို့သည် သာမဏေ၌ မေတ္တာစိတ်ကိုပြုကုန်၍ ငရဲမှလွတ်ကုန်လတ္တံ့။” ဟု မြင်တော်မူ၏။

ထိုရွာသူ ရွာသားတို့လည်း ရဟန်းသံဃာ အပေါင်းကို ပင့်ဘိတ်ပြီးသော် မဏ္ဍပ်ကနား ပြုပြီးလျှင် နေရာခင်းကျင်း၍ ယာဂု, ဆွမ်း အစရှိသည်ကို ပြည့်စုံစေပြီးမှ ကြွလာအံ့သောအခါကို မြော်လင့်လျက်နေကြကုန်၏။ ရဟန်းသံဃာ အပေါင်းလည်း ကိုယ်လက်သုတ်သင်ပြီးသော် ဆွမ်းခံဝင်အံ့သောအခါ၌ ရွာသို့ဝင်လိုကုန်၍ တိဿသာမဏေကို “အတူလိုက်အံ့လော၊ နောက်မှလိုက်အံ့လော” ဟုမေး၏။ “အရှင်ဘုရားတို့... ကြွတော်မူပါကုန်၊ အကျွန်ုပ်ကား ဆွမ်းခံမြဲအခါ၌သာလာအံ့” ဟုဆိုသော် သပိတ်, သင်္ကန်းကိုယူ၍ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းသည် ရွာသို့ဝင်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုအကြိုက်တွင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ပင် နေတော်မူလျက် သင်္ကန်းရုံတော်မူ၍ သပိတ်စွဲတော်မူလျက် တခုသောစိတ္တက္ခဏာဖြင့်သာ ထိုအရပ်သို့ တန်းခိုးဖြင့်ကြွ၍ ရဟန်းသံဃာအပေါင်းတို့ရှေ့၌ရပ်လျက် ကိုယ်တော်ကို ပြတော်မူ၏။ “မြတ်စွာဘုရားကြွတော် မူလာသတည်း” ဟုရဟန်းသံဃာအလုံးချောက်ချားလျက်တခဲနက်အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်လေသတည်း။ လူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ရှိကုန်သဖြင့် ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာကိုနေစေ၍ ယာဂုခဲဘွယ်လှူကုန်၏။ တိဿသာမဏေလည်း ဆွမ်းဘုဉ်း

ပေးခြင်းကိစ္စမပြီးမီပင်လျှင် ရွာတွင်းသို့ဝင်လာ၍ ရိုသေစွာ ဆွမ်းလှူဒါန်းကုန်သော် မျှလောက်ရုံခံပြီးမှ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့သွား၍ သပိတ်ကိုကပ်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း “ဩ- တိဿ..ဆောင်ခဲ့လော့” ဟု လက်တော်ကိုဆန့်၍ သပိတ်ကိုလှမ်းတော်မူပြီးလျှင် “သာရိ ပုတ္တရာ....သင့်တပည့်သာမဏေ၏ သပိတ်ကို ယူပါလော့” ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ပြတော်မူ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ လည်း မြတ်စွာဘုရားလက်တော်မှ သပိတ်ကိုယူ၍ပေးပြီးသော် “သွားလေ၊ ကိုယ်အားရောက်သောနေရာ၌နေ၍ ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးခြင်းကိစ္စကိုပြုလေ” ဟု တိဿသာမဏေကိုမိန့်တော်မူ၏။ ရွာသူလူအများတို့လည်း ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်ကို ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီးလျှင် ဘုရားသခင်ကို အနုမောဒနာပြုစိမ့် သောငှါ တောင်းပန်ကုန်၏။ ဘုရားသခင်လည်း အနုမောဒနာ ပြုတော်မူသော် ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

“ဥပါသကာတို့....သင်တို့ကား ဆရာဖြစ်သော တိဿသာမဏေကို အမှီပြု၍ သာရိပုတ္တရာ၊ မဟာ မောဂ္ဂလာန်၊ မဟာကဿပ၊ အနုရုဒ္ဓါစသော အသီတိ မဟာသာဝကတို့ကို ဖူးမြင်လုပ်ကျွေးကြရသည့် အရာ သည်ရတော်စွတကား၊ ငါဘုရားလည်း သင်တို့ဆရာ ဖြစ်သောတိဿသာမဏေကိုသာလျှင် အကြောင်းပြု ၍ ဤအရပ်သို့ကြွလာ၏။ တိဿသာမဏေကိုအမှီပြု၍ ငါဘုရားကို ဖူးမျှော်လုပ်ကျွေးကြရသည့် အရာလည်း ရတော်စွတကား၊ သင်တို့အား ရခဲ့သောအရာကို ကောင်းစွာရသည်မည်၏”-

ဟု မိန့်တော်မူသော် ရွာသူလူတို့လည်း “ဘုရားသခင်ကို ၎င်း၊ ရဟန်းသံဃာကို ၎င်း နှစ်သက်စိမ့်သောငှါ စွမ်းနိုင်သော ငါတို့ဆရာအရှင်တိဿကိုဖူးမျှော်ခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်းငှါ ငါတို့ မကုန်သည်ကား အံ့ဘွယ်သရဲ၊ ငါတို့အားရတော်စွတကား” ဟု ကြံကြကုန်၏။ ယခင်ကအမျက်ထွက်သောလူတို့သည် နှစ် သိမ့်ကုန်၏။ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုကုန်၏။ အနုမော ဒနာပြုတော်မူပြီးသော အဆုံး၌ကား များစွာသော လူတို့ သည် သောတာပတ္တိမဂ်၊ ဖိုလ်စသော အကျွတ်တရားကို ရကြ လေကုန်၏။

ဤဝတ္ထုစကားဖြင့်—

- (၁) “သတ္တဝါတို့စိတ်မည်သည်ကား လျင်မြန်စွာ ဖြစ် ခြင်းရှိ၏။
- (၂) စိတ်သည်သာလည်း နာမက္ခန္ဓာတရားသုံးပါးတို့၏ ရှေ့သွားဖြစ်၏။
- (၃) ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ရှိသော် အပါယ် ဆင်းရဲသို့ လားရ၏။
- (၄) ကြည်ညိုလိုသော စိတ်ရှိသော် သုဂတိနိဗ္ဗာန်သို့ လားရ၏။
- (၅) တိဿသာမဏေကိုရှေးဦးစွာပြစ်မှား၍နောက်ပြီး တဘန်ကြည်ညိုပြန်သော စိတ်ရှိကုန်သော ဒါယ ကာတို့ကဲ့သို့ အသစ်တဘန် ဆောက်တည်ပြန် သဖြင့်လည်း အပါယ်ဆင်းရဲလွတ်၏” —

ဟူသောအဓိပ္ပါယ်ကိုသိရသတည်း။

မြတ်စွာဘုရားလည်း အနုမောဒနာပြုပြီးသော် နေရာမှထ ၍ ဖဲတော်မူ၏။ ရွာသူလူအများတို့လည်း မြတ်စွာဘုရားကိုအ

တန်ငယ်ပို့လိုက်ပြီးမှ ရှိခိုး၍ပြန်လေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားကား တိဿသာမဏေနှင့် အတူတကွ အသာအယာပြောဆိုလျက် ကြွတော်မူသော် “ဤတော၊တောင်အရပ်ကား အဘယ်မည် သနည်း”ဟု ယခင်လက်ဦးက သူဒိုတယောက်ကို တိဿ သာမဏေမေးသကဲ့သို့ မေးတော်မူ၏။ တိဿသာမဏေလည်း ထိုသူဒိုက ကြားသကဲ့သို့ “ဤတော၊တောင်အရပ်ကား ဤ အမည်ရှိ၏၊ ဤအမည်ရှိ၏”ဟု ကြားလျက်သွား၏။ မြတ်စွာ ဘုရားလည်း တိဿသာမဏေ၏ နေရာကျောင်းသို့ ရောက် ပြီး၍ တောင်ထိပ်သို့တက်တော်မူ၏။ ထိုတောင်ထိပ်၌ ရပ်သ သူတို့အား မဟာသမုဒ္ဒရာအပြင် မေးမေးထင်သတည်း။ ထို့ ကြောင့်—

- (၁) “တိဿ……ဤတောင်ထိပ်၌ ရပ်လျက် ထိုမှ ဤမှ ကြည့်လျှင် အဘယ်ကိုမြင်သနည်း”ဟု မေးတော် မူသော် “မဟာသမုဒ္ဒရာကို မြင်ပါသည်” ဟု လျှောက်၏။
- (၂) “မဟာသမုဒ္ဒရာကို မြင်လျှင် အဘယ်သို့ ကြံသ နည်း”ဟု မေးတော်မူပြန်သော် “အစမထင် သံသရာ၌ ကျင်လည်သော ငါ့အား ဆင်းရဲခြင်း၊ နှလုံးမသာယာခြင်း ဖြစ်သောအခါ ဗိုကြွေးရသ ဖြင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးစင်းရေထက်ကဲလွန်စွာ ယိုသော မျက်ရည်သည် ဖြစ်ရာ၏ ဟူသော အကြောင်းကို ကြံပါသည်”ဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း “တိဿ……ဤအကြောင်းကား သင် ဆိုတိုင်းမှန်၏”ဟု သာဓုခေါ်လျက် ကောင်းချီး ပေးတော်မူ ပြီးလျှင် “အစမထင် သံသရာ၌ ကျင်လည်ရသော တယောက်

တယောက်သော သတ္တဝါအား ဆင်းရဲခြင်း၊ နှလုံးမသာယာ
ခြင်းဖြစ်သောအခါ ယိုသောမျက်ရည်ကား သမုဒ္ဒရာလေး
စင်းရေမက ကဲလွန်သလျှင်ကတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၍—

စတူသု သမုဒ္ဒေသု ဇလံ ပရိတ္တကံ၊
တတော ဗဟံ အဿုဇလံ အနပ္ပကံ။
ဒုက္ခေန ဖုဠဿ နရဿ သောစနတော၊
ကိံကာရဏာ သမ္မ တုဝံ ပမဇ္ဇသိ။ ။
ဟူသော ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။

အနက်။ ။စတူသု သမုဒ္ဒေသု၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းတို့၌။
ဇလံ၊ ရေသည်။ ပရိတ္တကံ၊ နည်းစွာ၏။ ဒုက္ခေန၊ ကိုယ်၊
စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဖြင့်။ ဖုဠဿ၊ တွေ့သော။ နရဿ၊ လူ၏။
သောစနတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်။ အဿုဇလံ၊ ယိုသော
မျက်ရည်ကား။ အနပ္ပကံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ။ တတော၊
ထိုသမုဒ္ဒရာလေးစင်းရေထက်။ ဗဟံ၊ များစွာ၏။ အထ၊
ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ သမ္မ၊ အချင်း။ တုဝံ၊ သင်သည်။ ကိံကာ
ရဏာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ပမဇ္ဇသိ၊ မေ့လျော့ဘိသနည်း။

ထိုနောက်တဘန် မြတ်စွာဘုရားလည်း “တိဿ....သင်
ကား အဘယ်၌နေသနည်း”ဟု မေးတော်မူသော် “အရှင်
ဘုရား....ဤတောင်၌ နေပါသည်”ဟူ၍ လျှောက်၏။ “ဤ
တောင်၌နေလျက် အဘယ်သို့ကြံသနည်း”ဟု မေးတော်
မူပြန်သော် “အစမထင်သံသရာ၌ ကျင်လည်သော ငါသည်
သေလွန်သဖြင့် ဤအရပ်၌ ပစ်ချအပ်သော ကိုယ်ခန္ဓာကား
ဤမျှဤရွှေ့ အပိုင်းအခြားမရှိပြီ ကြံပါသည်”ဟူ၍ လျှောက်၏။
မြတ်စွာဘုရားလည်း “တိဿ....ဤအကြောင်းကား သင်ဆို

တိုင်းမှန်၏”ဟု သာဓုခေါ်လျက် ကောင်းချီး ပေးတော်မူပြီး
လျှင် အစမထင်သံသရာ၌ ကျင်လည်ရသော ဤသတ္တဝါတို့
အား ဤမဟာပထဝီမြေကြီး၌ လျောင်းလျက်မသေဘူးသော
အရပ်မည်သည်မရှိပြီ”ဟု မိန့်တော်မူ၍—

ဥပသာလကနာမာနိ၊
သဟဿာနိ စတုဒ္ဒသ။
အသ္မိံ ပဒေသေ ဒဗျာနိ၊
နတ္ထိ လောကေ အနာမတံ။ ။
ယဉ္ဇိ သစ္စဉ္စ ဓမ္မောစ၊
အဟိံ သာ သံယမော ဒမ္မော။
ဧတံ အရိယာ သေဝန္တိ၊
ဧတံ လောကေ အနာမတံ။ ။

ဟူသော ဥပသာလကဇာတ်ကို ဆောင်တော်မူ၏။

အနက်။ ။စတုဒ္ဒသ သဟဿာနိ၊ တသောင်းလေး
ထောင်ကုန်သော။ ဥပသာလက နာမာနိ၊ ဥပသာလက ဟူ
သော အမည်ရှိကုန်သော သူတို့ကို။ အသ္မိံ ပဒေသေ၊ ဤအ
ရပ်၌။ ဒဗျာနိ၊ ဖုတ်ကြည်းဘူး သင်္ဂြိုဟ်ဘူးကုန်ပြီ။ လောကေ၊
လောက၌။ အနာမတံ၊ မသေဘူးသော အရပ်မည်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။

[ဤတခုသော အရပ်တွင်ပင် ဥပသာလက အမည်
တပါးတည်းသာရှိလျက် အဖြစ်တသောင်းလေးထောင်
တိုင်တိုင် သေရဘူးပြီ ဟုလိုသည်။]

ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုမသေဘူးသော အရပ်မည်သည်မရှိ
ဆိုသောစကားလျှင် မှန်၏။ ယံ သစ္စဉ္စ၊ အကြင်သစ္စာသည်၎င်း။
ယော ဓမ္မောစ၊ အကြင်ပညာသည်၎င်း။ ယာ အဟိံ သာစ၊

အကြင်မညှဉ်းဆဲခြင်းသည်၎င်း။ ယော သံယမောစ၊ အကြင်
စောင့်စည်းခြင်းသည်၎င်း။ ယော ဒမ္မောစ၊ အကြင်ကိုယ်၊ နှုတ်
ဖြင့် ယဉ်ကျေးခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤသစ္စာ
အစရှိသော တရားကို။ အရိယာ၊ အရိယာတို့သည်။ သေဝန္တိ၊
မှီဝဲကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤသစ္စာအစရှိသော တရားသည်လျှင်။
အနာမတံ၊ မသေဘူးသော အရပ်မည်၏။

[ပကတိအရပ်ကား မသေဘူးသောအရပ်မည်သည်
မရှိ၊ သစ္စာစသောတရားသာလျှင် မသေဘူးသော အရပ်
မည်၏ ဟုလိုသည်။]

အရှင်အာနန္ဒာ၏ အကြောင်းစကားချပ်

[အရှင်အာနန္ဒာကဲ့သို့သောသူကိုထား၍ ကြွင်းသော
ဤမဟာပထဝီမြေကြီး၌ ကိုယ်ကိုပစ်ချ၍ သေရသသူတို့
အားကား မသေဘူးသောအရပ်မည်သည်မရှိ၊ အစမထင်
သံသရာ၌ အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ်လျှင်သေဘူးသည်ချည်း
တည်း၊ အရှင်အာနန္ဒာမူကား အစမထင် သံသရာတွင် မ
သေဘူးသောအရပ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောအခါ သေတော်
မူရ၏၊ ထိုအကြောင်းကို စကားစပ်လျဉ်းသဖြင့် အမြွက်မျှ
တွင်၍ဆိုအံ့။

အရှင်အာနန္ဒာသည် သက်တော်တရာနှစ်ဆယ်ရှိသော
အခါ အသက်ဇီဝိန္ဒြေဟုဆိုအပ်သော အာယုသင်္ခါရကို
ကြည့်ရှုတော်မူသော် အသက်ကုန်အံ့သောအဖြစ်ကိုသိ၍
“ဤနေ့မှ ခုနစ်ရက်မြောက်သနေ့၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ
အံ့” ဟုမိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအကြောင်းကို ရောဟဏီမြစ်၏
ကမ်းနားနှစ်ဘက်၌နေကုန်သောလူတို့ကြားကုန်၍ ဤမှာ
ဘက်လူတို့လည်း “ငါတို့သည် မထေရ်အား ကျေးဇူး
များ၏၊ ငါတို့အထံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့” ဟု ဆိုကုန်၏။

ထိုမှတစ်ဆင့်လူတို့လည်း “ငါတို့သည်မထေရ်အားကျေးဇူးများ၏၊ ငါတို့အထံ၌ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့” ဟုဆိုကုန်၏။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ထိုနှစ်ဘက်သားတို့၏ စကားကိုကြား၍-

“နှစ်ဘက်သားတို့ပင် ကျေးဇူးများပေကုန်သည်ချည်းတည်း၊ ဤမှတစ်ဆင့်သားတို့ကား ကျေးဇူးမရှိဟူ၍၎င်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့်သားတို့ကား ကျေးဇူးမရှိဟူ၍၎င်း ဆိုခြင်းငှါမတတ်ကောင်း၊ အကယ်၍ ဤမှတစ်ဆင့် ငါပရိနိဗ္ဗာန်ပြုငြားအံ့၊ ထိုမှတစ်ဆင့်သားတို့သည် ဓာတ်တော်ကိုယူခြင်းငှါဤမှတစ်ဆင့်သားတို့နှင့်အငြင်းအခုံပြုကုန်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ ထိုမှတစ်ဆင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုငြားအံ့၊ ဤမှတစ်ဆင့်သားတို့သည် ဓာတ်တော်ကိုယူခြင်းငှါ ထိုမှတစ်ဆင့်သားတို့နှင့်အငြင်းအခုံ ပြုကုန်လတ္တံ့၊ နှစ်ဘက်သားတို့အား အငြင်းအခုံ ဖြစ်လတ်သော် ငါ့ကိုမှီ၍ဖြစ်လတ္တံ့၊ အငြင်းအခုံမရှိငြိမ်ဝပ်သော်လည်း ငါ့ကိုမှီ၍ ငြိမ်ဝပ်စေအံ့”-

ဟုကြံတော်မူပြီးလျှင် “ဤမှတစ်ဆင့်သားတို့လည်း ငါ့အားကျေးဇူးများကုန်၏၊ ကျေးဇူးမများသည်မဟုတ်ကုန်၊ ဤမှတစ်ဆင့်သာ စည်းဝေးလေကုန်၊ ထိုမှတစ်ဆင့်သားတို့လည်း ငါ့အားကျေးဇူးများကုန်၏၊ ကျေးဇူး မများသည်မဟုတ်ကုန်၊ ထိုမှတစ်ဆင့်သာ စည်းဝေးလေကုန်” ဟု မိန့်တော်မူ၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့ ရောဟဏီမြစ်၏ အလယ် ထန်းခုနစ်ဆင့်ပမာဏမြင့်သော ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့် နေတော်မူလျက် လူအပေါင်းအား တရားဟောပြီးအဆုံးတွင်-

“ငါ၏ကိုယ်သည် အလယ်၌ ထက်ဝက်ကွဲ၍ ဤမှတစ်ဆင့်လည်းတဘို့၊ ထိုမှတစ်ဆင့်လည်းတဘို့ ကျစေ သတည်း” ဟုအဓိဋ္ဌာန်ပြု၍တရားဟောသောအနေဖြင့် ထိုင်တိုင်းပင်လျှင် တေဇောဓာတ်ဝင်စားပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ တေဇောဓာတ်မီးလျှံထ၍လောင်သဖြင့် ကိုယ်

တော်အလယ်၌ ထက်ဝက်ကွ၍ ဤမှာဘက်၌လည်းတစု၊
ထိုမှာဘက်၌လည်းတစု ကျလေ၏။ ထိုသို့ ကိုယ်တော်
ထက်ဝက်စီကျသည်ကိုမြင်၍လူများငိုကြွေးသဖြင့် မြေကြီး
ပြိုသောအသံကဲ့သို့အုတ်အုတ်သဲသဲအသံဖြင့် ပြင်းစွာ ဖြစ်
လေသတည်း။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသောအခါ ငို
ကြွေးသောအသံထက်ပင်လည်းကဲလွန်သည်ဟူ၏။

လူအပေါင်းတို့လည်းအလွန်သနားစုံမက်စွာ ဖြစ်ကုန်ရ
ကားငိုကြွေးမြည်တမ်းကုန်လျက် “သဗ္ဗညုဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုလေသော်လည်း ဘုရားရှင်သပိတ်၊ သင်္ကန်းတော်ကိုကိုင်
၍လိုက်မြဲဖြစ်သောတရားဘဏ္ဍာစိုးအလုပ်အကျွေး အရှင်
အာနန္ဒာ ထင်ရှားတည်ပါသော် ငါတို့အား သဗ္ဗညု
ဘုရားထင်ရှားတည်တော်မူသကဲ့သို့ဖြစ်ပါ၏။ ယခုတမူ
ကား အရှင်အာနန္ဒာပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသဖြင့် သဗ္ဗညု
ဘုရားလည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည် စင်စစ်မှန်ပြီ” ဟု
ဆိုမြည်ကုန်လျက် လေးလတိုင်တိုင် မလုပ်မဆောင်ဘဲ မ
အိပ်တတ်၊ မစားတတ်၊ လှည့်ပတ်သွားလာကြကုန်၏။ ဤ
သို့လျှင် အရှင်အာနန္ဒာကား အစမထင် သံသရာတွင်
မသေဘူးသောအရပ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသောအခါ
သေတော်မူရသတည်း။

ရဟန္တာဖြစ်တော်မူသောအခါလည်း ညောင်စောင်း
၌ခေါင်းအုံးထက်ကိုယ်တော်ကို စောင်းငဲ့စဉ် ခြေတော်
လည်း မြေကလွှတ်ခိုက် ဦးခေါင်းတော်လည်း ခေါင်းအုံး
သို့မရောက်မီ ဤအကြားတွင် ဣရိယာပုထ်လေးပါးလွှတ်
လျက် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူ၏။ ဤငါတို့ဘုရားရှင်သာသနာ
တော်တွင်း၌ ဣရိယာပုထ် လေးပါးလွှတ်ခိုက် ရဟန္တာ
ဖြစ်သသူကား အရှင်အာနန္ဒာမှအခြားမရှိ။ အရှင် အာ
နန္ဒာတပါးသာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “အရှင်အာနန္ဒာ
ကား အထူးသဖြင့်လည်း ရဟန္တာဖြစ်တော်မူ၏။ အထူး
သဖြင့်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏” ဟူ၍ ဂုဏ်ကျေးဇူး

အထူးကို နှလုံးထားလျက် သဒ္ဓါပသန္တကို ပွားစေရာ၏။
 ဤကားအစပ်အလျဉ်းသင့်၍ဆိုသော စကားချပ်တည်း။]

ထိုသို့ တိဿသာမဏေကို မေးမြန်း ပြောဆိုတော်မူပြီး
 သော် မြတ်စွာဘုရားလည်း “တိဿ....ငါတို့သွားကုန်အံ့၊
 သင်ကား လိုက်လတ္တံ့လော၊ နေရစ်လတ္တံ့လော”ဟု မိန့်
 တော်မူ၏။ “အကျွန်ုပ် ဥပဇ္ဈာယ်ခေါ်၍သွားသော် လိုက်ပါအံ့၊
 နေရစ်စေလိုသော် နေရစ်ပါအံ့”ဟု လျှောက်သော် သံဃာ
 တော်နှင့်တကွ ဘုရားရှင် ဖဲတော်မူလေ၏။ တိဿသာမဏေ
 မူကား နေရစ်လိုသော ဆန္ဒရှိသတည်း။ ထိုအကြောင်းကို
 အရှင်သာရိပုတ္တရာသိရကား “တိဿ....နေရစ်လိုမူ နေရစ်”
 ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ တိဿသာမဏေလည်း သံဃာနှင့်တကွ
 ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုး၍ ထိုတောကျောင်း၌ပင် နေရစ်လေ၏။
 ဤကား ဝနဝါသိကတိဿသာမဏေ၏ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုတည်း။

အနုသန္ဓေစပ်တရားတော်

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ မြတ်စွာဘုရားရောက်တော်မူ
 လျှင် တရားသဘင်၌ ရဟန်းတို့အား ဤသို့သောစကားသည်
 ဖြစ်၏။

“ငါ့ရှင်တို့....အံ့ဘွယ် ရှိစွတကား၊ ဝနဝါသိက
 တိဿသာမဏေသည် ခဲခက်သော အမှုကို ပြုပေ၏။
 ပဋိသန္ဓေနေသည်မှ စ၍လည်း မိဘဆွေမျိုးတို့သည်
 ခုနစ်ပါးသော မင်္ဂလာတို့၌ ရဟန်းငါးရာတို့အား
 ရေမရောသော နို့ယနာကိုသာ လှူကုန်၏။ သာမ
 ဏေပြုသောအခါလည်း ကျောင်းတွင်း၌ပင် ဘုရား
 အမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး
 ရေမရောသော နို့ယနာကိုသာလျှင် လှူကုန်၏။

သာမဏေပြုပြီးနောက် ရှစ်ရက်မြောက်သန့်၌လည်း
မြို့သို့ဆွမ်းခံဝင်သော် နှစ်ရက်မျှဖြင့် ပုဆိုးတထောင်
နှင့်တကွ ဆွမ်းတထောင်ရလေ၏။ ထို့နောက်တရက်
မျှ ကမ္မလာခံအံ့သောငှါ မြို့သို့ဝင်သောအခါ၌လည်း
ကမ္မလာတထောင်တိုင်အောင် ရလေ၏။ ဤသို့ဇေတ
ဝန်ကျောင်းတော်၌ နေသောကာလ မဟာလာဘ
သက္ကာရဖြစ်လျက် ထိုသို့သော လာဘသက္ကာရကို
စွန့်၍ တောသို့ဝင်ပြီးလျှင် အထူးထူးသော ရောနှော
သော ဆွမ်းအာဟာရဖြင့်သာ မျှတလေလျက် ခဲခက်
သောအမှုကို ပြုပေသည်ကား အံ့ဘွယ်ရှိစွတကား”—

ဟုစကားဖြစ်လတ်သော် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတော်မူ၍
“ချစ်သားတို့....ယခုအခါအဘယ်စကားဖြင့် စည်းဝေးကုန်
သနည်း”ဟုမေးတော်မူလျှင်ယခင်ကနည်း ဝနဝါသိကတိဿ
သာမဏေအားချီးမွမ်းကြသော စကားကို လျှောက်သော်—

“ချစ်သားတို့....လာဘသက္ကာရကို မှီခြင်းသည်
လည်း အခြားတပါး၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော
အကျင့်သည်လည်းအခြားတပါးစီဟည်း။ ဤသို့ပြုသော်
လာဘသက္ကာရကိုရအံ့ဟု အာရညကင်စသောစုတင်
ဆောက်တည်သဖြင့် လာဘသက္ကာရကိုမှီ၍ နေသော
ရဟန်းတို့ကားအပါယ်လေးပါးတံခါးတို့သည် ဟင်း
လင်းပွင့်လျက် တည်ကုန်၏။ လာဘသက္ကာရကိုပယ်၍
တောသို့ဝင်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော အ
ကျင့်ဖြင့် လုံ့လစေ့ဆော်သောရဟန်းသာ အရဟတ္တ
ဖိုလ်ကိုယူခြင်းငှါထိုက်၏”—

ဟု အနုသန္ဓေစပ်၍ တရားဟောတော်မူလိုရကား—

အညာ ဟိ လာဘူပနိဿာ။
 အညာ နိဗ္ဗာနဂါမိနီ။
 ဧဝမေတံ အဘိညာယ၊
 ဘိက္ခု၊ ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
 သက္ကာရံ နာဘိနန္ဒေယျ၊
 ဝိဝေက မနုဗြူဟယေ။ ။
 ဟူသောဂါထာကိုဟောတော်မူ၏။

အနက်။ ။လာဘူပနိဿာ၊လာဘသက္ကာရကိုမှီခြင်းသည်။
 အညာဟိ-အညာဧဝ၊ အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ နိဗ္ဗာန
 ဂါမိနီ၊နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သောအကျင့်သည်။အညာဟိ-
 အညာဧဝ၊အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤ
 အကြောင်း နှစ်ပါးကို။ အဘိညာယ၊ အထူးသဖြင့်သိ၍။
 ဗုဒ္ဓဿ၊မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကော၊ တပည့်သားဖြစ်သော။
 ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။ သက္ကာရံ၊လာဘသက္ကာရကို။ နာဘိနန္ဒေ
 ယျ၊ မနှစ်သက်လေရာ။ ဝိဝေကံ၊ ကာယဝိဝေက အစရှိသော
 ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းသုံးပါးကို။ အနုဗြူဟယေ၊ အဘန်တလဲလဲ ဖြစ်
 ပွားစေရာ၏။

ဤဂါထာ၌အဓိပ္ပါယ်ကား-လာဘသက္ကာရကိုမှီခြင်းသည်
 လည်း အခြားတပါးသာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော အ
 ကျင့်သည်လည်း အခြားတပါးသာ၊ အချင်းချင်း မနှောမရှက်
 ကြသတည်း၊ ထိုစကားသည်လျှင် မှန်၏။ လာဘသက္ကာရကို
 မှီသောရဟန်းသည် “အနည်းငယ်သော အကုသိုလ်ကိုသော်
 ကားမရှောင်မလွှဲနိုင်ပြုရာ၏”ဟု မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံး
 သွင်း၍ ကိုယ်ဖြင့် ကောက်ကျစ်ခြင်းအစရှိသောအမှုကိုပြုသော်

သာလျှင် လာဘသက္ကာရကို ရလေ၏။ ကိုယ်ဖြင့်ကောက်ကျစ်ခြင်းအစရှိသောအမှုကို မပြုသော်ကား လာဘသက္ကာရကို မရလေ၊ ဥပမာကား—

- (၁) နို့ဃနာခွက်၌လက်ချောင်းကို အကောက်အကွေ့မပြုဘဲ ဖြောင့်ဖြောင့်သာဆန့်၍ချသော် လက်ကို ချီသည့်ကာလ လက်၌ နို့ဃနာမပါ၊ လိမ်းကျံကာမျှသာဖြစ်လေ၏။ လက်ကို ကောက်ကွေ့ပြု၍ ချသော် လက်ကိုချီသည့်ကာလ နို့ဃနာကို ထုတ်ဆယ်လျက် လက်၌နို့ဃနာပါလေ၏။ ထို့အတူ ၎င်း ကိုယ်ဖြင့်ကောက်ကျစ်ခြင်းအစရှိသော အမှုကိုပြုသော်သာလျှင် လာဘသက္ကာရဖြစ်၏။ ဤကား တရားနှင့်မညီသော လာဘသက္ကာရတည်း။
- (၂) ကိုယ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ သင်္ကန်းအဝတ် အသုံးအဆောင်တင့်တယ်ခြင်း၊ အကြားအမြင် များခြင်း၊ တော၌နေခြင်းအစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အစဉ်အလျောက်ဖြစ်သော လာဘသက္ကာရကား တရားနှင့်ညီသောလာဘသက္ကာရတည်း။

ဤနှစ်ပါးတို့တွင် တရားနှင့်မညီသော လာဘသက္ကာရကို မရှိအပ်၊ ပယ်အပ်ရကား နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကိုဖြည့်သောရဟန်းသည် ကိုယ်ဖြင့်ကောက်ကျစ်ခြင်းအစရှိသောအမှုမပြုဘဲ မကန်းသော်လည်း ကန်းသကဲ့သို့၊ မအသော်လည်း အသကဲ့သို့၊ မပင်းသော်လည်း ပင်းသကဲ့သို့ မစဉ်းလဲမလှည့်ပတ်သဖြင့် ကျင့်ရာ၏။ ထိုသို့တရားနှင့်မလျော်သော လာဘသက္ကာရကိုပယ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော

အကျင့်ကိုကျင့်ရာသောကြောင့် လာဘသက္ကာရကိုမှီခြင်းသည် လည်းအခြားတပါးသာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သောအကျင့် သည်လည်း အခြားတပါးသာ၊ အချင်းချင်း မနှောမရှက်ကြ သတည်း။

ဤသို့ မနှောမရှက်ကြသောအဖြစ်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍တရားတပည့်သားရဟန်းသည် တရားနှင့်မညီသောလာဘ သက္ကာရကို မနှစ်သက်ရာ၊ တယောက်အထီးတည်းသာ ကိန်း အောင်းခြင်းဟူသော ကာယဝိဝေက၊ သမာပတ် ရှစ်ပါးဟူသော စိတ္တဝိဝေက၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောဥပဓိဝိဝေက၊ ဤဝိဝေကသုံးပါးကို သာ ဖြစ်ပွားစေရာ၏၊ ထိုဝိဝေကသုံးပါးတို့တွင် ကာယဝိဝေက ဖြင့် ဂိုဏ်းသံဃာဟူသောအပေါင်း၌ မွေ့လျော်ခြင်းကိုဖျောက် လျက်၊ စိတ္တဝိဝေကဖြင့်ကိလေသ ဟူသောအပေါင်း၌မွေ့လျော် ခြင်းကိုဖျောက်လျက်၊ ဥပဓိဝိဝေကဖြင့်သင်္ခါရဟူသောအပေါင်း ၌မွေ့လျော်ခြင်းကိုဖျောက်လျက် ကာယဝိဝေကကိုစိတ္တဝိဝေက ၏အကြောင်းဖြစ်စေ၍၊ စိတ္တဝိဝေကကိုလည်း ဥပဓိဝိဝေက၏ အကြောင်းဖြစ်စေ၍ ကျင့်ဆောင်ရာ၏ဟူလိုသည်။

ဤဓမ္မဒေသနာကိုဟောတော်မူသောအဆုံး၌များစွာသော လူ၊ နတ်တို့သည် သောတာပတ္တိမဂ်၊ ဖိုလ်စသောအမြှောက်တရား ကိုသောက်ရလေကုန်သတည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား ဝနဝါသိကတိဿသမဏေကျော်၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးဝတ္ထုအဋ္ဌ၊ ပုတ္တိပြီး၏။

၂-ပဏ္ဍိတသာမဏေဝတ္ထု

အတိတ်အကြောင်း

ပဏ္ဍိတသာမဏေ၏ဂုဏ်ကျေးဇူးဝတ္ထုအဋ္ဌပုတ္တိကား ဤသို့တည်း။ လွန်လေပြီးသောအခါ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာတွင် လူတို့အသက် နှစ်သောင်းတမ်းအကြိုက်၌ အနွယ်တော်အားဖြင့် ကဿပအမည်တော်ရှိသောဘုရားသည် လူသုံးပါးတို့၏စီးပွား ချမ်းသာအကျိုးငှါ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန္တာနှစ်သောင်းအခြံအရံနှင့်တကွ ဗာရာဏသီပြည်သို့ဒေသစာရီကြွ၍ ရောက်တော်မူလေသော် ဗာရာဏသီပြည်သူ၊ပြည်သားတို့သည် မိမိတို့အားနှင့်ချင့်၍ ရှစ်ဦးတန်သည်၊ဆယ်ဦးတန်သည် တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်လျက် အာဂန္တုကအလှူပေးကြကုန်၏။ တနေ့သ၌ ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော် ဤသို့အနုမောဒနာ ပြုတော်မူသတည်း။

(၁) “ဥပါသကာတို့...ဤလောက၌အချို့သောသူသည် ကိုယ့်ဥစ္စာကိုသာ လှူဒါန်းသင့်၏။ သူ့ကိုတိုက်တွန်းနှိုးဆော်သဖြင့် အဘယ်မူစအံ့နည်း ဟုနှလုံးပြု၍ မိမိမူကားလှူဒါန်း၏။သူ့ကိုမူကား မတိုက်တွန်းမနှိုးဆော်။ ထိုသူသည် ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သောဘဝ၌ စည်းစိမ်ကိုသော်ကားရ၏။အခြံအရံနှင့်သော်ကား မပြည့်စုံလေ။

(၂) အချို့သောသူသည် သူ့ကိုမူကားတိုက်တွန်း နှိုးဆော်၏။ မိမိမူကား မလှူဒါန်း။ထိုသူသည် ဖြစ်

တိုင်းဖြစ်တိုင်းသောဘဝ၌ အခြံအရံနှင့်သော်ကား
ပြည့်စုံ၏။ စည်းစိမ်ကိုသော်ကား မရလေ။

(၃) အချို့သောသူသည် မိမိလည်း မလှူဒါန်း၊ သူ့ကို
လည်းမတိုက်တွန်းမနှိုးဆော်၊ ထိုသူသည်ဖြစ်တိုင်း
ဖြစ်တိုင်းသောဘဝ၌ စည်းစိမ်ကိုလည်းမရ၊ အခြံ
အရံနှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ စားကြွင်းမျှသာ ဖြစ်၍
အသက်မွေးရ၏။

(၄) အချို့သောသူသည် မိမိလည်း လှူဒါန်း၏၊ သူ့ကို
လည်းတိုက်တွန်း နှိုးဆော်၏၊ ထိုသူသည်ဖြစ်တိုင်း
ဖြစ်တိုင်းသောဘဝ၌ စည်းစိမ်ကိုလည်းရ၏၊ အခြံ
အရံနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။”

ဤသို့လေးပါးသောနည်းဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုတော်မူ၏။

[ဤသို့အနုမောဒနာ ပြုတော်မူသည့် အလိုကား “ဤ
လေးပါးသောနည်းကို ကြားနာရသဖြင့် ပညာရှိသသူ
သည်သင့်သောနည်းကို ယူလေစေ” ဟု ရည်မှတ်တော်မူ
သတည်း၊ “သူ့ကိုတိုက်တွန်းနှိုးဆော်သသူတို့ကား ထိုသူ
ပြုသော ကောင်းမှုမှ ထက်ဝက်သော ကုသိုလ်အဘို့ကို
ရသည်” ဟူ၍ ပုဂ္ဂလပညတ်အဖွင့်၌ ဆိုသတည်း။]

ထိုသို့သော တရားအနုမောဒနာကို အနီး၌တရားနာ
သော ပညာရှိ ယောက်ျားတယောက် ကြား၍ “ငါကား
စည်းစိမ်၊ အခြံအရံနှင့်ပါးနှင့် ပြည့်စုံအောင်ပြုအံ့” ဟုကြံပြီး
သော် ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုး၍ “နက်ဖြန်နံနက် အကျွန်ုပ်
ဆွမ်းကို သံဃာတော် နှစ်သောင်းနှင့် တကွ အလှူခံတော်မူ
ပါ” ဟု ဘိတ်၏။ ဘုရားသခင်လည်း ခပ်မဆိတ်နေသဖြင့်
ဝန်ခံတော်မူ၏။ ထိုယောက်ျားလည်း ရွာသို့ ဝင်ပြီးသော်—

“အမယ်တို့၊ အဘတို့...ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာကို နက်ဖြန် ဆွမ်းအလို့ငှါ ဘိတ်ခွဲပြီးအကြင်မျှ လောက်သော ရဟန်းတို့ အား လှူဒါန်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုမျှလောက်သော ရဟန်းတို့ အား သင်တို့အသီးအသီး လှူဒါန်းပါကြကုန်” ဟု ရွာ၌လှည့်၍ ကြား၏။ ရွာသူ၊ ရွာသားတို့လည်း မိမိတို့အားနှင့်ချင့်ကုန်လျက် “ငါတို့ကား တဆယ်သော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းကုန်အံ့၊ ငါတို့ကား နှစ်ဆယ်သော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းကုန်အံ့၊ ငါတို့ကား တရာသော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းကုန်အံ့၊ ငါတို့ကား ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား လှူဒါန်းကုန်အံ့” ဟု အသီးအသီးဆိုကြကုန်၏။ ထိုယောက်ျားသည် ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ စကားကို အရင်းမှစ၍ အစဉ်အတိုင်း ကမ္မည်းစာရင်းတင်မှတ်လေ၏။

ထိုရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ အလွန်ဆင်းရဲလှသော အဖြစ်ဖြင့် မဟာဒုက်ဟူ၍ ထင်ရှားသော သူတယောက်ရှိ၏။ ဆွမ်းနှိုးဆော်သော ယောက်ျားသည် ရှေးရှုတည်သော ထို မဟာဒုက် သူဆင်းရဲကိုမြင်၍—

“အချင်း မဟာဒုက်....နက်ဖြန် ဆွမ်း အလို့ငှါ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့ကို ငါဘိတ်ခွဲပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားတို့လည်း နက်ဖြန် လှူဒါန်းကုန်လတ္တံ့။ သင်ကား အဘယ်မျှ လောက်သော ရဟန်းတို့ကို လှူဒါန်းနိုင်ပါ လတ္တံ့နည်း” ဟုမေး၏။

မဟာဒုက်လည်း—

“အချင်း....အလွန် ဆင်းရဲစွာသော ငါ့အား ရဟန်းတို့ဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝသူတို့အားသာ ရဟန်းတို့ဖြင့် အကျိုးရှိကောင်း၏။

ငါတမူကား နက်ဖြန် ယာဂု, ဆွမ်းအကျိုးငှါ ဆန်တကွမ်းစားလောက်လည်း မရတတ်၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း သူ့အခစားပြု၍ အသက် မွေးရ၏။ ထိုသို့အလွန် ဆင်းရဲစွာသောငါ့အား ရဟန်းတို့ဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း” ဟုဆို၏။

တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သသူမည်သည်ကား လိမ်မာသည်၊ ပညာရှိသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ဆွမ်း နှိုးဆော်သော ယောက်ျားသည်လည်း လိမ်မာသည်၊ ပညာရှိသည် ဖြစ်ရကား “လှူစရာမရှိ” ဟု မဟာဒုက်ဆိုကာမျှ ခပ်မဆိတ် မနေမူ၍ ဤသို့ ဆိုပြန်၏။

“အချင်း မဟာဒုက်.... ဤ ဗာရာဏသီ ပြည်၌ ကောင်းသော အစာကိုစား၍ သိမ်မွေ့သော အဝတ်ကို ဝတ်လျက် အထူးထူးသော တန်းဆာဆင်ယင်ကာကြက် သရေရှိသော အိပ်ရာ၌ အိပ်ရသဖြင့် အခြားသူများတို့ စည်းစိမ်ကို စံစားရကုန်၏။ သင်တမူကား နေ့တိုင်း အခစားပြု၍ ဝမ်းပြည့်ရုံမျှကိုလည်း မရလေ၊ ထိုသို့ လျက် ရှေးက ကောင်းမှု မပြုခဲ့ဘူးသောကြောင့် ငါမရ သည်တကားဟု မသိပါသလော” —

ဟူ၍ ဆွမ်းနှိုးဆော်သော ယောက်ျားက ဆိုလတ်သော် မဟာဒုက်လည်း သတိရ၍ “အရှင်.... သိပါ၏” ဟုဆို၏။

“ထိုသို့သိလျက် အဘယ့် ကြောင့် ယခု ဘဝ၌ ကောင်းမှုမပြုသနည်း၊ သင်သည် ပျိုမျစ်၏၊ ခွန်အား နှင့်လည်းပြည့်စုံ၏၊ အခစား ပြု၍ပင်လည်း အစွမ်း အလျောက် လှူဒါန်းခြင်းငှါ မသင့်ပါ လော” —

ဟု ဆွမ်းနှိုးဆော်သောယောက်ျားဆိုလျှင် မဟာဒုက်
လည်း ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂဖြစ်၍-

“ငါ့အားလည်းတပီးတည်းသောရဟန်းကိုစာရင်း
တင်ပါ၊နက်ဖြန် အခစားအမှုပြု၍ လှူဒါန်း ပါအံ့”-

ဟုဆို၏။ ဆွမ်း နှိုးဆော်သော ယောက်ျားကား တပီး
တည်းသော ရဟန်းကိုသာ စာရင်းတင်သဖြင့် အမှတ်အသား
များအံ့အထင်ရှိ၏။ စာရင်းမကင်ဘဲ ခပ်မဆိတ် နေလေ၏။

မဟာဒုက်လည်း အိမ်သို့သွားပြီးသော် “အဘယ်အိမ်ရှင်
မ...ရှာသူ၊ရှာသားတို့သည် နက်ဖြန်ဘုရားအမှူးရှိသောသံဃာ
အား လှူဒါန်းကုန်လတ္တံ့၊သင်လည်းလှူဒါန်းပါလော့ဟုဆွမ်း
ဆော် ယောက်ျား ဆိုသောကြောင့် ငါလည်း နက်ဖြန်တပီး
တည်းသော ရဟန်းအား လှူဒါန်းပါအံ့ဟု ဝန်ခံခဲ့ပေသည်”
ဟူ၍ မိမိမယားအား အကြောင်းပြန်၏။ မဟာဒုက် မယား
လည်း “ငါတို့ အလွန် ဆင်းရဲကုန်လျက် အဘယ့်ကြောင့်
သင်ဝန်ခံခဲ့သနည်းဟု အပြစ်မဆိုဦးဘဲ သင်ဝန်ခံခဲ့သည်ကား
ကောင်းစွတကား၊ ငါတို့သည်ရှေးဘဝက မလှူဒါန်းခဲ့ဘူး၍
ယခုအလွန်ဆင်းရဲစွာဖြစ်ကုန်၏၊ငါတို့နှစ်စုံအခစားပြု၍တပီး
တည်းသော ရဟန်းအား နက်ဖြန်လှူဒါန်းကုန်အံ့”ဟု ဝမ်း
မြောက်ဝမ်းသာ တိုင်ပင်ပြောဆိုပြီးလျှင် နှစ်ယောက်စုံအိမ်
မှထွက်၍ အခစားအမှုပြုရာသို့ သွားလေကုန်၏။

အမှုလုပ်ကို အလိုရှိသောသူဌေးကြီးတဦးသည် မဟာဒုက်
ကိုမြင်၍ “အချင်းမဟာဒုက်..အသိုနည်း၊အမှုပြုအံ့လော”ဟု
မေးလင့်၏။ မဟာဒုက်လည်း “ဩ-အရှင်....ပြုပါအံ့”ဟုဆို
၏။ “အဘယ်အမှုကို ပြုလိုသနည်း”ဟု သူဌေးကြီးမေးပြန်

သော် “အကြင်အမှုကိုသင်တို့ ပြုစေလိုကုန်၏။ ထိုပြုစေလိုကုန်သော အမှုကိုပင်ပြုပါအံ့” ဟုမဟာဒုက်ဆို၏။ “ထိုသို့တပြီးကား နက်ဖြန် နှစ်ရာ၊ သုံးရာသော ရဟန်းတို့အား ငါ ဆွမ်းလှူဒါန်းအံ့၊ လာလှည့်၊ ထင်းကိုခွဲလော့၊ ဖြတ်လော့ ” ဟု ပဲခွပ်နှင့် ပုဆိန်တို့ကို ထုတ်၍ပေး၏။ မဟာဒုက်လည်း ခြံစွာအောက်ပိုးကျိုက်၍ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ပဲခွပ်ကို ဖယ်၍ ပုဆိန်ကိုကိုင်ကာ ပုဆိန်ကိုဖယ်၍ ပဲခွပ်ကိုကိုင်ကာ လဲတုံလှယ်တုံ ထင်းကိုခွဲ၍ဖြတ်၏။

ထိုသို့ပြင်းစွာအားထုတ်သည်ကို မြင်၍ “အချင်း……သင်ကား ယနေ့အလွန်လျှင် အားထုတ်လျက် အမှုပြု၏၊ အဘယ်အကြောင်းရှိသနည်း” ဟုသူဌေးကြီးမေးသော “အရှင်…… အကျွန်ုပ်ကား နက်ဖြန် တပါးတည်းသော ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူဒါန်းပါအံ့၊ ထို့ကြောင့် အလွန်လျှင် အားထုတ်ပါသတည်း” ဟုဆို၏။ ထိုမဟာဒုက် ဆိုသောစကားကို ကြား၍ “ဤသူကား ပြုခဲ့သောအမှုကိုပြု၏၊ ငါသည် သူဆင်းရဲဖြစ်သည် တမုံ ဟု ကြောင့်ကြမဲ့သို့ မရောက်ဘဲ အခစားပြု၍ လှူဒါန်းအံ့ဟု အားထုတ်ပေသည်၊ အံ့ဘွယ်ရှိစွတကား” ဟုကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် သူဌေးကြို၏။

သူဌေးမလည်း မဟာဒုက်မယားကို မြင်လျှင် “အမိလည်း အမှုပြုလိုသလော” ဟုမေး၍ “အရှင်တို့အလိုရှိတိုင်း အမှုပြုလိုပါသည်” ဟုဆိုသော် မောင်းထောင်းသော တင်းကုပ်သို့သွင်း၍ မန်း၊ စကော၊ ကျည်ပွေစသော မောင်းထောင်းရန် ကိရိယာကိုပေးစေ၏။ မဟာဒုက် မယားလည်း ကမြီးဘိသကဲ့သို့ နှစ်သက် ရှင်လန်းစွာ စပါးတို့ကိုထောင်း

၍ပြာလည်းပြာ၏။ သူဌေးမလည်း ထိုသို့နှစ်သက် ရှင်လန်း
စွာပြုသည်ကိုမြင်၍ “အမိ....သင်ကားအလွန်လျှင် နှစ်သက်
ရှင်လန်းစွာ အမှုပြု၏။ အကြောင်းအဘယ်သို့ ရှိသနည်း” ဟု
မေးသော် “အရှင်မ....အကျွန်ုပ်တို့လည်း နက်ဖြန်တပါး
တည်းသော ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူဒါန်းပါကုန်အံ့။ ထို့ကြောင့်
နှစ်သက်ရှင်လန်းစွာ အမှုပြုပါသတည်း” ဟုဆို၏။

ထိုသို့မဟာဒုက် မယားဆိုသော စကားကိုကြား၍ ပြဲခဲ
စွာသော အမှုကို ဤသူပြုပေသည်။ အံ့ဘွယ်ရှိစွာ တကား”
ဟု ကြည်ညိုသော စိတ်ဖြင့် သူဌေးမကြံ၏။ သူဌေးကြီး
လည်း မဟာဒုက်ထင်းခွဲဖြတ်ပြီးသောကာလ “ဤကားအခ
တည်း” ဟု သလေးစပ်ပြီး လေးကွမ်းစားပေးစေ၏။ “ဤကား
နှစ်သက်သော ဆုတည်း” ဟု တဘန်သလေးစပ်ပြီး လေးကွမ်း
စားပေးပြန်စေ၏။

မဟာဒုက်ကား မိမိ အဘို့အခ ရပြီးသော် မယားကို
“ငါ့အဘို့အခ ရသော စပါးဖြင့် ဆွမ်းလျှာ ရိက္ခာဖြစ်
လတ္တံ့။ သင့်အဘို့အခဖြင့် ထောပတ်၊ နို့ဓမ်း၊ အစပ်ဘဏ္ဍာ
များကိုသာ ယူခဲ့” ဟုဆို၏။ သူဌေးမလည်း ထောပတ်တဟင်း
ချို၊ နို့ဓမ်းတခွက်၊ ငရုပ်-ကြက်သွန်- ချင်းစသော အစပ်
ဘဏ္ဍာ၊ သလေးဆန်စင် တကွမ်းစားတို့ကို မဟာဒုက် မယား
အားအဘို့အခပေးစေ၏။ ဤမျှလောက်လင်မယားနှစ်ယောက်
စုံရသောအဘို့အခဖြင့် သလေးဆန် ငါးကွမ်းစား၊ ထောပတ်၊
နို့ဓမ်း၊ အစပ်ဘဏ္ဍာ ကုံလုံစွာ ဖြစ်လေသလည်း။

[စပါး ရှစ်ကွမ်းစား၊ ဆန် လေးကွမ်းစားနှင့် တကွ
ပေါင်း၍ ဆိုသည်။]

မဟာဒုက် လင်မယားတို့လည်း လှူဒါန်းဘွယ် ဝတ္ထုကို ငါတို့ရပေပြီ” ဟု နှစ်သက် ရှင်လန်းစွာ နံနက် စောစောက ထကြကုန်၍ မဟာဒုက်ကို ဟင်းလျာသစ်ရွက် ရှာစေသော် အိမ်ဈေး၌ သစ်ရွက်မရသောကြောင့် မြစ်နားသို့သွား၍ သစ်ရွက်ရှာ၏။ “ယနေ့လှူဒါန်း ပေရအံ့” ဟူ၍ ရှင်လန်းသော စိတ်ရှိသဖြင့် သီချင်းသီလျက် သစ်ရွက်ခူး၏။ ကြီးစွာသော ကွန်ကိုချလျက် နေသော တံငါသည် သည် သီချင်းသံကိုကြား ၍ “မဟာဒုက်၏အသံ ဖြစ်ရာသည်” ဟု မဟာဒုက်ကို ခေါ်၍ “အလွန်လျှင် ရှင်လန်းစွာ သီချင်းသီသည်ကား အဘယ်အကြောင်းရှိသနည်း” ဟုမေး၏။

ဟင်းလျာဖြစ်သော ဟင်းရွက်ခူး ကြောင်းကို ဆိုသော် “အဘယ် ပြုစရာနည်း” ဟု မေးပြန်၍ “တပါး တည်းသော ရဟန်းအား ဆွမ်းလှူဒါန်းစရာ” ဟုဆိုလျှင် “ချမ်းသာခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် သင်လှူဒါန်းသော သစ်ရွက်ကို စားဘိမည်မဟုတ်၊ သစ်ရွက်ဖြင့် အဘယ် မူစအံ့နည်း၊ ဤသို့လာလှည့်၊ ငါးတို့ကို တမတ်ထိုက်၊ အခွဲထိုက်၊ တသပြာထိုက် အသီးအသီးပေါင်း၍ စီလော့” ဟုဆို၏။ မဟာဒုက်လည်း ဆိုတိုင်းပြု၏။ ထိုသို့ပြုစဉ်ပင်လျှင် ဆွမ်းခံချိန်အခါတန် လေသတည်း၊ မဟာဒုက်လည်း အခါကို မှတ်၍ “ရဟန်းတို့လာချိန် တန်ပြီ၊ သွားအံ့” ဟုဆို၏။ တံငါလည်း အလုံးစုံသော ငါးတို့ကို ရွာသူ၊ ရွာသားတို့ ဝယ်နှင့်လေသောကြောင့် ပေးစရာ မရှိရကား မိမိစားရာဘို့ သဲစဉ်မြှုပ်၍ထားသော ငါးကြင်းလေးကောင်ကို “ဤငါးတို့ဖြင့် ဆွမ်းလှူဒါန်းလေ” ဟူ၍ မဟာဒုက်အား ပေးလိုက်၏။

ကဿပ ဘုရားသခင်လည်း ထိုနေ့မိုးသောက်ထအခါ၌ အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယပရော ပရိယတ္တိ ဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် လောကကို ကြည့်ရှုတော် မူသော် ဉာဏ်တော်ကွန်ရက်တွင်းသို့ ဝင်လာသော မဟာဒုက်ခဆင်းရဲကိုမြင်တော်မူ၍ “အဘယ်သို့ဖြစ်လတ္တံ့နည်း”ဟု ဆင်ခြင်တော်မူလျှင် “မဟာဒုက်သည် ရဟန်းတပါးကို ဆွမ်းကျွေးအံ့ဟု မယားနှင့်တကွ ယမန်နေ့က အခစားအမှုပြုကြောင်း”ကို သိတော်မူ၍ “အဘယ်ရဟန်းကို ရလတ္တံ့နည်း”ဟု ကြံတော်မူပြန်လျှင်—

“အခြားလူများတို့ စာရင်းတင်သော အမှတ်ဖြင့် စာရင်းနှင့် လျော်စွာ ရဟန်းတို့ကိုယူ၍ မိမိတို့အိမ်၌ နေစေကုန်လတ္တံ့၊ မဟာဒုက်မူကား အခြားရဟန်းများကိုမရမူ၍ ငါဘုရားကိုသာ ရလတ္တံ့” —

ဟုမြင်တော်မူ၏။ သဗ္ဗညုဘုရားတို့ကား မိုးသောက်ထ၌ ဝေနေယျလောကကို ကြည့်ရှုတော်မူမြဲ၊ ဆင်းရဲစွာသသူတို့၌ သနားခြင်းကို ပြုတော်မူမြဲ၊ ကိုယ်တော်၌ တစုံတခု အညစ်အကြေးမရှိသော်လည်း အလုပ်အကျွေးရဟန်းတို့ကို ချီးမြှင့်လို၍ မျက်သစ်၊ ဒန်ပူယူတော်မူမြဲတည်း။ ကဿပမြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုနေ့နံနက်စောစောကပင် ကိုယ်တော်သုတ်သင်ခြင်းကို ပြုတော်မူပြီးလျှင် “မဟာဒုက်ကိုသဂြိုဟ် မစအံ့”ဟု ဂန္ဓကုဋိတိုက်သို့ဝင်၍ နေတော်မူ၏။

ငါးတို့ကိုယူ၍ အိမ်သို့ မဟာဒုက်ရောက်စဉ် သိကြားမင်းနေစမှတ်ပြုသော ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာသည် ပူသော အခြင်းအရာကို ပြုလေ၍ “အဘယ် အကြောင်းနည်း” ဟု နတ်မျက်စိဖြင့် သိကြားမင်းကြည့်ရှုလတ်သော် “ယမန်နေ့က

မဟာဒုက္ခသည် တပါးတည်းသောရဟန်းအား ဆွမ်းလှူဒါန်းအံ့”ဟု မယားနှင့်တကွ အခစားပြု၏။ အခြားရဟန်းတပါးကိုမရဘဲ ကဿပ မြတ်စွာဘုရားကိုသာ ရလတ္တံ့။ ကဿပ မြတ်စွာဘုရားလည်း မဟာဒုက္ခအား သင်္ဂြိုဟ် မ စ ခြင်းကို ပြအံ့ ဟု ဝဇ္ဇကုဋိတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီ”ဟု မြင်လေ၏။

မဟာဒုက္ခသည်မိမိနှင့် ထိုက်တန်သော ယာဂု၊ဆွမ်း၊စားမဲဟင်းလျာတို့ကိုသာ မြတ်စွာဘုရားအား လှူဒါန်းလေရာ၏။ မဟာဒုက္ခအိမ်သို့ ငါသွား၍ ‘မွန်မြတ်သော စဖိုသည် အမှုကိုပြုရသော် ကောင်း၏’ဟု ကြံပြီးသော် မထင်ရှားသောလူ၏ အသွင်ဖြင့် မဟာဒုက္ခအိမ်အနီးသို့သွား၍ “မွန်မြတ်သော စဖိုသည်အမှုကို အခစားဖြင့်ပြုအပ်သော တစုံတခုအမှုရှိသလော”ဟု မေး၏။ မထင်မရှားမေးသော သိကြားမင်းကို မဟာဒုက္ခမြင်၍ “အဘယ်အမှုကို ပြုလိုသနည်း”ဟု ဆိုသော်—

“ငါကား ခပ်သိမ်းသော အတတ်ကိုတတ်၏။ ငါမတတ်သော အတတ်မည်သည်မရှိ၊ ယာဂု၊ဆွမ်းအစရှိသည်တို့ကိုလည်း ပြည့်စုံစိမ့်သောငှါသိ၏” ဟု သိကြားမင်းဆိုရကား “သင်၏အမှုဖြင့်ငါတို့အလိုရှိပါကုန်၏။ တစုံ တခု အဘို့အခ ပေးကမ်းဘွယ်ကိုကား မမြင်ပါကုန်”ဟု မဟာဒုက္ခဆို၏။ “အဘယ်အမှုကိုပြုလိုသနည်း”ဟု သိကြားမင်း ဆိုပြန်လျှင် တပါးတည်းသော ရဟန်းအားလှူဒါန်းလိုသည်ဖြစ်၍ ယာဂု၊ဆွမ်း၊စားမဲဟင်းလျာစီရင်မှုကိုပြုလိုပါသည်”ဟူ၍ ဆို၏။

“အကယ်၍ တပါးတည်းသော ရဟန်းအား ဆွမ်း လှူဒါန်းလိုသည်ဖြစ်အံ့၊ အခြားတပါးအဘို့ အခဖြင့် အလို မရှိပြီ၊ ကောင်းမှုမပွားရာသလော၊ ကောင်းမှုမျှပွားစေတော့” ဟုသိကြားမင်းဆိုသော် “ထိုသို့တပြီးကားကောင်ပြီ၊ စီရင်ပါ” ဟု ဆောက်နင်း၏။ သိကြားမင်းလည်း မဟာဒုက်အိမ်သို့ ဝင်၍ ဆီ၊ ဆန် အစရှိသော အဆောက်အဦတို့ကိုဆောင်စေပြီး လျှင် ယာဂု၊ ခဲဘွယ်၊ ဆွမ်း၊ စား မဲဟင်းလျာအစရှိသည် တို့ကို ပြည့်စုံစီမံသောငှါ အားထုတ်၏။ မဟာဒုက်ကိုလည်း “သင့် ကိုယ်တိုင်သွား၍ သင့်အား အဘို့ရောက်သော ရဟန်းကို ဆောင်ချေ” ဟုစေလွှတ်လိုက်၏။

ဆွမ်းနှိုးဆော်သော ယောက်ျားသည် စာရင်းတင်သော အမှတ်အတိုင်း အခြားသူတို့အိမ်သို့စားရင်းကျ ရဟန်းတို့ကို ပင့်ခေါ်စေ၏။ မဟာဒုက်လည်းဆွမ်းနှိုးဆော်သောယောက်ျား ၏ အထံသို့သွား၍ “ငါ့အား အဘို့ရောက်သော ရဟန်း ကို ပေးပါ” ဟု တောင်း၏။ ဆွမ်းနှိုးဆော်သောယောက်ျား လည်း ထိုခဏ၌သတိရ၍ “သင်၏အဘို့ရောက်သော ရဟန်း ကို စာရင်းမတင်မီ၊ လွှတ်ခဲ့ပြီ” ဟု ဆို၏။ မဟာဒုက်ကား ထိုစကားကိုကြား၍ ထက်လှစွာသောလုံမတို့ဖြင့် ရင်ဝ၌ထိုး ဘိသကဲ့သို့ရှိရကား—

“အချင်း...အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့ကို ဖျက်ဆီး ဘိသနည်း၊ ယမန်နေ့က သင်တိုက်တွန်း နှိုးဆော် သောကြောင့် မယားနှင့်တကွ နှစ်ယောက်စုံတနေ့ လုံး တနေ့ကုန် အခစားအမှုပြုပြီးလျှင် ယနေ့နံနက် စောစောကပင် ဟင်းလျာသစ်ရွက်အလို့ငှါ မြစ်နား၌ လှည့်ပတ် ရှာတွေ့၍လာခဲ့၏။ ဤသို့ ပင်ပန်းစွာ

ကြံဆောင်သော ငါတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ဖျက်ဆီး
ဘိသနည်း၊ တဦးသောရဟန်းကိုပေးပါ”-

ဟု လက်နှစ်ဘက်ကို မြှောက်၍ ပြင်းစွာငိုကြွေး၏။

လူများတို့လည်း ထိုငိုကြွေးသံဖြင့် စည်းဝေးလာကုန်၍
“အချင်းမဟာဒုက္ခ.... အဘယ့်ကြောင့် ငိုကြွေးဘိသနည်း”
ဟုမေးကြ၍ ထိုအကြောင်းကို မဟာဒုက္ခ ပြောဆိုလျှင်
“သင်ကား အခစားပြု၍ တဦးတည်းသော ရဟန်းအားပင်
လည်း ဆွမ်းလှူဒါန်းလော့ဟု တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သည်
မှန်ပေသလော”ဟု ဆွမ်းနှိုးဆော်သော ယောက်ျားကိုမေး
မြန်းကြ၍ “မှန်ပေ၏”ဟု ဆိုလတ်သော် “သင်သည်ဤမျှ
လောက် ရဟန်းတို့ကိုဝေဘန်စီရင်လျက် မဟာဒုက္ခအဘို့
ရဟန်းတပါးကိုမပေးခြင်းသည် ဝန်လေးသောအမှုကိုပြုသည်
မည်၏”ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကုန်၏။ ထိုသို့ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်သော
စကားဖြင့် ဆွမ်းနှိုးဆော်သော ယောက်ျားသည် အရှိန်
အစော်မဲ့ ရှက်ကြောက်စွာဖြစ်၍ ဤသို့ဆို၏။

“အချင်းမဟာဒုက္ခ.... ငါ့ကိုမဖျက်ဆီးပါလင့်၊ သင့်အ
ကြောင်းကြောင့် ကြီးစွာပင်ပန်းခြင်းသို့ ငါရောက်ခဲ့ပြီ၊ စာရင်း
တင်သော အမှတ်ဖြင့် မိမိတို့ အဘို့ရောက်သော ရဟန်း
တို့ကို လူများ အသီးအသီးဆောင်လေကုန်ပြီ၊ ကိုယ့်အိမ်၌
ထိုင်ပြီးသောရဟန်းတို့ကို ထုတ်၍ပေးသသူ မည်သည်လည်း
မရှိစကောင်း၊ သဗ္ဗညုဘုရားမူကား မျက်နှာတော်သစ်ပြီးလျှင်
ဂန္ဓကုဋီတိုက်၌ပင် နေတော်မူသေး၏၊ ပြည့်ရှင်မင်း၊ အိမ်ရှေ့
မင်း၊ စစ်သူကြီးအစရှိသောသူတို့သည် ဂန္ဓကုဋီ တိုက်တော်မှ
သဗ္ဗညုဘုရား ထွက်တော်မူသည်ကို ကြည့်ကြလျက် သပိတ်
တော်ကိုယူ၍ လုပ်ကျွေးအံ့ဟု ငိုလင့်ကုန်၏၊ ဘုရားသခင်တို့

မည်သည်လည်း ဆင်းရဲသားတို့၌ သနား ကုန်မြဲတည်း၊
ကျောင်းတော်သို့ သင့်ကိုယ်တိုင်သွား၍ အရှင်ဘုရား....
အကျွန်ုပ်ကား အလွန်ဆင်းရဲစွာသသူဖြစ်၏၊ အကျွန်ုပ်အား
သဂြိုဟ် မ စ ခြင်းကိုပြုတော်မူပါဟု လျှောက်လေ၊ အကယ်၍
သင့်အားဘုန်းကံရှိအံ့၊ မချွတ်ရလတ္တံ့ ”ဟုဆို၏။

မဟာဒုက္ခလည်း ဆွမ်းနှိုးဆော်သော ယောက်ျားဆိုတိုင်း
ကျောင်းတော်သို့သွားလေ၏၊ တပါးသနေတို့၌ ကျောင်းတော်
တွင် စားကြွင်းစားအဖြစ်ဖြင့် မဟာဒုက္ခကို မြင်စမှတ်ဖြစ်
သောကြောင့် ပြည့်ရှင်မင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ စစ်သူကြီးအစရှိ
သောသူတို့သည် “အချင်းမဟာဒုက္ခ....စားကြွင်းစားအံ့သော
အခါ မဟုတ်သေး၊ အဘယ့်ကြောင့်လာသနည်း”ဟု ဆိုကြ
ကုန်၏၊ “အရှင်တို့....စားကြွင်းစားအံ့သောအခါ မဟုတ်
သည်ကိုသိပါ၏၊ ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးအံ့သောငှါ လာခဲ့ပါ
သတည်း”ဟု ဆိုလျက် သွားလေပြီးသော် ဂဇ္ဇကုဋီတိုက်
တံခါးခုံ၌ ဦးခေါင်းဆိုက်လျက် ထိခြင်းငါးပါးရှိသော ပဉ္စပတိ
ဋ္ဌိတ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ရှိခိုး၍—

“ဗာရာဏသီပြည်၌ အကျွန်ုပ်ထက်လွန်၍ဆင်းရဲ
သူမရှိပြီ၊ အကျွန်ုပ်၏ မှီခိုရာဖြစ်တော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်
အား သဂြိုဟ် မ စတော်မူပါ”—
ဟုလျှောက်၏။

[ထိခြင်းငါးပါးရှိသော “ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ ရှိခိုးခြင်း”မည်
သည်ကား ခြေဖဝါးနှစ်ဘက်၊ ပုဆစ်နှစ်ဘက်၊ တတောင်
ဆစ်နှစ်ဘက်၊ လက်အုပ်နှစ်ဘက်၊ လက်အုပ်နှင့်နဖူး
ငါးပါးတို့ကို ထိစေ၍ ရှိခိုးခြင်းတည်း။]

ကဿပမြတ်စွာဘုရားလည်း မဟာဒုက် လျှောက်သော စကားကို ကြားတော်မူလျှင် ဂန္ဓကုဋိတိုက်တံခါးကို ဘွင့်၍ သပိတ်တော်ကို ထုတ်ပြီးသော် မဟာဒုက်လက်၌ ထားတော်မူ၏။

[ဂန္ဓကုဋိတိုက်တံခါးကား ဘုရားအလိုတော်ရှိလျှင် အလျောက်သာပွင့်မြဲတည်း၊ ကိုယ်တော်တိုင်ဘွင့်ရသည် မဟုတ်၊ ထိုသို့လျက် အလိုအားလျော်စွာ အလျောက်သာပွင့်ရသောကြောင့် ကိုယ်တော်တိုင်ဘွင့်သံကဲ့သို့ ဆိုလေသတည်း။]

မဟာဒုက်လည်း မိမိလက်သို့ သပိတ်တော်ရောက်လျှင် စကြဝတေးမင်းစည်းစိမ်သို့ရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်လေ၏။ ပြည့်ရှင်မင်း၊ အိမ်ရှေ့မင်း၊ စစ်သူကြီးအစရှိသော သူတို့သည်လည်း ဘုရားသခင်အပ်သော သပိတ်တော်ကို အစိုးတရအားဖြင့် ယူခြင်းငှါမဝံ့သည်ဖြစ်၍ အချင်းချင်းမျက်နှာကိုသာ ကြည့်ကြကုန်၏။ “အချင်းမဟာဒုက်……ဤမျှလောက်သောဥစ္စာကိုယူ၍ ငါတို့အား သပိတ်တော်ကိုပေးပါ၊ ဆင်းရဲသောသင့်အားဥစ္စာကိုသာယူလော့၊ သပိတ်တော်ဖြင့် အဘယ်မှုစအံ့နည်း” ဟု အစိုးတရမယူဝံ့သောကြောင့် ဥစ္စာဖြင့်သာ တောင်းကုန်၏။ မဟာဒုက်လည်း “တစုံတယောက်သောသူ့အား ငါမပေး၊ ဥစ္စာဖြင့်လည်း ငါမလို၊ ဘုရားရှင်ကိုသာ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကုန်အံ့” ဟုဆို၏။

အိမ်ရှေ့မင်း၊ စစ်သူကြီးအစရှိသော ကြွယ်ဝသောသူတို့သည်လည်း သပိတ်တော်ကို ဥစ္စာဖြင့်တောင်း၍မရလျှင် ပြန်လေကုန်၏။ ဗာရာဏသီပြည်ကြီးအရှင်ဖြစ်သော ပြည့်ရှင်မင်းမူကား ဤသို့ကြံ၏။

“မဟာဒုက္ခကို ဥစ္စာဖြင့် ဖြားယောင်းပါသော် လည်း သပိတ်တော်ကိုမပေးခဲ့၊ ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် တော်ပေးသော သပိတ်တော်ကိုလည်း အစိုးစာရ မယူဝံ့ခဲ့၊ မဟာဒုက္ခအား လှူဒါန်းစရာဝတ္ထုသည် အဘယ်မျှလောက် ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ မဟာဒုက္ခလှူ ဒါန်းပြီးမှပင် ဘုရားရှင်ကို ပင့်ဆောင်၍ မွန်မြတ် သော ဘောဇဉ်အာဟာရကို လှူဒါန်းအံ့”-

- ဟု ကြံပြီးသော် ဘုရားရှင်နှင့်အတူပင်လျှင် နောက်တော် က အစဉ်တစိုက် လိုက်၏။ သိကြားမင်းလည်း ယာဂု၊ ခဲဘွယ်၊ ဆွမ်း၊ စားမဲဟင်းလျှာအစရှိသည်တို့ကို စီရင်ပြီး လျှင် ဘုရားရှင်နေခြင်းငှါထိုက်သောနေရာကို ခင်း၍နေနှင့် ၏။ မဟာဒုက္ခလည်း ဘုရားရှင်ကို မိမိအိမ်သို့ ပင့်ဆောင်၍ “ဤအိမ်အတွင်းသို့ဝင်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ မဟာဒုက္ခ နေသောအိမ်ကား အလွန်နိမ့်၏။ ကျောက်ကုန်းကိုမျှမကိုင် မညွတ်စေသဖြင့် ဝင်ခြင်းငှါမကတ်နိုင်။

[သဗ္ဗညု ဘုရားတို့ညောင်သည်လည်း ခပ်သိမ်းသောအ ရပ်ကိုဝင်ကုန်သော်ကျောက်ကုန်းတော်ကိုမကိုင်မညွတ် စေဘဲသာ ဝင်ကုန်မြဲတည်း။ ထို့ကြောင့် အိမ်၊ ကျောင်း အစရှိသော နိမ့်သောအရပ်တို့သို့ ဘုရားတို့ဝင်တော်မူ သောကာလ ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည်မူလည်း အောက် သို့သက်ရာ၏။ နိမ့်သောအိမ်၊ ကျောင်း အစရှိသည်တို့မူ လည်း အထက်သို့တက်ရာ၏။ ဤသို့ မြေကြီးအောက်သို့ သက်သဖြင့်၎င်း၊ နိမ့်သောအိမ်၊ ကျောင်း အစရှိသည် အ ထက်သို့ တက်သဖြင့်၎င်း မကိုင်မညွတ်ဘဲ ဝင်တော်မူ လောက်သည်ကား ပေးလှူအပ်သောဒါနဝတ္ထု၌ လိုချင် မက်မောသောစိတ်ဖြင့် မကိုင်မညွတ်ဘဲ လွတ်လွတ်စွန့်ကြ

၍ ကောင်းစွာပေးလှူခဲ့ဘူးသော ဒါနပါရမီ၏ အကျိုးတည်း။ ထိုအိမ်၊ထိုကျောင်း အစရှိသည်မှထွက်၍ ကြွတော်မူပြီးသည်ကာလ ကြပတော့အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်လေသတည်း။]

ကဿပမြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုသို့သော ဒါနပါရမီ၏ အကျိုးအားဖြင့် အလွန်နိမ့်သောမဟာဒုက်၏အိမ်သို့ မကိုင်းမညွတ်ဘဲရပ်လျက်ပင်သာ ဝင်တော်မူ၍ သိကြားမင်းခင်းသောနေရာ၌နေတော်မူ၏။ ဘုရားသခင် နေတော်မူပြီးသော် ပြည့်ရှင်မင်းသည် ဤသို့ဆို၏။ “အချင်းမဟာဒုက်……သင်ကား များစွာသောဥစ္စာဖြင့် ငါတို့တောင်းပါ သည်ကိုလည်း သပိတ်တော်ကိုမပေး၊ သင်ပြုသော ပူဇော်သက္ကာရကား အဘယ်သို့သဘောရှိပါသနည်း၊ ကြည့်ပါကုန်အံ့” ဟုဆိုသော် ယာဂု၊ခဲဘွယ်၊ဆွမ်း၊စားမဲဟင်းလျာအစရှိသည်တို့ကို ဘွင့်၍ ပြ၏။ဘွင့်တည့်သောခဏ၌ပင်လျှင် ယာဂု၊ခဲဘွယ်၊ဆွမ်း၊ စားမဲဟင်းလျာ အစရှိသည်တို့၏ အထုံအနံ့သည် တဆယ့်နှစ်ယူဇနာကျယ်သော ဗာရာဏသီပြည်အလုံးကို တစပ်တည်း ဖုံးလွှမ်း၍ တည်လေ၏။

ပြည့်ရှင်မင်းလည်း ယာဂု၊ခဲဘွယ်၊ ဆွမ်း၊ စားမဲ ဟင်းလျာ အစရှိသည်တို့ကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို ဤသို့လျှောက်၏။

“အရှင် ဘုရား……အကျွန်ုပ်ကား မဟာဒုက်၏ လှူဒါန်းစရာဝတ္ထုသည် အဘယ်မျှလောက် ဖြစ်ဘိမည်နည်း၊ မရှိမမဲ့ ရတတ်သမျှ မဟာဒုက်လှူပြီးသော် သဗ္ဗညုဘုရားကို ပင့်ဆောင်၍ မွန်မြတ်သောဘောဇဉ် အာဟာရကို လှူဒါန်းအံ့ဟု ကြံ၍ လာခဲ့၏။

ယခုအခါကား မဟာဒုက်၏ လှူဒါန်းစရာဝတ္ထုသည် အံ့ဘွယ်သရဲ ဖြစ်ပေခဲ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ခဏာ ဇဉ် အာဟာရကို အကျွန်ုပ်တို့ မမြင်စဘူးပေ၊ ဤ မဟာဒုက်အိမ်၌ အကျွန်ုပ်နေသော် မဟာဒုက် ပင်ပန်းပေရာ၏၊ သွားပါအံ့”-

ဟု ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုး၍ ဖဲလေ၏၊ သိကြားမင်းလည်း မဟာဒုက်နှင့်တကွ ယာဂု၊ ခဲဘွယ်၊ ဆွမ်း၊ စားမဲဟင်းလျာ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဘုရားရှင်ကို ရှိသေစွာ လုပ်ကျွေး၏၊ သဗ္ဗညုဘုရားလည်း ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသော အဆုံး၌ အနုမောဒနာပြုပြီးသော် နေရာမှ ထ၍ ကြွတော်မူ၏။

သိကြားမင်းလည်း “သပိတ်တော်ကိုကိုင်၍ပို့လိုက်လော့” ဟု မဟာဒုက်အား သညာပေး၏၊ မဟာဒုက်လည်း သပိတ် တော်ကိုကိုင်၍ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်အောင် ပို့လိုက်၏၊ သိကြားမင်းကား အတန်ငယ်ပို့လိုက်၍ ပြန်ပြီးလျှင် မဟာ ဒုက်အိမ်တံခါး၌ရပ်လျက် ကောင်းကင်ကိုမော်၍ ကြည့်၏၊ ထိုသို့ကြည့်သောခဏခြင်းပင်လျှင် ကောင်းကင်ပြင်က ရတနာ ခုနစ်ပါးမိုဃ်းရွာ၍ အိမ်၌ရှိသမျှ အိုး၊ခွက် ခပ်သိမ်းစုံတို့ကို ပြည့်စေ၏၊ အိုး၊ခွက် မဆံ့ရကား အိမ်အလုံးပင် ရတနာ အတိပြည့်လေသတည်း၊ မဟာဒုက်မယားကား အိမ်၌နေရာ မရှိ၍ သားငယ်တို့ကို လက်ဆွဲကာ အိမ်အပြင်အပ၌သာ နေရ၏။

မဟာဒုက်လည်း ဘုရားရှင်ကို ပို့လိုက်၍ ပြန်ခဲ့ပြီးသော် သားငယ်တို့ကို အိမ်ပြင် အပ၌ မြင်၍ “ဤကား အဘယ် အကြောင်းနည်း” ဟု မယားကိုမေးလျှင် “အရှင်...ငါတို့ အိမ်အလုံးသည် ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြည့်၍ ဝင်စရာမျှ

မရှိပြီ”ဟု ဆို၏။ “ငါတို့အလှူကား ယခုဆော့ဆော့ပင်လျှင် ကောင်းကျိုးကို ပေးပေသည် တကား”ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်လျက် မင်း၏အထံသို့ မဟာဒုက်သွား၍ ရှိခိုးပြီးမှ တင့်အပ်သော အရပ်၌နေလေ၏။ “အဘယ့်ကြောင့် လာသနည်း”ဟု မင်းကြီးမေးသော်—

“အရှင်မင်းကြီး……အကျွန်ုပ်တို့ အိမ်အလုံးသည် ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ပြည့်၏။ ထိုရတနာအစုကို ယူတော်မူပါ”—

ဟုဆို၏။ မင်းကြီးလည်း “ဘုရားတို့အား လှူဒါန်းသော အလှူသည် ယနေ့ပင်သာ လှူဒါန်းလျက် ယနေ့တွင်ပင် အကျိုးအပြီးသို့ ရောက်လေသည်။ အံ့ဘွယ်ရှိစွာ တကား”ဟု ကြံပြီးသော် “အဘယ်ကိုရခြင်းငှါ သင့်သနည်း”ဟု ဆို၏။ “ရတနာအစုကိုဆောင်ခြင်းငှါ တထောင်လောက်သောလှည်းများကိုရခြင်းငှါ သင့်၏”ဟု ဆိုလျှင် လှည်းတထောင် စေ၍ ရတနာအစုကို ဆောင်စေပြီးမှ မင်းရင်ပြင်၌စုပုံစေ၏။ ထိုရတနာအစုကား ထန်းလတ်တဖျားပမာဏ ရှိသတည်း။

မင်းကြီးလည်း ပြည်သူ့ပြည်သားတို့ကို စည်းဝေးစေ၍ “ဗာရာဏသီပြည်၌ တစုံတယောက်သော သူအား ဤမျှလောက်သော ဥစ္စာရှိအံ့လော”ဟု မေး၍ “မရှိ”ဟုဆိုကြသော် “ဤသို့မရှိခဲ့မူ များသောဥစ္စာရှိသော မဟာဒုက်ကို အဘယ်သို့ ပြုခြင်းငှါ သင့်သနည်း”ဟု မေးပြန်၏။ “အရှင်မင်းကြီး……သူဌေးအရာကို ပေးခြင်းငှါသင့်၏”ဟု ဆိုကြလျှင် မင်းကြီးလည်းကြီးစွာပူဇော်သက္ကာပြု၍သူဌေးအရာပေးလေ၏။ ရှေးက သူဌေးတဦး နေဘူးသော အိမ်ရာကို ကြား၍

“ဤအရပ်၌ ချုံ,သစ်ပင်တို့ကိုသုတ်သင်ပြီးလျှင် သူဌေးအား လျှောက်ပတ်သော အိမ်ဆောက်၍ နေလေ” ဟူ၍ ဆို၏။

မဟာဒုက်လည်း ထိုအရပ်ကို သုတ်သင်၍ အညီ,အညွတ် ပြုခြင်းငှါ မြေကို ထွန်လတ်သော် အချင်းချင်းထိလျက် စပ်လျက် တည်သော ရွှေအိုးကြီးများသည် ပေါ်ပြန်၍ ထိုအကြောင်းကို မင်းအားကြားလျှင် “သင်၏ ကောင်းမှုကြောင့် ဖြစ်လာသော ရွှေအိုးကြီးတို့ကိုလည်း သင်ပင်ယူပါလေ” ဟု ဆို၏။ အိမ်ဆောက်ပြီးသောအခါလည်း ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်အား ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် အလှူကြီးပေး၏။

[(၁) စေတနာမဟဂ္ဂတာ၊ စေတနာ ထက်သန်ခြင်း တပါး။

(၂) ပစ္စယာနံဓမ္မိကတာ၊ လှူသောပစ္စည်းတို့၏ တရား နှင့်လျော်ခြင်းတပါး။

(၃) ဝတ္ထုသမ္ပဒါ၊ အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ဟူသော အလှူ ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ပြည့်စုံခြင်းတပါး။

(၄) ဂုဏာတိရေကတာ၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ ထဦး ဖြစ်သဖြင့် ကဲလွန်သောဂုဏ်ရှိခြင်းတပါး။

ဤအင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသောဒါနသာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံဖြစ်၍ မျက်မှောက် အကျိုးပေးကြောင်းကို ဆိုသည်။ မဟာဒုက်ပြုသောဒါနကား နိရောဓသမာပတ်မှ ထဦးမဟုတ်ခဲ့၍ ကဲလွန်သောဂုဏ်ရှိခြင်း အင်္ဂါတပါး မပြည့်စုံ၊ အင်္ဂါသုံးပါးသာပြည့်စုံလျက် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံ ဖြစ်၍ မျက်မှောက်အကျိုးကိုပေးလေသည်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂါလေးပါး ဟူသည်ကား ယေဘုယျ နည်းအားဖြင့် အများသို့လိုက်၍သာ ဆိုသတည်း။ အပ္ပကနည်းအားဖြင့် တရံတခါ အင်္ဂါသုံးပါးပင်ပြည့်စုံလျှင်လည်း ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကံဖြစ်၍ မျက်မှောက်အကျိုးပေး၏ဟုမှတ်လေ။]

မဟာဒုက်လင်မယားကား ထိုမှနောက်၌လည်း အသက်
ထက်ဆုံးကုသိုလ်ကောင်းမှုများစွာပြု၍ စုတွေမနေ သေလွန်
သောအဆုံး၌ နတ်ပြည်မှာဖြစ်လေ၏။ ကဿပမြတ်စွာဘုရား
နှင့် ငါတို့ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ အစပ်ဖြစ်သောအခါဟု
ဆိုအပ်သော တခုသောဘုရားတို့၏အကြားပတ်လုံး နတ်ပြည်
၌သာ အဘန်ဘန်အထပ်ထပ်ဖြစ်၍ နတ်တို့စည်းစိမ် ချမ်းသာ
ကိုခံစားရ၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား ပဏ္ဍိတသာမဏေ၏အလောင်းဖြစ်သော
မဟာဒုက်၏အကြောင်းအရာကို ဆိုသော
အတိတ်ဝတ္ထုတည်း။

ပဇ္ဇုပ္ပန် အကြောင်း

ငါတို့ သဗ္ဗညုဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ၌ကား မဟာ
ဒုက်သည် နတ်ပြည်မှစုတွေခဲ့၍ ကောသလတိုင်း သာဝတ္ထိပြည်
အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏အလုပ်အကျွေး သူဌေးအိမ်တွင် သူဌေး
သမီးဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေလာ၏။ မိဘတို့လည်း ထိုသူဌေးသမီး
အား ကိုယ်ဝန်တည်သောအဖြစ်ကိုသိ၍ ကိုယ်ဝန်အစောင့်
အရှောက် အမအစပေးကုန်၏။ ကိုယ်ဝန်ရင့်သော ကာလ
ထိုသူဌေးသမီးအား ဤသို့သော ချင်ခြင်းဖြစ်သတည်း။

“တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာကို
အမှူးပြု၍ ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ငါးကြင်း
အရသာဖြင့် ဆွမ်းလှူပြီးလျှင်ဖန်ရည်စွန်းသောအဝတ်
ကိုဝတ်၍ ရဟန်းတို့နေရာအစွန်၌ နေလျက် ရဟန်း
တို့၏ စားကြွင်းကို စားရမှုကား ကောင်း၏”—

ဟု-ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကိုဝတ်လိုခြင်း၊ ရဟန်းတို့ နေရာအစွန်၌ နေလိုခြင်း၊ ရဟန်းစားကြွင်းကို စားလိုခြင်း ဟူသော ချင်ခြင်းသုံးပါးဖြစ်သတည်း။ မိဘတို့လည်း ချင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကိုကြား၍ ဖြစ်သောအတိုင်းပြုသဖြင့် ချင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေ၏။

[ဤချင်ခြင်းသုံးပါးတို့တွင် “ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ကိုဝတ်လိုသောချင်ခြင်းကားဘုရားသာသနာတော် ၌ ရဟန်းပြုအံ့သော ပုဗ္ဗနိမိတ်”ဟူ၍ ဝနဝါသိကတိဿ သာမဏေ၏ဝတ္ထု၌ဆိုခဲ့ပြီ။အကြွင်းနှစ်ပါးကား အခြံအရံ အပါအရာမျှသာတည်း။]

ထိုမှနောက် ခုနစ်ပါးသော မင်္ဂလာတို့၌လည်း အရှင် သာရိပုတ္တရာအမှူးရှိသော ရဟန်းငါးရာတို့အား ငါးကြွင်း အရသာဖြင့် ဆွမ်းလှူကုန်၏။ ထိုသို့ ငါးကြွင်းအရသာဖြင့် ဆွမ်းလှူရခြင်းကား ရှေးဘဝ မဟာဒုက်အဖြစ်က ငါးကြွင်း အရသာ လှူခဲ့ဘူးသောဒါန၏ အကျိုးဆက်တည်း။

[ဝနဝါသိကတိဿဝတ္ထု၊ ဤပဏ္ဍိတဝတ္ထုအစရှိသည် ကို ထောက်သဖြင့်“တစုံတခုဒါနအထူးအစွဲအထင်ရှိသ သူတို့အား ရှေးကလှူဒါန်းခဲ့ဘူးသော ဒါနနှင့်လျော်စွာ ထိုထိုဒါနဖြင့် လှူဒါန်းလိုသောချင်ခြင်းကား ဖြစ်မြဲ”ဟု သိရသတည်း။]

အမည်မှည့်သနောဉ်ကား “အရှင်ဘုရားတို့ ကျွန်ဖြစ် သောဤသူငယ်အား သိက္ခာပုဒ်ကိုပေးတော်မူပါ”ဟု အရှင် သာရိပုတ္တရာကိုလျှောက်သော် “ဤသူငယ်ကား အဘယ်အမည်ရှိနည်း”ဟု မေးတော်မူသဖြင့် “ဤသူငယ် ပဋိသန္ဓေနေ သည်မှစ၍ဤအိမ်၌မိုက်မဲသသူ၊ အသသူတို့ပင်လည်း ပညာရှိ

သည်ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့သော အကြောင်းနိမိတ်ကိုစွဲ၍ အကျွန်ုပ် သားအား ပဏ္ဍိတဟူသော အမည်သည် ဖြစ်ပါလတ္တံ့” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း သိက္ခာပုဒ်ပေးပြီး လျှင် ကြွတော်မူလေ၏။ အမည်မှည့်သနောဉ်ပင် သူဌေး သမီးအား “ယနေ့ကစ၍ ငါ့သားအလိုရှိသမျှကို ငါမဖျက် အံ့” ဟု စိတ်အကြံ ဖြစ်လေသတည်း။

ပဏ္ဍိတသတို့သားလည်း အစဉ်အတိုင်း ကြီးခြင်းသို့ရောက် ၍ ခုနစ်နှစ်ရှယ် မြောက်သောအခါ “အရှင် သာရိပုတ္တရာ အထံ၌ ရဟန်းပြုပါအံ့” ဟု မိခင်ကိုဆို၏။ အမိလည်း “ချစ် သား……ကောင်းပြီ၊ အမည်မှည့်သနောကပင် ငါ့သားအလိုရှိ သမျှကို ငါမဖျက်အံ့ဟု ရည်မှတ်ခြင်းရှိ၏။ အမောင် အလိုရှိ တိုင်းရဟန်းပြုကာမူ” ဟု ဆိုပြီးသော် အရှင် သာရိပုတ္တရာကို ပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင်—

“အရှင်ဘုရားတို့၏ ကျွန်ဖြစ်သော ပဏ္ဍိတသတို့ သားရဟန်းပြုလိုသည် ဟုဆို၍ ညချမ်းသော အခါ ပဏ္ဍိတသတို့သားကို ကျောင်းသို့ ဆောင်ခဲ့ပါအံ့”— ဟုခွင့်ပန်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ခွင့်ပြုပြီးလျှင် ကြွတော်မူလေ၏။ မိဘတို့လည်း အဆွေအမျိုးအပေါင်းကို စည်းဝေးစေပြီးသော် “ငါတို့သားလူပြုလျှင် ပြုအပ်သမျှ ပူဇော် သက္ကာရကို တံနေခြင်းပင်ပြုကုန်အံ့” ဟု ကြံကုန်၍ ကြီးစွာသော ပူဇော် သက္ကာရကို ပြုကုန်လျက် ပဏ္ဍိတသတို့ သားကိုကျောင်းတော်သို့ ဆောင်၍ “ရဟန်းပြုတော်မူပါ” ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဆောက်နှင်း၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ရဟန်းပြုခြင်း၌ ခံခက်သော အဖြစ်ကိုကြားပြီးမှ “အရှင်ဘုရားတို့ဆုံးမဩဝါဒကို လိုက်

နာပါအံ့”ဟု ဆိုသော် “ထိုသို့တပြီးကား ကောင်းပြီ”ဟု ဆံတို့ကို ရေဆွတ်၍ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြားလျက် ဆံချပြီးမှ သရဏဂုံကိုပေးသဖြင့် သာမဏေ ပြုတော်မူ၏။ သိက္ခာပုဒ်ပေးသဖြင့် သီလ၌တည်စေတော်မူ၏။ မိဘတို့ လည်း ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာတော်တို့အား ငါးကြင်းရသာဖြင့် ဆွမ်း လှူကုန်၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သနေ့ အိမ်သို့ပြန်လေ ကုန်၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ရှစ်ရက်မြောက်သနေ့ သာဝတ္ထိမြို့တွင်းသို့ ပဏ္ဍိတ သာမဏေကို ခေါ်၍ ဆွမ်းခံကြွတော်မူ၏။ “ပဏ္ဍိတသာမဏေကား သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်း၊ ဣရိယာပုဿ်အနေအထား ပြုခြင်းများ၌ ကြည်ညိုဘွယ်မရှိသေး”ဟု နှလုံးပြု၍ သံဃာတော်တို့နှင့် အတူ တကွ မသွားဘဲ အသီး အခြား သွားတော်မူသတည်း။

တကြောင်းလည်း—အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ရဟန်းအပေါင်း တို့ မြို့ရွာသို့ဝင်ပြီးနောက် ကျောင်းအလုံးစုံကို လှည့် ပတ်ပြီးလျှင် တံမြက်မလှည်းသောအရာကို တံမြက် လှည်းတော်မူမြဲ၊ ရေမရှိ အချည်းစည်းသောအိုးတို့၌ သောက်ရေ၊ သုံးဆောင်ရေတည်တော်မူမြဲ၊ မကောင်း သဖြင့်ထားသော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်အစရှိသည် တို့ကို ကောင်းစွာသိုမှီးတော်မူမြဲ၊ ဤသို့ ကျောင်း၌ ပြုအပ်သောဝတ်တို့ကိုပြုပြီးမှ ရဟန်းသံဃာတို့နောက် ၌ ဆွမ်းခံဝင်မြဲဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းသံဃာတို့နှင့် အတူတကွ မသွားဘဲ အသီးအခြား သွားတော်မူ သတည်း။

တနည်းလည်း—“သာသနာမှ အပဖြစ်သော တိတ္ထိတက္ကတွန်း
တို့သည် ရဟန်းမရှိတိတ်တဆိတ်တောကျောင်းသို့ဝင်
၍ “ရဟန်းဂေါတမ တပည့်သားတို့နေရာကို ရှုကြ
ကုန်လော့” ဟု ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ဆိုရန်ဆိုခွင့်မရစေလင့်”
ဟု နှလုံးသွင်းတော်မူသဖြင့် ကျောင်းအလုံးစုံကို
သုတ်သင် ရှင်းလင်းပြီးမှ ရဟန်းသံဃာတို့နောက်၌
ဆွမ်းခံဝင်မြဲ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းသံဃာတို့နှင့်
အတူတကွ မသွားဘဲ အသီးအခြား သွားတော်မူ
သတည်း။

ထိုသန့်၌ ပဏ္ဍိတသာမဏေကို သပိတ်၊ သင်္ကန်းဆောင်
စေ၍ အလွန်နေမြင့်မှ အသီးအခြား ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။
ပဏ္ဍိတသာမဏေလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အတူ တကွ
သွားလေသော် ခရီးအကြား၌ ရေမြောင်းကိုမြင်၍ “အရှင်
ဘုရား……ဤကားအဘယ်မည်သနည်း” ဟု မေး၏။ ရေမြောင်း
မည်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူသော် “ဤရေမြောင်းဖြင့်အဘယ်
ကိုပြုကုန်သနည်း” ဟု မေးပြန်၏။ “ထိုမှ ဤမှ ရေကိုဆောင်
၍ မိမိတို့ကောက် စပါးအမှုကို ပြုကုန်၏” ဟု မိန့်တော်မူ
သော် “အရှင်ဘုရား……ရေမှာ စိတ်ရှိသလော” ဟု မေးပြန်၏။
“ရေမှာစိတ်မရှိ” ဟု မိန့်တော်မူသော် “ဤသို့ စိတ်မရှိသော
ရေကို မိမိတို့အလိုရှိရာသို့ ဆောင်နိုင်ကုန်သလော” ဟု မေး
ပြန်၏။ “သာမဏေ……ဩ-ဆောင်နိုင်၏” ဟု မိန့်တော်မူသည်
ကို ကြား၍-

“ဤသို့ စိတ်မရှိသောရေကို မိမိတို့ အလိုရှိရာ
ဆောင်၍ အမှုပြုနိုင်ကုန်တပြီးကား အဘယ်ကြောင့်

စိတ်ရှိသသူတို့သည် စိတ်ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေ၍
ရဟန်းတရားကို မပြုနိုင်ကုန်ဘိအံ့နည်း”-
ဟု အကြံဖြစ်လေ၏။

ထိုမှနောက်၌ ရွှေသို့ရောက်ပြန်လေသော် မြားကို မီး
၌ကင်၍ မျက်စိစွေလျက် မျက်ထောင့်ဖြင့်ကြည့်ပြီးမှ ဖြောင့်
စွာပြုကုန်သောမြားသမားတို့ကိုမြင်၍ “အရှင်ဘုရား...ဤသူ
တို့ကား အဘယ်မည်ကုန်သနည်း”ဟုမေး၏။ မြားသမား
မည်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူသော် “အဘယ်ကို ဤသူတို့ ပြု
ကုန်သနည်း”ဟုမေးပြန်၏။ “မီး၌ကင်၍ မြားကိုဖြောင့်စွာပြု
ကုန်၏”ဟု မိန့်တော်မူသော် “အရှင်ဘုရား...မြားကား
စိတ်ရှိသလော”ဟုမေးပြန်၏။ “မြားကား စိတ်မရှိ”ဟု မိန့်
တော်မူသည်ကိုကြား၍-

“စိတ်မရှိသည်ကိုလျက်မီး၌ကင်၍ဖြောင့်စွာပြုနိုင်
ကုန်တပြီးကား အဘယ်ကြောင့် စိတ်ရှိသသူတို့သည်
စိတ်ကို မိမိအလိုသို့လိုက်စေ၍ ရဟန်းတရားကို မပြု
နိုင်ကုန်ဘိအံ့နည်း”-
ဟု အကြံဖြစ်လေ၏။

ထိုမှနောက်ရွှေသို့ရောက်ပြန်လေသော် သစ်တို့ကို အကွပ်၊
အကန့်၊ပုံတောင်းအစရှိသောအဆောက်အဦအလျာ ရွှေကုန်
သော တစည်းသမားတို့ကိုမြင်၍ “အရှင်ဘုရား...ဤသူတို့
ကားအဘယ်မည်ကုန်သနည်း”ဟု မေး၏။တစည်းသမားမည်
ကြောင်းကိုမိန့်တော်မူသော် “အဘယ်ကို ဤသူတို့ ပြုကုန်
သနည်း”ဟုမေးပြန်၏။ “သစ်တို့ကိုယူ၍ယာဉ်အစရှိသည်တို့၏
လှည်းဘီးစက်လျာစသည်တို့ကိုပြုကုန်၏”ဟုမိန့်တော်မူသော်

“ဤသစ်တို့ကား စိတ်ရှိကုန်သလော”ဟု မေးပြန်၏။ “သစ်တို့ကားစိတ်မရှိ”ဟု မိန့်တော်မူသည်ကိုကြား၍-

“စိတ်မရှိသော သစ်သား၊ သစ်ပွေးတို့ကို ယူ၍ လှည်းဘီးစက်အစရှိသည်တို့ကို ပြုနိုင်ကုန်တပြီးကား အဘယ့်ကြောင့်စိတ်ရှိသသူတို့သည် စိတ်ကို မိမိအလို သို့လိုက်စေ၍ရဟန်းတရားကိုမပြုနိုင်ကုန်ဘိအံ့နည်း” ဟု အကြံဖြစ်လေ၏။

ပဏ္ဍိတသာမဏေကား ဤအကြောင်းဥပမာသုံးပါးတို့ကို မြင်၍ အကြံသုံးချက်ရပြီးသော် “အရှင်ဘုရားတို့၏ သပိတ် သင်္ကန်းကိုယူတော်မူပါလျှင် အကျွန်ုပ်ကျောင်းသို့ပြန်ပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “ယခုသာပြုစေ၍ သော ဤသာမဏေငယ်သည် ငါ့နောက်က လိုက်သည်ဖြစ် လျက် ဤသို့ဆိုဘိ၏တကား”ဟု စိတ်ကိုမျှမဖြစ်စေဘဲ “သာမဏေ……ဆောင်ခဲ့လော့”ဟုမိန့်တော်မူ၍ ကိုယ်တော်သပိတ် သင်္ကန်းကိုလှမ်းယူတော်မူ၏။

ပဏ္ဍိတသာမဏေလည်း အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ရှိခိုး၍ ပြန်သောအကြိုက် “အကျွန်ုပ်ဘို့အာဟာရဆောင်ခဲ့သော် ငါးကြင်းအရသာနှင့်သာ ဆောင်တော်မူခဲ့ပါ”ဟု လျှောက်၏။ “သာမဏေ……အဘယ်မှာ ရပါအံ့နည်း”ဟု မိန့်တော်မူသော် “ကိုယ်တော်ဘုန်းဖြင့်မရလျှင် အကျွန်ုပ်ဘုန်းဖြင့် ရပါလိမ့်မည်”ဟု လျှောက်ပြန်၏။

[“ထိုသို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မတွန့်မတိုလျှောက်ခြင်းသည်ကား လွတ်လွတ်ဆွတ်ဆွတ် ကြည်လင်စွာ ပြုခဲ့ဘူးသော ဒါနကုသိုလ်၏အာနုဘော်တည်း”ဟူ၍ တိဿသာမဏေ၏ ဝတ္ထုကဆိုခဲ့ပြီ။]

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း သာမဏေငယ်အား “ပြင်အပ၌နေမှုကား ဘေးရန်သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏” ဟု နှလုံးထားလျက် သံကောက်ကိုပေးလိုက်၍ “ငါတို့နေသောတိုက်တံခါးကိုဘွင့်ပြီးလျှင် အတွင်းသို့ဝင်၍ နေလေ” ဟု မှာတော်မူ၏။ ပဏ္ဍိတသာမဏေလည်း မှာတိုင်းပြုပြီးသော် မိမိကရဇကာယဟုဆိုအပ်သော မိဘတို့သက်သွေးကိုစွဲ၍ ကလလရေကြည်တည်သည်က အစမူလျက်ဖြစ်သော မဟာဘုတ်, ဥပါဒါရုပ်တည်းဟူသော ဤခန္ဓာကိုယ်၌ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုချ၍ အတ္တဘောကို သုံးသပ်လျက်နေ၏။

ထိုရောအခါ ပဏ္ဍိတသာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတန်းခိုးအားဖြင့် သိကြားနေမြဲ ပဏ္ဍုကမ္မလာသည်ပူသောအရာကိုပြုလေ၏။ ပဏ္ဍုကမ္မလာကား တစုံတခုအကြောင်း ရှိလတ်သော်ရံခါလည်းပူ၏။ ရံခါလည်းခက်ထရော်ရှိ၏။ ဤအခါတွင်ကား ပူလေသတည်း။ သိကြားမင်းလည်း “အဘယ်အကြောင်းရှိသနည်း” ဟု စုံစမ်းဆင်ခြင်သော် “ပဏ္ဍိတသာမဏေသည် ဥပဇ္ဈာယ်အား သဝိတ်, သင်္ကန်းကိုပေးလိုက်၍ ရဟန်းတရားကိုပြုအံ့” ဟုကျောင်းသို့ပြန်ခဲ့သောအကြောင်းကို မြင်လေ၍ “ငါလည်း ထိုအရပ်သို့ သွားခြင်းငှါသင့်၏” ဟု ကြံပြီးမှ စာတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့ကိုခေါ်၍ “ကျောင်းဥပစာ၌နေသော ဌာနတို့ကိုပြေးစေလျက် ထက်ဝန်းကျင် အစောင့်အရှောက်ကိုပြုလေကုန်” ဟု ဆို၏။

လနတ်သားကိုလည်း “လဝန်းကိုကိုင်ငင်၍ ချုပ်ကိုင်လေ” နေနတ်သားကိုလည်း “နေဝန်းကိုကိုင်ငင်၍ ချုပ်ကိုင်လေ” ဟု စေလိုက်၏။ သိကြားမင်းကိုယ်တိုင်လည်း လဝန်း, နေဝန်းကို ငင်သော ကြိုးရှိရာ၌ အစောင့်အရှောက်ပြု၍နေ၏။

[ဤအရာ၌ “အာဝိဇ္ဇနရဇ္ဇ၊ဌာနေ” ပါဠိရှိသည်ကို “တိုက်ဝဖြင့် သံကောက်တွင်း” ဟု အနက်ပြန်ကြသည် ကား သဒ္ဒါ၊အနက်မတန်သင့်လေ၊ သပိတ်ဆေးပြီးမှ အစောင့် လွှတ်သည်ဆိုသော နောက်စကားနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်သည်။]

ထိုသို့ သိကြား၊စတုလောကပါလာစသော နတ်များတို့ အစောင့်အရှောက်ပြုရကား ကျောင်း၌ သစ်ရွက်ယောင်ကြွေသောအသံမျှလည်းမဖြစ်ဘဲဆိတ်ညံလေ၏၊ ပဏ္ဍိတသာမဏေအား စိတ်တည်ကြည်စွာ ကေဂ္ဂတာဖြစ်လေ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သဖြင့် ဆွမ်းမစားမီအကြား၌ပင်လျှင် အတ္တဘောကို သုံးသပ်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ် ဟူသော အကျွတ်သုံးတန် အမြိုက်မွန်သို့ ရောက်လေ၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “ကျောင်း၌နေရစ်သောပဏ္ဍိတသာမဏေအား လျှောက်ပတ်ထိုက်တန်သော ဘောဇဉ်ကို ဤမည်သောအမျိုးအိမ်၌ရခြင်းငှါတတ်ကောင်း၏” ဟုချစ်ခြင်း၊ ရိုသေခြင်းနှင့် မပြတ်ယှဉ်သော တဦးသောအလုပ်အကျွေးအမျိုးအိမ်သို့ ကြွတော်မူလေ၏၊ ထိုအမျိုးအိမ်၌လည်း ထိုသနောငါးကြင်းတို့ကိုရ၍ အလုပ်အကျွေးလူတို့သည် အရှင်သာရိပုတ္တရာကြွလာခြင်းကို မြော်လျက် နေလင့်ကုန်ရကား အရှင်သာရိပုတ္တရာကြွလာသည်ကို မြင်ကုန်သော် “ဤအမျိုးအိမ်သို့ကြွလာသော အရှင်ဘုရားတို့ကား ကောင်းသော အမှုကိုပြုသည်မည်၏” ဟုဆို၍အိမ်တွင်းသို့သွင်းပြီးမှ ယာဂု၊ ခဲဘွယ်အစရှိသည်ကို လက်ဦးစွာလှူပြီးနောက် ငါးကြင်းရသာ ဖြင့်သပိတ်၌ ဆွမ်းဘောဇဉ်ကိုပြည့်စေ၍လှူကုန်၏။

[ယာဂ၊ ခဲဘွယ်အစရှိသည်ကို လက်ဦးစွာလှူပြီး သုံးဆောင်ပြီးမှ ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို နောက်၌ သုံးဆောင်မြဲရှေးက အစဉ်ဖြစ်သတည်း။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ထိုဆွမ်းကို ကျောင်းသို့ဆောင်လိုသော အခြင်းအရာကိုပြတော်မူ၏။ အလုပ်အကျွေးလူတို့လည်း ထိုအခြင်းအရာကိုမြင်လျှင် ဤဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးတော်မူပါ။ အခြားဆောင်စရာဆွမ်းရပြန်ပါလတ္တံ့။” ဟု လျှောက်၍ ထိုဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးပြီးသော် သဝိတ်၌ ငါးကြင်းရသာဖြင့် ဆွမ်းဘောဇဉ်ကိုပြည့်စေ၍လှူပြန်ကုန်၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း “ပဏ္ဍိတသာမဏေ ဆာမ္ဘုတ်လေတော့အံ့” ဟုလျှင်စွာ ကျောင်းသို့ ပြန်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုသနေစောစောကပင် ဆွမ်းဘုဉ်းပေး၍ ကျောင်းသို့ပြန်တော်မူပြီးသော်—

- (၁) “ပဏ္ဍိတသာမဏေသည် ဥပဇ္ဈာယ်အား သဝိတ်၊ သင်္ကန်းပေးလိုက်၍ရဟန်းတရားကိုပြုအံ့ဟုပြန်လေသည်ကား ရဟန်းတို့ပြုဘွယ်ကိစ္စ ပြီးအံ့လော၊ မပြီးအံ့လော” ဟု ဆင်ခြင်တော်မူလျှင် အကျွတ်သုံးတန် အမြိုက်မွန်သို့ ရောက်လေပြီးသောအဖြစ်ကိုမြင်တော်မူ၏။
- (၂) “အရဟတ္တဖိုလ်၏အကြောင်း ဥပနိဿယ ရှိသလော မရှိသလော” ဟု တဘန်ဆင်ခြင်ပြန်သော် “ရှိ၏” ဟု မြင်တော်မူ၏။
- (၃) “ဆွမ်းမစားမီပင်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့

လော”ဟုဆင်ခြင်တော်မူပြန်လျှင်“စွမ်းနိုင်လတ္တံ့”
ဟု မြင်တော်မူ၏။

ထိုသို့မြင်တော်မူသောကာလ ဤသို့တဘန် ကြံတော်မူပြန်
သတည်း။ “သာရိပုတ္တရာသည် ပဏ္ဍိတသာမဏေအဘို့
ဆွမ်းကိုယူ၍ လျှင်စွာလာလတ်သည်ကား အရဟတ္တဖိုလ်သို့
ရောက်ခြင်း၏ အန္တရာယ်ကိုပြေးလရာ၏။ ငါဘုရားကိုယ်တိုင်
တံခါးမုခ်၌အစောင့် အရှောက်မူ၍နေအံ့၊ ထိုသို့ လာလတ်
သော သာရိပုတ္တရာကိုလည်း ပြဿနာလေးပါး မေးလင့်အံ့၊
ထိုပြဿနာကို သာရိပုတ္တရာဖြေစဉ်ပင်လျှင် ပဏ္ဍိတသာမဏေ
သည် ပဋိသန္တိဒါလေးပါးနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်
လတ္တံ့”ဟု ကြံတော်မူပြီးသော် ဂန္ဓကုဋီတိုက်တော်မူကြ၍
ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မုခ်တံခါး၌ ရပ်တော်မူလျက် အရှင်
သာရိပုတ္တရာရောက်လာသည်ကို ပြဿနာလေးပါး မေးတော်
မူ၏။ မေးတိုင်း မေးတိုင်းလည်း ဖြေ၏။

မေးဟန်၊ဖြေဟန်ကား ဤသို့တည်း။

၁-မေး။ ။“သာရိပုတ္တရာ...သင်ကား အဘယ်ကိုရခဲ့
သနည်း”ဟု လက်ဦးစွာမေးတော်မူ၏။

ဖြေ။ ။“အရှင်ဘုရား....အာဟာရကို အကျွန်ုပ်
ရခဲ့သည်”ဟု လက်ဦးစွာဖြေ၏။

၂-မေး။ ။“သာရိပုတ္တရာ...အာဟာရမည်သည်ကား
အဘယ်ကို ဆောင်တတ်သနည်း”ဟု နှစ်
ကြိမ်မြောက်မေးတော်မူ၏။

ဖြေ။ ။“အရှင်ဘုရား....အာဟာရ မည်သည်ကား
ဝေဒနာကို ဆောင်တတ်၏”ဟု နှစ်ကြိမ်
မြောက်ဖြေ၏။

၃-မေး။ ။“သာရိပုတ္တရာ....ဝေဒနာ သည်ကား အ
ဘယ်ကိုဆောင်တတ်သနည်း”ဟု သုံးကြိမ်
မြောက်မေးတော်မူ၏။

ဖြေ။ ။“အရှင်ဘုရား ...ဝေဒနာသည်ကား ရုပ်ကို
ဆောင်တတ်၏”ဟု သုံးကြိမ်မြောက်ဖြေ၏။

၄-မေး။ ။“သာရိပုတ္တရာ..ရုပ်သည်ကား အဘယ်ကို
ဆောင်တတ်သနည်း”ဟုလေးကြိမ်မြောက်
မေးတော်မူ၏။

ဖြေ။ ။အရှင်ဘုရား ရုပ်သည်ကား ဖဿကို
ဆောင်တတ်၏”ဟုလေးကြိမ်မြောက်ဖြေ၏။

ဤကား မြတ်စွာဘုရားမေးတော်မူသော အမေးလေးပါး၊
သာရိပုတ္တရာဖြေသော အဖြေလေးပါးတည်း။

[ဤအမေး,အဖြေ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား ဤသို့တည်း၊ ဆာ
မွတ်သသူတို့သုံးဆောင်သောအခါ အာဟာရသည်ထိုသူ
တို့၏ဆာမွတ်ခြင်းကိုဖျောက်၍ ချမ်းသာသော သုခဝေ
ဒနာကိုဆောင်တတ်၏၊ အစာအာဟာရကို သုံးဆောင်
သဖြင့် ချမ်းသာသောသူတို့အား သုခဝေဒနာဖြစ်လတ်
သော် ကိုယ်၌အဆင်းပြည့်စုံရကား ဝေဒနာသည်ရုပ်ကို
ဆောင်တတ်၏၊ချမ်းသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ အာဟာရဇရုပ်
၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သုခ,သောမနဿ ရှိသသူသည်

“ယခုအခါ ငါ့အားသာယာခြင်းဖြစ်ပြီ” ဟု ထိုင်သော်
 ၎င်း၊ အိပ်သော်၎င်း၊ ချမ်းသာသော အတွေ့ကို ရလေရကား
 ရပ်သည် ဖဿကို ဆောင်တတ်၏-ဟုလိုသတည်း။]

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားမေးတော်မူသော ပြဿနာလေးပါးကို
 အရှင်သာရိပုတ္တရာဖြေတော်မူစဉ်ပင်လျှင် ပဏ္ဍိတသာမဏေ
 သည် ပဋိသန္တိဒါလေးပါးနှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်
 ၍ ရဟန္တာဖြစ်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း “သာရိပုတ္တရာ....
 သွားလေ၊ ပဏ္ဍိတသာမဏေအား ဆွမ်းပေးချေ” ဟု လွှတ်
 လိုက်လေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ကျောင်းသို့သွား၍
 တံခါးကိုခေါက်၏။ ပဏ္ဍိတသာမဏေလည်း တိုက်ခန်းမှ
 ထွက်၍ အရှင် သာရိပုတ္တရာ လက်တော်က သပိတ်ကိုယူပြီး
 သော် တင့်အပ်သော အရပ်၌ထားပြီးမှ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို
 ယပ်ခပ်လျက်နေ၏။

ထိုသို့နေစဉ် “သာမဏေ.... ဆွမ်းစားချေလော့” ဟုမိန့်
 တော်မူလျှင် “အရှင်ဘုရား.... ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးတော် မူပြီးပြီ
 လော” လျှောက်၏။ “ငါ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စပြီးပြီ၊ သင်
 သာဆွမ်းစားချေလော့” ဟုမိန့်တော်မူမှ ထိုခဏခြင်း လတ်
 လတ်ပွင့်သော ပဒုမာကြာကဲ့သို့ သာမဏေပြု၍ ရှစ်ရက်
 မြောက်သနေပင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ သစ္စာလေးဆင့်
 ပွင့်ပြီးသော ခုနစ်နှစ်ရွယ်သာဖြစ်သော ပဏ္ဍိတသာမဏေ
 သည် ဆင်ခြင်အပ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာအရာကို ဆင်ခြင်၍
 လျှောက်ပတ်စွာနေထိုင်လျက် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စကိုပြု၏။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလျှင် လနတ်သားလည်း လဝန်းကိုလွှတ်
 ၏။ နေနတ်သားလည်း နေဝန်းကိုလွှတ်၏။ စာတုမဟာရာဇ်
 နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့လည်း အရပ်လေးမျက်နှာမှအစောင့်

အရှောက်ကိုလွှတ်ကုန်၏။ သိကြားမင်းလည်း နေ၊လတို့ကို ငင်သောကြီး၌ အစောင့်အရှောက်ကိုလွှတ်၏။ နေဝန်းကား ငင်၍ဆိုင်းထားရာအရပ်မှ လွှတ်တည့်လျှင်ပင် အလယ်အရပ် ကလျော၍ သွားလေ၏။

ထိုရောအခါ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကဲ့ရဲ့စကား ဖြစ်၏။
 “အရိပ်လည်းလွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိပြီ။ နေလည်း အလယ် အရပ်ကလွန်၍သွားပြီ။ ပဏ္ဍိတ သာမဏေလည်း ယခုသာလျှင် ဆွမ်းစားတုံ၏။ ဤအကြောင်းကားအသို့နည်း” ဟု ရဟန်းတို့ကဲ့ရဲ့ကုန်သတည်း။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုအကြောင်းကိုသိ၍ ကြွတော်မူပြီးလျှင် “အဘယ် စကားကို သင်တို့ပြောဆိုကုန်သနည်း” ဟု ရဟန်းတို့ကို မေးတော်မူ၍ “ယခင် ကဲ့ရဲ့သောအတိုင်း ဤစကားကို ဆိုပါကုန်သည်” ဟု လျှောက်သော်—

“ချစ်သားတို့……ဘုန်းကံကြီးသသူ ရဟန်းတရား ကိုပြုသာအခါ လနတ်သားလည်း လဝန်းကိုငင်၍ ချုပ်ကိုင်ရ၏။ နေနတ်သားလည်း နေဝန်းကိုငင်၍ ချုပ်ကိုင်ရ၏။ စတုလောကပါလာ နတ်မင်းကြီးတို့ လည်း ကျောင်းဥပစာ၌ အရပ်လေးမျက်နှာ အစောင့် အရှောက်ကိုပြုရ၏။ သိကြားမင်းလည်း နေ၊လတို့ကို ကိုင်ငင်သော ကြီးရှိရာ၌အစောင့်အရှောက်ကိုပြုရ၏။ ငါလည်း“ဘုရားဖြစ်၏” ဟူ၍ ကြောင့်ကြမဲ့ နေခြင်းငှါ မရ၊ တံခါးမုခ်သို့သွား၍ နေ၊လတို့ကိုငင်၍ ချုပ်ကိုင် သောသိကြားမင်း၊စတုလောကပါလာ၊ နေနတ်သား၊ လနတ်သားနှင့်တကွ ငါဘုရားပင်အစောင့်အရှောက်

ပြုလျက် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်စေ၍ ဆွမ်းဘုဉ်း
ပေးရကား သင်တို့ကဲ့ရဲ့ဘွယ်မရှိ”-

ဟုမိန့်တော်မူ၏။

[ဤအရာ၌ “လဝန်း၊ နေဝန်းတို့ကိုသာငင်၍ ချပ်
ကိုင်သည်၊ ရာသီစက်၊ နက္ခတ်ကိုငင်၍ မချပ်မကိုင်ဟု
အဓိပ္ပါယ်ယူသော် ရာသီစက်၊ နက္ခတ် လွန်၍သွားလေခဲ့ရ
ကား နာရီတိုင်း၊ မဟုတ်တိုင်းပင်အစဉ်လျော့၍ ကျန်ရစ်
သော နေလတို့သည်ယှဉ်မြဲ ရာသီစက် နက္ခတ်ကိုမမှီနိုင်၊
အသွား ပျက်လေသည်”ဟု စကား ကျရာခဲ့၏၊
ထို့ကြောင့် ဤသို့အဓိပ္ပါယ်ကို ဤဉ်မယူမူ၍ “လဝန်း၊ နေ
ဝန်းကိုငင်၍ ချပ်ကိုင်သည်”ဟု ထင်ရှားသော အားဖြင့်
ဆိုလေသတည်း၊ “နှစ်လုံးတပါး နက္ခတ်ဖြင့်ဘွဲ့သော
ရာသီစက်ကိုသာငင်၍ ချပ်ကိုင်သည် ဆိုလိုရင်းတည်း”ဟု
အဓိပ္ပါယ်ယူမှ နက္ခတ်ကို ပဋ္ဌာနပြု၍ ဆိုသော သာသနာ
ကျမ်း၊ ဗေဒင်ကျမ်းများနှင့် ညီညွတ်အံ့သတည်း၊ ကြံ
လင့်ကုန်။]

ဤကား ပဏ္ဍိတသာမဏေ၏ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုတည်း။

အနုသန္ဓေစပ်တရားတော်

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားလည်း “ချစ်သားတို့....ပဏ္ဍိတ
သာမဏေကားမြောင်းသွယ်သယုတို့မြောင်းဖြင့်ရေကိုဆောင်
ကုန်သည်ကို၎င်း၊ မြားသမားတို့ မြားကို ဖြောင့်စွာ ပြုကုန်
သည်ကို၎င်း၊ တစည်းသမားတို့ သစ်ကိုရွှေကုန်သည်တို့ကို၎င်း
မြင်သဖြင့် ဤမျှလောက် အာရုံသုံးပါးကို ဥပမာပြု၍ ပမာ၊
ပမည်းနှိုင်းခိုင်းလျက် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမရကား အရဟတ္တ
ဖိုလ်ကို ယူနိုင်လေသတည်း”ဟု အနုသန္ဓေစပ်၍ တရား
ဟောတော်မူလိုသောကြောင့်-

ဥဒကဗြူ နယန္တိ နေတ္ထိကာ၊
ဥသုကာရာ ဒမယန္တိ တေဇနံ။
ဒါရုံ ဒမယန္တိ တစ္ဆကာ၊
အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏ္ဍိတဿ။ ။
ဟူသောဂါထာကို ရွတ်တော်မူ၏။

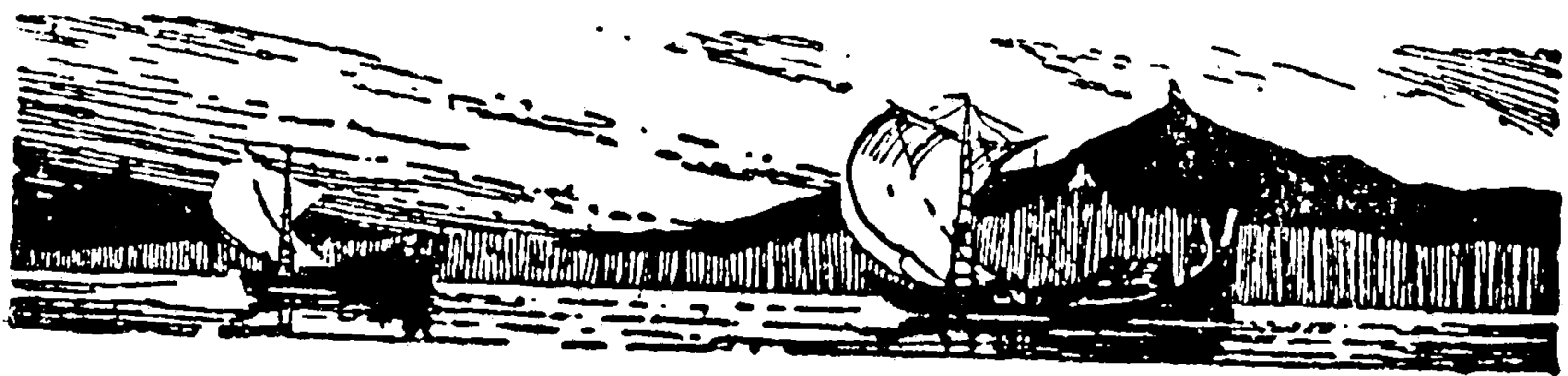
အနက်။ ။နေတ္ထိကာ၊ ရေမြောင်းသွယ်သသူတို့သည်။
ဥဒကံ၊ ရေကို။ နယန္တိဟိ-နယန္တိဇေ၊ ဆောင်ကုန်သလျှင်
ကတည်း။ဥသုကာရာ၊ မြားသမားတို့သည်။ တေဇနံ၊မြားကို။
ဒမယန္တိဟိ-ဒမယန္တိဇေ၊ ဖြောင့်ကုန်သလျှင်ကတည်း။ တစ္ဆ
ကာ၊ တစည်းသမားတို့သည်။ ဒါရုံ၊ သစ်ကို။ ဒမယန္တိဟိ-
ဒမယန္တိဇေ၊ ရွှေကုန်သလျှင်ကတည်း။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိတို့
သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဒမယန္တိဟိ-ဒမယန္တိဇေ၊
ဆုံးမကုန်သလျှင်ကတည်း။

ဤဂါထာ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား— ရေမြောင်းသွယ်သသူတို့
သည် မြေ၌မြင့်သော ကုန်းအရပ်ကိုတူး၍ နိမ့်သောအရပ်ကို
ပြည့်စေလျက် ရေမြောင်းပြု၍၎င်း၊ ကျင်းမြောင်းထား၍၎င်း
မိမိတို့အလိုရှိရာရေကို ဆောင်ကုန်မြဲတည်း၊ မြားသမားတို့
သည်လည်း မီးကင်လျက် မျက်စိစွေလျက် မျက်ထောင့်ဖြင့်
ကြည့်ရှုကာ မြားကို ဖြောင့်ကုန်မြဲတည်း၊ တစည်းသမားတို့
သည်လည်း အကွပ်၊အကန့်၊ပုံတောင်းလျှာ စသောအကျိုးငှါ
အလိုရှိရာ ဖြောင့်ဖြောင့်ကောက်ကောက်ပြုလျက် သစ်ကို ရွှေ
ကုန်မြဲတည်း၊ ဤအာရုံသုံးပါးကို ဥပမာပြု၍ ပမာ၊ပမည်း
နှိုင်းခိုင်းလျက် ပညာရှိတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ် အစရှိ
သည်ကိုဖြစ်စေသဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို ဆုံးမကုန်မြဲတည်း၊

အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၍ ရဟန္တာဖြစ်သဖြင့်ကား စင်စစ်
ဆုံးမသည်မည်ကုန်သတည်း-ဟူလိုသည်။

ဤသို့သော ဓမ္မဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌ များစွာသော
သူတို့သည် အကျွတ်တတန် သောတာပန်စသော အဖြစ်သို့
ရောက်လေကုန်သတည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား ပဏ္ဍိတသာမဏေကျော်၏ဂုဏ်ကျေးဇူး
ဝတ္ထုအဋ္ဌပုတ္တိပြီး၏။

၃-သံကိစ္စသာမဏေဝတ္ထု

သံကိစ္စသာမဏေအကြောင်း

သံကိစ္စသာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးဝတ္ထု အဋ္ဌပ္ပတ္တိကား ဤသို့တည်း။ လူသုံးပါးတို့၏ အထွတ် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ လျက် သိမ်မွေ့နက်နဲ ဆန်းကြယ်သာယာစွာသော ဓမ္မဒေ သနာဖြင့် အကျွတ်တရားရခြင်းငှါ ထိုက်သော ဝေနေယျ လောကကို ချေချွတ်တော်မူ၏။ ထိုရောအခါ သာဝတ္ထိပြည်၌ အမျိုးကောင်းသား သုံးကျိပ်တို့သည် တရားတော်ကိုနာရ သော် သဒ္ဓါယုံကြည်စွာဖြစ်သဖြင့် သာသနာတော်၌ ရင်အပ် ၍ ရဟန်းပြုကြလေကုန်၏။

ထိုရဟန်းသုံးကျိပ်တို့သည် ပဉ္စင်းခံသည်မှစ၍ ငါးဝါရ လတ်ကုန်သော် မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ကပ်၍—

“ဤသာသနာတော်မြတ်၌ ရဟန်းတို့ဆောင်ရွက် အပ်သော ဝန်ဟူသော ဓုရကား အဘယ်မျှအပြား ရှိကုန်သနည်း” —
ဟုလျှောက်ကုန်၏။

- (၁) “ကျမ်းဂန်သင်ကြားဆောင်ရွက်သောဝန်ဟူသော ဂန္ထဓုရလည်း တပါး။
- (၂) ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ စီးဖြန်းဆောင်ရွက်သောဝန် ဟူသော ဝိပဿနာဓုရလည်း တပါး။

ဤသို့အားဖြင့် သာသနာတော်မြတ်၌ ရဟန်းတို့ ဆောင် ရွက်အပ်သော ဝန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓုရကား နှစ်ပါးအပြား

ရှိ၏”ဟု ဟောတော်မူသော စကားကို ကြားကုန်လျှင် အရွယ်ကြီးရင့်သောအခါ ရဟန်းပြုကုန်ရကား ဝန္တရုရ၌ အားထုတ်ခြင်းကို မပြုနိုင်၍ ဝိပဿနာဓုရကို ဖြည့်ကျင့်လို ကုန်သောကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင် အဆုံးရှိသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောစေ၍ တတ်အောင်သင်ပြီးမှ “အရှင် ဘုရား……အကျွန်ုပ်တို့ကား တခုသောတောကျောင်းသို့ သွား ပါကုန်အံ့”ဟု ဘုရားသခင်ကို ပန်ကြားကုန်၏။

ဘုရားသခင်လည်း “အဘယ်မည်သော တောကျောင်းသို့ သွားကုန်လတ္တံ့နည်း”ဟု မေးတော်မူ၍ “ဤမည်သော တော ကျောင်းသို့ သွားပါကုန်အံ့”ဟု ဆိုလတ်သော် “ထိုတော ကျောင်း၌ ထိုရဟန်းတို့အား တယောဉာဏ်သော စားကြွင်းစား ကို အမှီပြု၍ ကြီးစွာသောဘေးဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုဘေးသည်ကား ထိုတောကျောင်းသို့ သံကိစ္စ သာမဏေသွားလေသော် ငြိမ်း လတ္တံ့၊ ထိုသို့ ဘေးငြိမ်းသော အခါ ထိုရဟန်းတို့အား ရဟန်းတို့ ပြုဘွယ်ကိစ္စ အပြီးသို့ ရောက်လတ္တံ့”ဟု သိ တော်မူ၏။

သံကိစ္စသာမဏေ မည်သည်ကား အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်ဖြစ်သော ဘွားသည်မှ ခုနစ်နှစ်အရွယ်သာ ရှိသော သာမဏေတည်း၊ ထိုသံကိစ္စသာမဏေ၏ အမိကား သာ ဝတ္ထိပြည်၌ ကြွယ်ဝသော အမျိုးသမီးတည်း၊ ဝမ်း၌ သံကိစ္စ သာမဏေ ကိုယ်ဝန်တည်စဉ် တခုသောအနာဖြင့် တခဏ ခြင်းသေလွန်လေ၍ ဘုတ်ကြည်းလတ်သော် ကိုယ်ဝန်သား တစ်ကိုထား၍ ကြွင်းသော ကိုယ်အလုံးကို လောင်သတတ်၊ ကိုယ်ဝန်သားတစ်ကိုကား မလောင်၊ ထိုသို့မလောင်သော

ကိုယ်ဝန်သားတစ်ကို ထင်းပုံကချ၍ နှစ်ခု၊ သုံးခုသော အရာ
တို့၌ တံရှူးဝါးတို့ဖြင့် ထိုးကြကုန်၏။ ထိုတံရှူးဝါး အစွန်း
ဖြင့် သူငယ်မျက်စိအထောင့်ကို ခတ်မိလေသတည်း။

ဤသို့ ကိုယ်ဝန်သားတစ်ကို တံရှူးဝါးဖြင့် ထိုးပြီးသော်
ပကတိသားတစ်အမှတ်ဖြင့် မီးကျိုးစဉ်ထည့်၍ မီးကျိုးတို့ဖြင့်
သာ ဖုံးလွှမ်းပြီးမှဖဲလေကုန်၏။ ကိုယ်ဝန်သားတစ်ကားလောင်
၏။ ထိုသားတစ်အတွင်း၌ ရှိသော ရွှေဆင်းတုနှင့် တူသော
သူငယ်ကား ပခုမာကြာတိုက်၌ လျောင်းသကဲ့သို့ မီးကျိုးစု
ထက်၌ လျောင်းလျက်တည်၏။ ထိုစကားလျှင် အမှန်တည်း။
ဘဝဆုံးပြီးသော ပစ္ဆိမဘဝိက သတ္တဝါအား မြင်းမိုရ်တောင်
ဖြင့်ပင် ကြိတ်ငြားသော်လည်း အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ဘဲ
အသက်ကုန်သော မည်သည်မရှိလေရာ။

ထိုမှနောက်တရက်၌ “ဘုတ်ကြည်းသောထင်းမီးကိုငြိမ်းစေ
ကုန်အံ့” ဟုလူများလာကုန်သော် ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်
လျောင်းလျက်တည်သော သူငယ်ကိုမြင်ကုန်၍ “ဤမျှလောက်
သော ထင်းတို့သည်လျက် ကိုယ်အလုံးကို လောင်ပြီးမှ အသို့
မူ၍ သူငယ်ကို မလောင်လေသနည်း။ အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်
လတ္တံ့နည်း” ဟု အံ့ဘွယ်သရဲ မဖြစ်ဘူးမြဲ စိတ်ရှိကုန်သဖြင့်
သူငယ်ကိုပူ၍ မြို့သို့ ဝင်ကုန်ပြီးသော် နိမိတ် ဘတ်တတ်သော
သူတို့ကို မေးကုန်၏။ နိမိတ်ဘတ်တို့လည်း—

(၁) “အကယ်၍ ဤသူငယ်သည် အိမ်၌နေသည် ဖြစ်
လတ္တံ့ ၊ အမျိုးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင် ဆွေမျိုးတို့
ပြုန်းတီးကုန်လတ္တံ့။”

(၂) အကယ်၍ ရဟန်းပြုလတ္တံ့၊ ရဟန်းငါးရာခြံရံ၍ ကျင်လည်ရလတ္တံ့။”—

ဟု နိမိတ်ဘတ်ကုန်၏။ ထိုသူငယ်အား တံရှူးဝါး ခတ်မိ သဖြင့် မျက်စိအထောင့် ပျက်လေ သောကြောင့် သံကုဇ္ဈဟု အမည်ကို မှည့်ကြကုန်၏။ နောက်မှအကွရာပြန်၍ သံကိစ္စဟု တွင်သတည်း။ အဆွေအမျိုးတို့လည်း “နိမိတ်ဘတ်တို့ နိမိတ် ဘတ်တိုင်း ဖြစ်လိုဖြစ်စေ၊ ကြီးသောအခါ ငါတို့အရှင်သာရိ ပုတ္တရာ၏ အထံ၌ ရဟန်းပြုစေမည်” ဟု မွေးကြကုန်၏။

သူငယ်ခုနစ်နှစ်မြောက်သောအခါ ဤသို့ဆိုကြကုန်သတတ်။ “အမောင်..... ဝမ်း၌ သင် သန္ဓေတည်စဉ် သင့်အမိ သေ၍ ဘုတ်ကြည်းကြသော် ကိုယ်အလုံးကို လောင်လျက် သင်ကား မလောင် ကျန်ရစ်၏” ဟု ဆိုကြသောစကားကို သူငယ်ကြား၍ “ငါကား ဤသို့သောဘေးမှ လွတ်သတတ်၊ အိမ်၌နေသဖြင့် အဘယ်မူစအံ့နည်း၊ ရဟန်းပြုအံ့” ဟု ဆွေမျိုးတို့အားဆိုလေ ၏။ ဆွေမျိုးတို့လည်း “ကောင်းပြီ” ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အထံတော်သို့ ဆောင်၍ “ဤသူငယ်ကို ရဟန်းပြုပါ” ဟု ပေး ကုန်၏။

အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကြား၍ သာမဏေပြုတော်မူ၏။ သံကိစ္စသာမဏေကား သင်တုန်းဖြင့် ဆံချသော အဆုံး၌ပင်လျှင် ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော အဋ္ဌပုတ္တိရှိသော ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ခုနစ် နှစ် ရွယ်ရှိသော ရဟန္တာသာမဏေ သည်လျှင် သံကိစ္စ သာ မဏေ မည်သတည်း။

မြတ်စွာ ဘုရားလည်း “ထိုတောကျောင်းသို့ သံကိစ္စ သာမဏေ သွားလေသော် ထိုရဟန်းတို့အား ဘေးငြိမ်းလတ္တံ့၊ ရဟန်းပြုဘွယ်ကိစ္စလည်း ပြီးစီးပြည့်စုံလတ္တံ့” ဟု သိတော်မူ၍ စကားသွယ်လိုရကား “ချစ်သားတို့.... သင်တို့ အစ်ကိုကြီး ဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာထေရ်ကို ဖူးမျှော်၍သွားကြလေကုန်” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့လည်း “ကောင်းပြီ” ဟု ဝန်ခံ၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာ အထံသို့ သွားကြလေသော် “ငါ့ရှင်တို့.... အဘယ်နည်း” ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာက မေးတော်မူသဖြင့် “အကျွန်ုပ်တို့ ဘုရားသခင် အထံတော်က ကမ္မဋ္ဌာန်းသင်ပြီးလျှင် တောသို့ဝင်လို၍ ပန်သည်ကာလ သင်တို့အစ်ကို အကြီးဖြစ်သော သာရိပုတ္တရာထေရ်ကို ဖူးမျှော်၍သွားကြလေကုန် ဟု အမိန့်တော် ရှိသောကြောင့် လာပါသည်” ဟု လျှောက်ကုန်၏။

အရှင်သာရိ ပုတ္တရာလည်း “ဤရဟန်းတို့ကို အကြောင်းတခုမြင်၍ ဘုရားသခင်စေတော်မူသည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း” ဟု ဆင်ခြင်တော်မူသော်—

- (၁) ယခင်ကဆိုခဲ့ပြီးသော စားကြွင်းစားတယောက်ကို မှီ၍ ဘေးဖြစ်လတ္တံ့သော အကြောင်း။
- (၂) သံကိစ္စ သာမဏေကိုမှီ၍ ဘေးငြိမ်း လတ္တံ့သော အကြောင်း။
- (၃) ထိုရဟန်းတို့အားရဟန်းတို့ပြုဘွယ်ကိစ္စ ပြီးပြည့်စုံလတ္တံ့သော အကြောင်း—

သုံးပါးကို သိတော်မူ၍ “ငါ့ရှင်တို့အား သာမဏေရှိ၏လော” ဟု မေးတော်မူ၏။ “မရှိပါ” ဟု ဆိုကုန်လျှင် “အကယ်၍ မရှိအံ့၊ ဤသံကိစ္စ သာမဏေကိုခေါ်၍ သွားကြ

လေ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “သာမဏေကိုမှီ၍ ငါတို့အား ပလိ
ဗောဓကြောင့်ကြတခုဖြစ်တော့အံ့၊ အလိုမရှိပါ၊ တော၌နေသော
ရဟန်းတို့အား သာမဏေဖြင့်အဘယ်မူစအံ့နည်း”ဟု ဆိုကုန်
သော် “ငါ့ရှင်တို့…… ဤသံကိစ္စသာမဏေကိုမှီ၍ သင်တို့အား
ပလိဗောဓ ကြောင့်ကြတခု မဖြစ်လေရာ၊ စင်စစ်သော်ကား
သင်တို့ကိုမှီ၍ ဤသံကိစ္စသာမဏေအားသာပလိဗောဓကြောင့်
ကြတခုဖြစ်လတ္တံ့၊ သင်တို့ကိုငါ့အထံသို့ဘုရားသခင်စေတော်မူ
လိုက်သည်ကား သင်တို့နှင့်အတူတကွ သံကိစ္စသာမဏေကို
တောသို့ထည့်လိုက်စိမ့်သည်ကို တောင့်တ၍စေတော်မူလိုက်
၏၊ သံကိစ္စသာမဏေကိုခေါ်၍သွားကြလေ”ဟုမိန့်တော်မူ၏။

ထိုရဟန်းတို့လည်း “ထိုသို့တပြီးကား ကောင်းပါပြီ”ဟု
ဝန်ခံ၍ သံကိစ္စသာမဏေနှင့်အတူတကွ သုံးကျိပ်တယောက်
အပေါင်းအဘော်ရှိကုန်လျက် အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ရှိခိုး၍
ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှထွက်ကုန်သဖြင့်ဒေသစာရီသွားလေ
သော်ထိုသာဝတ္ထိပြည်မှယူဇနာတရားနှစ်ဆယ်အထက်၌အမျိုး
အိမ်ခြေနှစ်ထောင်ရှိသော တခုသောရွာသို့ရောက်လေကုန်၏။

ထိုရွာသူလူတို့လည်း ထိုရဟန်းတို့ကိုမြင်၍ ကြည်ညိုသော
စိတ်ရှိကုန်ရကား ရှိသေစွာ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကုန်၍ “အရှင်
ဘုရားတို့……အဘယ်သို့သွားကြကုန်အံ့နည်း”ဟု မေးကုန်၏။
“ဥပါသကာတို့……ချမ်းသာရာအရပ်သို့သွားကုန်အံ့”ဟု ဆို
ကုန်သော် ခြေရင်း၌ပျပ်ဝပ်ကုန်၍ “အရှင်ဘုရားတို့……ဤရွာ
ကိုမှီ၍ ဤအရပ်၌ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နေကုန်လတ်သော်
အကျွန်ုပ်တို့လည်း သရဏဂုံယူပါကုန်အံ့၊ ပဉ္စသီဆောက်
တည်ပါကုန်အံ့”ဟု တောင်းပန်ကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့လည်း
ထိုသို့သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကိုမှတ်၍ ခပ်မဆိတ်ဝန်ခံကုန်၏။

ရွာသူလူတို့လည်း ထိုရဟန်းတို့၏ညဉ့်သန့်ရာ၊ နေ့သန့်ရာ စင်္ကြံ၊ သစ်ရွက်မိုးသောစရပ်တို့ကို စီရင်ကုန်၏။ နက်ဖြန် ငါ့ဘို့၊ သဘက်ငါ့ဘို့ဟု အားထုတ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်လျက် အစီအစဉ် အလဲအလှယ် လုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့ကား ထိုကျောင်း၌ ဝါဆိုကပ်သနေ့ ဤသို့ကတိကဝတ်ပြုကုန်သတည်း။

(၁) “အရှင်တို့.... ငါတို့သည် ယခု မျက်မှောက်တွင် ထင်ထင်ရှားရှားရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်က ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသင်ခဲ့ကြ၏။ အကျင့် ပဋိပတ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကိုကြည့်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုနှစ်သက်စိမ့်သောငှါလည်းမတတ်နိုင်ရာ၊ ဝဋ်မှမကင်းသော ငါတို့အားလည်း အပါယ်လေးပါးတံခါးဟင်းလင်းသာတည်း။ ထို့ကြောင့် နံနက်ဆွမ်းခံသွားသောအခါ၊ ညချမ်းသီတင်းကြီးသောမထေရ်ကိုခစားသောအခါ၊ ဤအခါနှစ်ပါးကိုထား၍ ထိုမှ ကြွင်းသော အခါကား တခုသောအရပ်၌ နှစ်ယောက်အတူတကွ မနေကုန်အံ့။

(၂) အကြင် ရဟန်းအား မသာယာ ခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုရဟန်းသည် ကျောက်စည် ထိုးခတ်လတ်သော် ထိုရဟန်းအထံသို့သွား၍ လျောက်ပတ်သောဆေးကို ပြုကုန်အံ့။

(၃) ဤဝါဆိုနေ့မှစ၍ ညဉ့်အဘို့၌၎င်း၊ နေ့အဘို့၌၎င်း ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး မမေ့မလျော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းကုန်အံ့”။

ဤသို့ ကတိကဝတ်ပြု၍ ထိုရဟန်းတို့နေကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရွာ၌ သူဆင်းရဲယောက်ျား တယောက်သည် အလုပ်အကျွေးသမီးကိုမှီ၍ အသက်မွေးရကား ထိုအရပ်တွင် ငတ်မွတ်ခြင်းဖြစ်၍ အသက်မမွေးနိုင်သဖြင့် အခြားတပါးအလုပ် အကျွေး သမီးကိုမှီ၍ အသက်မွေးလိုသောကြောင့် ထိုအလုပ် အကျွေးသမီးရှိရာရောက်စိမ့်သောငှါ ခရီးသို့သွား၏။ ထိုရဟန်း တို့သည် ရွာ၌ ဆွမ်းခံပြီး၍ နေရာကျောင်းသို့ပြန်ခဲ့သော် ခရီး အကြားတွင် တခုသောမြစ်၌ ရေချိုးပြီးမှ သဲပြင်သဲစု၌ နေလျက် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းလိုစွဲကို ပြုကုန်၏။

ထိုခဏ၌ ထိုအရပ်သို့ သူဆင်းရဲယောက်ျားရောက်လာ၍ ဟင့်အပ်လျှောက်ပတ်သောအရပ်၌ နေလေသော် “သင်ကား အဘယ်သို့ သွားအံ့နည်း” ဟု ထိုရဟန်းတို့ မေးကုန်သဖြင့် ယခင်ဆိုခဲ့ပြီးသောအတိုင်း အသက်မွေးလို၍ သွားအံ့သော အ ကြောင်းကို လျှောက်၏။ ထိုရဟန်း တို့လည်း သူဆင်းရဲ ယောက်ျား၌ သနားခြင်းကို ဖြစ်စေကုန်လျက် “ဥပါသကာ.. အလွန်လျှင်ဆာလောင်ဟန်တကား၊ သွားချေ၊ သစ်ရွက်ကို ဆောင်ခဲ့၊ တလုပ်တဆုပ်စီသော ဆွမ်းကို ပေးကုန်အံ့” ဟုဆို သဖြင့် သစ်ရွက်ကိုဆောင်ခဲ့လျှင် မိမိတို့စားသော နည်းဖြင့် ဟင်းစမဲတို့နှင့်နယ်နှောက်၍ တလုပ်တဆုပ်စီသော ဆွမ်းကို ပေးကြကုန်၏။

ဆွမ်းစားသောအခါ လာသောလူများအား ဆွမ်းပေး သောရဟန်းသည် ဆွမ်းဦးကိုမပေးမူ၍ မိမိစားသောအမှတ် ဖြင့်သာလျှင် အနည်းကိုမူလည်းပေးရာ၏။ အများကိုမူလည်း ပေးရာ၏။ ဤကား ဆွမ်းပေးရာသောဝတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းတို့လည်း မိမိတို့စားသောအမှတ်ဖြင့်သာ တလုပ်

တဆုပ်စီ ပေးကြကုန်သတည်း။ သူဆင်းရဲယောက်ျားလည်း ထမင်းစားပြီးသော် ထိုရဟန်းတို့ကိုရှိခိုး၍ “အသို့နည်း၊ အရှင်တို့ကို တစုံတယောက်သောသူက ဆွမ်းဘိတ်သလော” ဟု မေး၏။ “ဥပါသကာ.....ဆွမ်းဘိတ်သသူမရှိ၊ ထိုရှာ၌ လူတို့ သည် နေ့တိုင်းပင် ဤနည်းနှင့်နှင့် ဆွမ်းလှူကုန်၏” ဟု ဆိုသော် သူဆင်းရဲယောက်ျားအား ဤသို့အကြံဖြစ်လေသတည်း။

“ငါတို့လူများကား အခါခပ်သိမ်း ကောင်းစွာ ထကြွလုံ့လပြု၍ အမှုလုပ်ပါကုန်သော်လည်း ဤသို့သဘောရှိသော ထမင်းအာဟာရကို မရနိုင်ကုန်၊ တပါးတခြားသို့သွားသဖြင့် အဘယ်မှုစအံ့နည်း၊ ဤရဟန်းတို့အထံ၌သာလျှင်နေ၍ အသက်မွေးအံ့” ဟု ကြံပြီးသော် အကျွန်ုပ်သည် ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ပြု၍အရှင်တို့၏အထံ၌နေပါအံ့” ဟုဆို၏။ “ဥပါသကာ... ကောင်းပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့ဝန်ခံကုန်လျှင် ထိုရဟန်းတို့နှင့် တကွ ကျောင်းသို့သွား၍ ကောင်းစွာ ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ပြုလျက်နှစ်သက်စေသဖြင့် ထိုရဟန်းတို့ကိုမှီ၍ အသက်မွေး၏။

ဝါတွင်းနှစ်လ လွန်သောအခါ၌ကား ထိုစားကြွင်းစားယောက်ျားလည်း မိမိအလုပ်အကျွေးသမီးကို တွေ့မြင်လို၍ “အရှင်တို့ကိုပန်ငြားအံ့၊ မလွှတ်ကုန်လတ္တံ့၊ မပန်ဘဲလျှင် သွားအံ့” ဟု ထိုရဟန်းတို့ကိုမပန်မကြားဘဲ ထွက်သွားလေ၏။ ဤသို့မပန်မကြားဘဲထွက်သွားခြင်းမျှသာလျှင် ထိုစားကြွင်းစားယောက်ျား၏ ချော်ချွတ်ရုန့်ရင်းသောအမှုတည်း၊ ထိုမှ တပါး ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ကိုကား ရှိသေစွာလျှင်ပြုသတည်း။

ထိုရဟန်းတို့ကို မပန်မကြားဘဲ အကြင်အရပ်သို့သွားလို၏။ ထိုသို့သွားသောခရီး၌ တောအုပ်တခုသည်ရှိသတတ်၊ ထို

တောအုပ်၌ ခိုးသူငါးရာတို့သည် “ဤတောအုပ်သို့ ဝင်လာ သသူကိုသတ်၍ အသားအသွေးဖြင့် ခုနစ်ရက်အတွင်းတွင် သင်တို့အား ဗာလိနတ်စာပသခြင်းအမှုကိုပြုပါအံ့” ဟု နတ် ကိုတောင်းပန်၍နေကြကုန်သည်ကား ထိုအခါလျှင် ခုနစ်ရက် ခြောက်သတည်း၊ ထို့ကြောင့် ခုနစ်ရက်မြောက်သနေ့၌ ခိုးသူ ကြီးသည် သစ်ပင်သို့တက်၍ လူကိုကြည့်လတ်သော် ထိုတော အုပ်သို့ဝင်၍လာသော စားကြွင်းစားယောက်ျားကိုမြင်၍ ခိုးသူ ငယ်တို့အား အမှတ်သညာပေး၏။

ခိုးသူငယ်တို့လည်း တောအုပ်လယ်သို့ စားကြွင်းစား ယောက်ျားဝင်သောအဖြစ်ကိုသိကုန်လျှင် ခြံရံလျက်ဘမ်းခါး ပြီးမှ မြွစွာအနှောင်အဖွဲ့ပြု၍ မီးပွတ်ဖြင့် မီးကိုပွတ်ပြီးသော် ထင်းတို့ကိုရုံးစုသဖြင့် မီးပုံကြီးပြုပြီးလျှင် တံကျင်တို့ကိုရွှေကုန် ၏၊ စားကြွင်းစားလည်း ထိုသို့သောခိုးသူတို့၏ အမှုအရာကို မြင်လေ၍ “အရှင်တို့...ဤအရပ်၌ဝက်တို့ကိုလည်း မမြင် ကုန်၊ သမင်၊ ဒရယ်၊ ချေသငယ်၊ စိုင်း၊ ဆတ် အစရှိသည်တို့ လည်း မထင်ကုန်၊ အဘယ့်ကြောင့် မီးပုံခြင်း၊ တံကျင်ရွှေ ခြင်းအမှုကိုပြုကုန်သနည်း” ဟုမေး၏။

“အိုယောက်ျား...ငါတို့ကား သင့်ကိုသတ်၍ အသားအ သွေးဖြင့် ဗာလိနတ်စာပသခြင်းကိုပြုကုန်အံ့” ဟုဆိုကုန်သော် စားကြွင်းစားယောက်ျားသည် သေဘေးဖြင့် ထိတ်လန့်ရကား ထိုရဟန်းတို့၏ကျေးဇူးဥပကာရကို မဆင်ခြင်မကြံစည်ဘဲ မိမိ အသက်ကိုသာ စင်စစ်စောင့်ရှောက်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆို၏။

“အရှင်တို့...အကျွန်ုပ်ကားကြွင်းသောထမင်းကို စား၍ကြီးပွားသော စားကြွင်းစားတည်း၊ စားကြွင်း

စားမည်သည်လည်း လောက၌ ယုတ်မာသသူဖြစ်၏။ အရှင်တို့မူကား ထိုမှဤမှ အထူးထူးသောအမျိုးက ထွက်၍ ရဟန်းပြုကုန်သော်လည်း သာကီဝင်မင်းမျိုး ဖြစ်ကုန်သလျှင်ကတည်း၊ ထိုအရှင်တို့ကား ဤမည်သောအရပ်၌ သုံးကျိပ်တယောက်ပင်ရှိနေကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့ကိုသတ်၍ ဗာလိနတ်စာပသခြင်းကို ပြုကုန်လော့။ ဤသို့ပြုကုန်မှု သင်တို့အား နတ်တို့သည် အလွန်လျှင် နှစ်သက်ကုန်လတ္တံ့။”—

ဟုဆိုသော် ခိုးသူတို့လည်း “ဤယောက်ျားကား ကောင်းသောစကားကိုဆို၏။ ယုတ်မာသော စားကြွင်းစားဖြင့် အဘယ်မှုစအံ့နည်း၊ သာကီဝင်မင်းမျိုး ရဟန်းတို့ကို သံလျှင် ဗာလိနတ်စာပသခြင်းကို ပြုကုန်အံ့” ဟုကြံပြီးမှ “လာလှည့်၊ ထိုရဟန်းတို့၏ နေရာကိုပြလော့” ဟု ထိုစားကြွင်းစားကိုပင် ခရီးညွှန်ပြ၍ ထိုကျောင်းသို့ ရောက်လေလျှင် ကျောင်းလယ်၌ ရဟန်းတို့ကို မမြင်ရကား “အဘယ်မှာ ရဟန်းတို့ရှိသနည်း” ဟုမေးကုန်၏။

စားကြွင်းစားကား ထိုကျောင်း၌ နှစ်လပတ်လုံး နေဘူးသောကြောင့် ထိုရဟန်းတို့၏ ကတိကဝတ်ကို သိသည်ဖြစ်၍ “ညဉ့်သန့်ရာ၊ နေ့သန့်ရာတို့၌ အသီးအသီး ရဟန်းတို့နေကုန်၏။ ဤကျောက်စည်ကိုသာ ခတ်လေကုန်၊ ကျောက်စည်သံဖြင့် စည်းဝေး လာကုန်လတ္တံ့။” ဟု ဆို၏။ ခိုးသူကြီးလည်း ကျောက်စည်ကိုခတ်၏။ ရဟန်းတို့လည်း ကျောက်စည်သံကိုကြား၍ “အခါ မဟုတ်သည်၌ ကျောက်စည် ခတ်သည်တကား၊ တစုံတယောက် ရဟန်းအား မသာယာခြင်း ဖြစ်လိမ့်သတည်း” ဟုနှလုံးမူလျက် လာကုန်၍ ကျောင်း

လယ်တွင် အစီအစဉ် ခင်းထားသော ကျောက်ဖျာ တို့၌
နေကြကုန်၏။

သံဃာ့ထေရ် ဖြစ်သော ရဟန်းသည် ခိုးသူတို့ကို မြင်၍
“ဥပါသကာတို့...ဤကျောက်စည်ကို အဘယ်သူခတ်သနည်း”
ဟုမေး၏။ ခိုးသူကြီးလည်း “အရှင်ဘုရား...အကျွန်ုပ် ခတ်
ပေသည်” ဟုဆိုသော် “အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ခတ်
သနည်း”ဟုမေးပြန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့အား တောအုပ်နတ်ကို
တောင်းပန်သော ဗာလိနတ်စာ ပသခြင်းအမှုရှိ၏။ ထိုဗာလိ
နတ်စာပသခြင်းအမှုကို ပြုအံ့သောငှါ ရဟန်း တယောက်ကို
ယူ၍သွားလိုသောကြောင့် ခတ်ပေသည်”ဟုဆိုလျှင် ထိုစကား
ကိုကြား၍ သံဃာ့ထေရ်လည်း—

“ငါ့ရှင်တို့... ညီငယ်တို့အား ဖြစ်သောအမှုကိစ္စ
မည်သည်ကို အစ်ကိုကြီးသည် ထုတ်ဆောင်မြဲတည်း။
ငါလျှင်သင်တို့အားစွန့်၍ ဤခိုးသူတို့နှင့်လိုက်လေအံ့။
သင်တို့ အလုံးစုံအား အန္တရာယ် မဖြစ်စေလင့်၊ မမေ့
မလျော့ ရဟန်းတရားကို ပြုရစ်ကြ”—

ဟုဆို၏။ ထိုအောက်ငယ်သော အနုထေရ်လည်း—

“အရှင်ဘုရား...အစ်ကိုယ် ကြီးအား ဖြစ်သော
အမှုကိစ္စ မည်သည်ကား အောက်ရင်း ဖြစ်သော ညီ
လတ်သည် ထုတ်ဆောင် ကောင်းသော ဝန်တည်း။ ခိုး
သူတို့နှင့်အကျွန်ုပ်လိုက်လေအံ့။ အရှင်ဘုရားတို့ အလုံး
စုံအား အန္တရာယ် မဖြစ်စေလင့်၊ မမေ့မလျော့ရဟန်း
တရားကို ပြုရစ်ကြကုန်”-

ဟုဆိုပြန်၏။ “ဤနည်းနှင့် ငါသာလိုက်အံ့။ ငါသာ
လိုက်အံ့”ဟု အစဉ်အတိုင်းဆို၍ သုံးကျိပ်သော ရဟန်းတို့

သည် ထကြကုန်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ထိုရဟန်း တို့သည် တယောက် တည်းသော အမိ၏ သားလည်း မဟုတ်ကုန်ဘဲ၊ တယောက်တည်းသော အဘ၏ သားလည်း မဟုတ်ကုန်ဘဲ၊ ရာဂကင်းသော ရဟန်းလည်း မဟုတ်ကုန်ဘဲ ကြွင်းသော သီတင်းသုံးသော ရဟန်းတို့၏ အကျိုးငှါ အစဉ်အတိုင်း အသက်ကို စွန့်လေကုန်သတည်း။

ထိုရဟန်း တို့တွင် တယောက် သော ရဟန်း မျှလည်း “သင်လိုက်လေတော့” ဟု ဆိုခြင်းငှါ ဝံသသူမည်သည် မရှိလေ။

သံကိစ္စသာမဏေကား ထိုရဟန်းတို့၏ စကားကိုကြား၍—

“အရှင်ဘုရားတို့....ရပ်ကြကုန်၊ အရှင်ဘုရားတို့

အား အသက်ကိုစွန့်၍ အကျွန်ုပ်လိုက်အံ့”—

ဟုဆို၏။ ထိုရဟန်း တို့လည်း “ငါ့ရှင် သာမဏေ.... ငါတို့ခပ်သိမ်းစုံကိုပင် သတ်၍သေကုန် သော်လည်း သေစေ၊ သင်တယောက်ကိုငါတို့မလွှတ်ဝံ့” ဟုဆိုကုန်သော် “အရှင်ဘုရားတို့....အဘယ့်ကြောင့်ဤသို့ဆိုကုန်သနည်း ” ဟုမေးလျှင် “ငါ့ရှင်သာမဏေ....သင်ကား တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အတူနေ တပည့်သာမဏေ ပေတည်း။ အကယ်၍သင့်ကို ငါတို့လွှတ်ကုန်ငြားအံ့၊ “ငါ့သားသာမဏေ ကို ခေါ်၍ သွားကုန်ပြီးလျှင် ခိုးသူတို့အား ဆောက်နှင်းလေကုန်သည်” ဟု ငါတို့ကိုအရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့ရဲ့လတ္တံ့။ ထိုသို့သော ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ပစ်ပယ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင် ကုန်လတ္တံ့။ ထို့ကြောင့် သင့်ကို ငါတို့ မလွှတ်ဝံ့ကုန်” ဟုဆိုကုန်၏။

“အရှင်ဘုရားတို့....မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်ဘုရားတို့ ကို အကျွန်ုပ်၏ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ အ

ထံသို့စေတော်မူခြင်းသည်၎င်း၊ အကျွန်ုပ်၏ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အကျွန်ုပ်ကို အရှင်ဘုရားတို့နှင့် အတူတကွ စေတော်မူခြင်းသည်၎င်း ဤသို့သော အကြောင်းကိုပင် မြင်၍ စေတော်မူသည် မဟုတ်တုံလော၊ အရှင်ဘုရားတို့.... ရပ်ကြကုန်၊ ကျွန်ုပ်သာ လိုက်အံ့”ဟု သုံးကျိပ်သော ရဟန်းတို့ကိုရှိခိုး၍ “အကျွန်ုပ်အား အပြစ်တစုံတခုရှိလျှင်သည်းခံပါ”ဟု ကန်တော့ခဲ့ပြီးမှခိုးသူတို့နှင့်တကွ သံကိစ္စသာမဏေလိုက်လေ၏။

ထိုရောအခါ သုံးကျိပ်သောရဟန်းတို့အား ကြီးစွာသော ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂဖြစ်လေ၏။ မျက်စိနှစ်ဘက်တို့၌ ယိုသောမျက်ရည်တို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်၏။ ပြင်းစွာနှလုံးသားတုန်လှုပ်၏။ သံဃာ့ထေရ်လည်း “ဥပါသကာတို့.... ဤနုနစ်နစ်ရွယ် သာမဏေငယ်ကား သင်တို့မီးပုံပြုကုန်သည်၊ တံကျင်ရွှေကုန်သည်၊ သစ်ရွက်ခင်းကုန်သည်တို့ကိုမြင်လျှင် ကြောက်လိမ့်သတည်း၊ ဤသာမဏေငယ်ကို တင့်အပ်ရာမျက်ကွယ်ထား၍ ထိုအလုံးစုံကိစ္စတို့ကို ပြုလေကုန်”ဟု ခိုးသူတို့ကို မှာလိုက်၏။

ခိုးသူတို့လည်း သံကိစ္စသာမဏေကိုယူ၍ သွားကုန်ပြီးလျှင် တင့်အပ်ရာမျက်ကွယ်ထား၍ ထိုကိစ္စခပ်သိမ်းကိုပြုလေကုန်၏။ ထိုကိစ္စတို့ကိုပြုပြီးအဆုံး၌ ခိုးသူကြီးသည် သန်လျက်ကိုကိုင်၍ သံကိစ္စသာမဏေသို့ချဉ်းကပ်လေ၏။ ထိုရောအခါ သံကိစ္စသာမဏေလည်း ထိုင်လျက်ပင် ဈာန်ဝင်စား၍နေသတည်း။

ခိုးသူကြီးလည်း သန်လျက်ကိုမိုး၍ဝင့်၍ သံကိစ္စသာမဏေ၏ပခုံး၌ချ၏ခတ်၏။ သန်လျက်သည်ညွတ်၍ ပျောင်း၍ အသွားဖြင့်အသွားကို အသွားချင်း ခတ်မိ

လေသကည်း၊ ခိုးသူကြီးလည်း “ကောင်းစွာမချမိသေး၊
မခုတ်မိသေး” ဟု ထင်မှတ်လျက် တဘန်သန်လျက်
ကိုဖြောင့်စွာပြုပြန်၍ ချပြန်ခုတ်ပြန်လေ၏။ သန်လျက်
လည်း ထန်းရွက်ကဲ့သို့ ဆတ်ဆတ်တုန်လျက် အနှောင့်
အရင်းတိုင်အောင် ကွေးညွတ်၍ လည်းလေသတည်း။

ထိုစကားသည်လျှင်မှန်၏။ သံကိစ္စသာမဏေကို ထိုသို့
ဈာန်ဝင်စားသောအကြိုက်နှင့်မြင်းမိုရ်တောင်ဖြင့်ပင်ဘိသော်
ကြိတ်သော်လည်း သေစိမ့်သေးငှါ စွမ်းနိုင်သသူမည်သည်
မရှိလေ။ ထိုသို့သော သန်လျက်မျှဖြင့်ကား အဘယ်ဆိုဘွယ်
ရှိရာအံ့နည်း၊ ခိုးသူကြီးလည်း သံကိစ္စသာမဏေ၏ တန်းခိုး
ပြာဋိဟာကိုမြင်၍ ဤသို့ကြံ၏။

“ရှေးရှေးက ငါ၏သန်လျက်သည် ကျောက်တိုင်
ကိုသော်၎င်း၊ ရှားငုတ်ကိုသော်၎င်း သစ်ညွန့်သစ်
ညွှောက်ကိုကဲ့သို့ဖြတ်နိုင်၏။ ယခုတမူကား တကြိမ်
သောအခါ အသွားဖြင့် ခိုက်မိအောင် ညွတ်လေ
ပျောင်းလေ၏။ တကြိမ်သောအခါ အနှောင့်ရင်း
တိုင်အောင် ကွေးညွတ်၍ ထန်းရွက်ကဲ့သို့ ဆတ်ဆတ်
တုန်လေ၏။ ဤသန်လျက်သည်စင်လည်း စိတ်စေတနာ
မရှိဘဲပင် ဤသာမဏေငယ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
သိတတ်လေဘိ၏။ ငါတမူကား စိတ်စေတနာရှိလျက်ပင်
ဤသာမဏေငယ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိတတ်
လေတကား” —

ဟု ကြံပြီးသော် သန်လျက်ကိုမြေဝယ်ချ၍ သံကိစ္စသာမ
ဏေ၏ ခြေရင်း၌ပျပ်ဝပ်ပြီးမှ “အရှင်ဘုရား……အကျွန်ုပ်တို့

ကား ဥစ္စာကိုလိုချင်သောကြောင့် ဤတောအုပ်သို့ဝင် လာ
ကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့ကို အဝေးကပင်မြင်၍ တထောင်
လောက်သော ယောက်ျားတို့စင်လည်း တုန်လှုပ်ကြကုန်၏။
နှစ်ခွန်း၊ သုံးခွန်းသော စကားကိုမျှ ပြောဆိုခြင်းငှါ မဝံ့ကုန်။
အရှင်ဘုရားအားကား ထိတ်လန့်ခြင်းမျှလည်းမရှိပေ။ ဖိုဝဉ္စ
ဦးသစ်သောရွှေစင်ကဲ့သို့၊ ကောင်းစွာပွင့်သောမဟာလှေကား
ပန်းကဲ့သို့ မျက်စိမျက်နှာလည်းတင့်တယ်ပေ၏။ အကြောင်း
ကား အဘယ်သို့နည်း”ဟု မေးလိုရကား—

သန္တာသော တေ နတ္ထိ ဘယံ၊
ဘိယျော ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ကဿာ န ပရိဒေဝေါသိ၊
ဝေရူပေ မဟဗ္ဘယေ။ ။
ဟူသောဂါထာကိုဆိုသတည်း။

အနက်။ ။တေ၊ သင်အား။ သန္တာသော၊ ထိတ်လန့်
ခြင်းသည်၎င်း။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိလေ။
ဘိယျော၊ လွန်စွာ။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။ ပသီဒတိ၊
ကြည်လင်၏။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မဟဗ္ဘယေ၊
ဘေးကြီးသည်။ သတိ၊ ရှိလျက်။ ကဿာ၊ အဘယ်ကြောင့်။
ပရိဒေဝေါ၊ ဝိကြွေးခြင်းသည်။ နအသိ၊ မဖြစ်လေသနည်း။

[ပရိဒေဝသိ—ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ ပရိဒေဝေါ—
ဟူသော ပါဠိသာ ဂါထာဗန္ဓနှင့်သင့်၏။ ဤဂါထာကို
ခိုးသူကြီးဆိုသော ဟူသည်ကား နဂိုစကားရင်းကိုသာ
ခိုးသူကြီးဆိုသတည်း။ ဆန်းဂိုဏ်းဖြင့်ဘွဲ့သော ဂါထာ
ဗန္ဓကိုကား နောက်မှ မာဂဓဘာသာတင်သည်။ ထိုသို့
လျက်လည်း နဂိုစကားရင်းကိုစွဲ၍ ခိုးသူကြီး ဆိုသော

ဟူလေသတည်း၊ ခွေးဂါထာဆို၏၊ သမင်ဂါထာဆို၏
အစရှိသည်ဖြင့်လာသော ဇာတ်များမှာလည်း ဤနည်း
နှင့်နှင်မှတ်လေ။]

သံကိစ္စ သာမဏေလည်း ခိုးသူကြီးမေးသော စကားကို
ကြား၍ ဈာန်မှထပြီးလျှင် တရားဟောလိုရကား “ခိုးသူတို့၏
အကြီးဖြစ်သော ခိုးမှူးဥပါသကာ....အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ဦးခေါင်းထက်တင်
ထားသော ဝန်ကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်
ဤခန္ဓာကိုယ် ပျက်လေသော်လည်း နှစ်သက်သလျှင်ကတည်း၊
ဤခန္ဓာကိုယ်ပျက်အံ့သည်မှ မကြောက်၊ မလန့်လေ” ဟု မိန့်
တော်မူပြီးမှ—

နတ္ထိ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊
အနပေက္ခဿ ဂါမဏိ။
အတိက္ကန္တော ဘယံ သပ္ပံ၊
ဒီဏသံယောဇနော ဣသိ။ ။
ဒီဏာယံ ဘဝနေတ္ထိယာ၊
ဒိဋ္ဌဓမ္မော ယထာဟထာ။
နိဗ္ဗယံ မရဏံ ဟောတိ၊
ဘာရဝေါရောပနံ ယထာ။ ။

ဟူသောဂါထာကိုဆို၏။

အနက်။ ။ ဂါမဏိ၊ အို—ခိုးသူကြီး။ အနပေက္ခဿ၊
ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ စေတသိကံ၊ စိတ်
၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒီဏသံယော
ဇနော၊ ကုန်ပြီးသော သံယောဇဉ်ရှိသော။ ဣသိ၊ ရဟန္တာ

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဗ္ဗဘယံ၊ ဘေးခပ်သိမ်းစုံကို။ အတိက္ကန္တော၊ လွန်မြောက်နိုင်၏။

ဘဝနေတ္တိယာ၊ ဘဝသုံးပါးကို ဆောင်တတ်သောတဏှာ၏။ ဒီဏာယ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ယထာတထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မြင်အပ်ပြီးသောသစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘာရဝေါရောပနံယထာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့် ရွက်ဆောင်သော ဝန်ကိုချသကဲ့သို့။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ နိဗ္ဗယံ၊ ဘေးမမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤသို့မထိတ်မလန့်ခြင်း၊ မကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ မျက်စိမျက်နှာကြည်လင်ခြင်း၊ မငိုကြွေးခြင်း၏ အကြောင်းကို ဟောသောတရားစကားကို ခိုးသူကြီးကြားလျှင် အခြံ အရံ ခိုးသူငါးရာတို့ကို ကြည့်၍—

“အို-အမောင်တို့.... သင်တို့ကား အသို့ပြုကုန်လတ္တံ့နည်း” ဟုဆို၏။ “အရှင်ခိုးမှူးကားအသို့ပြုလိုသနည်း” ဟုဆိုပြန်၍ မေးကုန်သော် “ဤသို့သောတန်းခိုးပြာဋိဟာကို မြင်ကတည်းကပင် ငါ့အား အိမ်ရာထောင်သော လူတို့ဘောင်၌ ပြုဘွယ်မရှိပြီ၊ အရှင်သံကိစ္စအထံ၌ ရဟန်းပြုလေတော့အံ့” ဟုဆို၏။ “အကျွန်ုပ်တို့လည်း ခိုးမှူးနှင့် အတူပင်လျှင် ရဟန်းပြုပါကုန်အံ့” ဟု ခိုးသူငါးရာတို့က ဆိုကုန်သော် “အမောင်တို့ တညီ တညွတ် စိတ်တူမျှသည် ကား ကောင်းစွတကား” —

ဟု ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ခိုးမှူးနှင့်တကွ ခိုးသူငါးရာလုံးပင် သံကိစ္စသာမဏေကို ရှိခိုး၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို တပြိုင်နက် တောင်းပန်ကုန်၏။

သံကိစ္စသာမဏေလည်း ခိုးသူတို့လက်စွဲသော သန်လျက် သွားတို့ဖြင့် ဆံတို့ကို၎င်း၊ ပုဆိုးမြိတ်အဆာတို့ကို၎င်း ဖြတ်စေပြီးမှ မြေခိုဖြင့်ပုဆိုးတို့ကို တပ်စေစွန်းစေ၍ ထိုမြေခိုဆိုးသော ပုဆိုးတို့ကိုသာလျှင် သင်္ကန်းအမှတ်ဖြင့် ဝတ်စေလျက် ဆယ်ပါးသောသီလ၌တည်စေပြီးသော် ထိုခိုးသူငါးရာတို့ကိုယူ၍ ကြွတော်မူ၏။ “ထိုတောကျောင်း၌ ရဟန်းတို့ကို မတွေ့မမြင်ဘဲ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ငါသွားချေသော် ထိုရဟန်းတို့သည် ရဟန်းတရားကို ဖြောင့်ဖြောင့် ပြုခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ကုန်ရာ” ဟု ကြံသဖြင့် တောကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူလေ၏။

သံကိစ္စ သာမဏေကို ခိုးသူတို့ယူ၍ ထွက်သွားသည့် ကာလကပင် ထိုရဟန်းတို့တွင် တဦးသော ရဟန်းမျှလည်း မျက်ရည်ကို ဆီးတားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ “သာမဏေငယ် ကိုသတ်လေပြီလော၊ မသတ်သေးလော” ဟု အကြံအစည်များသဖြင့်လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းရှေးရှုမထင်နိုင်ကုန်၊ ထိုရဟန်းတို့လည်း ရဟန်းငါးရာအခြံအရံရှိလျက် သံကိစ္စသာမဏေ ပြန်လာသည်ကိုမြင်သဖြင့် သက်သာရာ ရခြင်းရှိကုန်၍—

“အို-သူတော်ကောင်း သံကိစ္စသာမဏေ.... အသို့နည်း၊ အသက်ကို ရခဲ့ပါ၏လော” ဟု မေးကုန်၏။ “အရှင် ဘုရားတို့.... ဩ-ရခဲ့ပြီ၊ ဤခိုးသူတို့ကား အကျွန်ုပ်ကို သတ်လိုကုန်လျက် မသတ်နိုင် ကုန်ရကား အကျွန်ုပ် ဂုဏ်ကျေးဇူး၌ကြည်ညို၍ တရားနာပြီးအဆုံး၌ ရဟန်းပြုကြကုန်ပြီ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို တွေ့မြင်လို၍ အကျွန်ုပ်တို့ လာခဲ့သတည်း၊ မမေ့မလျော့ ရဟန်း

တရားကို ပြုကြကုန်၊ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့
အကျွန်ုပ်သွားအံ့”-

ဟု ထိုရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် ရဟန်း အသွင်ကို ယူ
သော ခိုးသူငါးရာတို့နှင့် တကွ ကြွတော်မူလေ၏။

[သံကိစ္စ သာမဏေကား ခိုးသူငါးရာတို့ကို ရဟန်း
သာမဏေစင်စစ် မပြုဦးဘဲ ရဟန်းအသွင်ကိုသာ ယူစေ
သတည်း၊ ငါးရာနှင့် တယောက် ဖြစ်လျက်လည်း “အ
နည်းငယ်သော အယုတ်အလွန်သည် အရေအတွက်သို့
မဝင်” ဟူသော ပရိဘာသ စကားနှင့် အညီ တ
ယောက် အလွန်ကို အရေအတွက် မသွင်းဘဲ ငါးရာ
သာ ဟူလေသတည်း။]

မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ မဝင်မီ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော
အရှင် သာရိပုတ္တရာ အထံသို့ ရှေးဦးစွာသွားလေ၏။ အရှင်
သာရိပုတ္တရာလည်း အခြံအရံငါးရာနှင့် တကွ လာသော
သံကိစ္စသာမဏေကို မြင်၍ “သံကိစ္စ...အသို့နည်း၊ တပည့်
များကို သင်ရခဲ့သလော” ဟု မေးတော်မူသော် “ဩ-အရှင်
ဘုရား...ရခဲ့ပါသည်” ဟု ယခင်အထက်က အကြောင်းမျိုး
ကို စေ့စုံစွာလျှောက်၍ “မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့သွား
လေ၊ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ချေ” ဟု အရှင် သာရိပုတ္တရာ
စေတော်မူသဖြင့် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အရှင် သာရိပုတ္တရာကို
ရှိခိုးပြီးမှ ရဟန်းအသွင်ကို ယူသော ခိုးသူငါးရာနှင့် တကွ
မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ သွားလေ၏။

အနုသန္ဓေစပ်တရားတော်

မြတ်စွာ ဘုရားလည်း “သံကိစ္စ...အသို့နည်း၊ တပည့်
များကို သင်ရခဲ့သလော” ဟု မေးတော်မူ၏။ သံကိစ္စသာမ

ဏေလည်း အထက်က အကြောင်းမျိုးကို စေ့စုံစွာလျှောက်
၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ရဟန်းအသွင် ယူသော ခိုးသူငါးရာ
တို့ကို “ချစ်သားတို့....သံကိစ္စလျှောက်သော အတိုင်းမှန်ပေ
သလော” ဟု မေးတော်မူ၏။ “ဩ-အရှင်ဘုရား....မှန်ပေ၏”
ဟု လျှောက်ကုန်သော် “ချစ်သားတို့....ရှေးကသင်တို့ ခိုးမှု
ပြု၍ သီလမရှိသော အဖြစ်၌ တည်ကုန်လျက် အနှစ်တရာ
ပင် အသက်ရှည် သောထက် ယခုသီလ၌ တည်ကုန်လျက်
တနေ့တရက်မျှပင် အသက်ရှည် ခြင်းသာလျှင် မြတ်၏” ဟု
မိန့်တော်မူပြီးမှ အနုသန္ဓေစပ်၍ တရားဟောတော် မူလိုသော
ကြောင့်—

ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊

ဒုဿီလော အသမာဟိတော။

ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊

သီလဝန္တဿ ဈာယိနော။ ။

ဟူသော ဂါထာကို ရွတ်တော်မူ၏။

အနက်။ ။ အသမာဟိတော၊ ဈာန်နှစ်ပါးဖြင့် မတည်
ကြည်သော။ ဒုဿီလော၊ သီလမရှိသော။ ယော၊ အကြင်သူ
သည်ကား။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာ ပတ်လုံး။ ဇီဝေ-ဇီဝေ
ယျ၊ အသက်ရှည်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်
တရာပတ်လုံး။ ဇီဝနတော၊ အသက်ရှည်ခြင်းထက်။ ဈာယိ
နော၊ ဈာန်နှစ်ပါးဖြင့် ကပ်ကြည်သော။ သီလဝန္တဿ၊ သီ
လရှိသောသူ၏။ ဧကာဟံ၊ တနေ့တရက်မျှ။ ဇီဝိတံ၊ အသက်
ရှည်ခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။

ဤဂါထာ၌ အဓိပ္ပါယ်ကား- ဈာန်နှစ်ပါးဖြင့် မတည်
ကြည်သော သီလမရှိသော အကြင်သူသည်ကား အနှစ်တရာ

ပတ်လုံး အသက်ရှည်ရာ၏။ ထိုမတည်ကြည်သော သီလမရှိသောသူ၏ အနှစ်တရာပတ်လုံး အသက်ရှည်ခြင်းထက် ဈာန်နှစ်ပါးဖြင့် တည်ကြည်သော သီလရှိသောသူ၏ တရက်မျှ အသက် ရှည်ခြင်းသာလျှင်မြတ်၏ ဟူလိုသည်။

[ဈာန်နှစ်ပါးသည်ကား အရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန်၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်အားဖြင့် နှစ်ပါးသာတည်း။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရဈာန်ဟူသော သမာပတ် ရှစ်ပါးသည် အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် မည်၏။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်ဖြင့် ရှုသော ဝိပဿနာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်သည် လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် မည်၏။

ဤသို့ ဓမ္မဒေသနာပြုတော်မူသောအဆုံး၌ ထိုခိုးသူငါးရာတို့သည် ပဋိသန္ဓိဒါ လေးပါးနှင့် တကွ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ ရောက်လေ ကုန်၏။ စည်းဝေးလာသော တရားနာ ပရိသတ်များအားလည်း အကျွတ်တတန်သောတာပန်ဖြစ်ခြင်း စသဖြင့် ဓမ္မဒေသနာတော် အကျိုးများစွာ ရှိသလျှင်ကတည်း။

ဤကား ဤအရာ၌လိုရင်းဖြစ်သော သံကိစ္စ
သာမဏေ၏ ဝတ္ထုတည်း။

အဓိမုတ္တက သာမဏေ အကြောင်း

ထိုနောက်ကာလ၌ အရှင်သံကိစ္စသည်ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ် ကိုရ၏။ ဆယ်ဝါမြောက်လတ်သော် အလုပ်အကျွေးသာမဏေကို ယူ၏။ ထို သာမဏေကား အရှင်သံကိစ္စ၏ တူတော်ဖြစ်သော အဓိမုတ္တကသာမဏေ မည်သတည်း။ အရှင် သံကိစ္စလည်း အသက် နှစ်ဆယ် ပြည့်သောအခါ အဓိမုတ္တက သာမဏေကိုခေါ်၍ “သင့်အားပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုပြုအံ့၊ မိဘဆွေမျိုး

တို့ အထံသို့ သွားချေ၊ အသက်နှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ကို မေး၍လာခဲ့” ဟု လွှတ်လိုက်၏။

အဓိမုတ္တက သာမဏေလည်း မိဘဆွေမျိုးတို့ အထံသို့ သွားလေသော် ခရီးအကြား၌ ခိုးသူငါးရာတို့ဘမ်း၍ ဗာလိ နတ်စာ ပသခြင်းငှါ ဆောင်လေလျှင် ခိုးသူ ငါးရာတို့အား တရားဟော၍ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသဖြင့် လွှတ်လိုက်၏။ “ဤ အရပ်၌ ငါတို့ရှိသောအဖြစ်ကို တစုံတယောက်သောသူအား မကြားအပ်ဆိုလျှင် မကြားပါ” ဟူ၍လည်း သစ္စာမူလေ၏။

ထိုသို့ ခိုးသူတို့အား ချိန်းချက်သောသစ္စာကို စောင့်သဖြင့် မိဘတို့ ခရီးရင်ဆိုင် လာသည်ကိုမြင်လျက် ထိုခရီးသို့ သွား ကုန်သော မိဘတို့ အားပင်လည်း ခိုးသူရှိသော အဖြစ်ကို မကြားလေ။ ခိုးသူတို့လည်း အဓိမုတ္တကသာမဏေ၏ မိဘတို့ ကို ဘမ်း၍ ညှဉ်းဆဲကုန်၏။ မိဘတို့လည်း “ခိုးသူရှိသော အ ဖြစ်ကို ငါတို့အား သင်မကြားသည်ကား ခိုးသူနှင့်အတူ အ ပေါင်းအဘော် ဖြစ်ယောင် ကကား” ဟုဆို၍ငိုကြွေးကြကုန်၏။ ထိုသို့ ငိုကြွေးသံကိုခိုးသူတို့ကြားလျှင် “ဤသာမဏေကား မိဘ တို့အားပင် ခိုးသူရှိသောအဖြစ်ကို မကြားဘဲ သစ္စာ စောင့် နိုင်ပလေ၏” ဟု အဓိမုတ္တက သာမဏေ၌ ကြည်ညိုကုန်၍ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းပန်ကုန်၏။

အဓိမုတ္တကသာမဏေလည်း အထက်ဆိုခဲ့ပြီးသော သံကိစ္စ သာမဏေကဲ့သို့ ခိုးသူငါးရာ တို့ကို ရဟန်းအသွင် ယူစေ၍ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော ဦးရီးတော် အရှင်သံကိစ္စ၏ အထံသို့ ဆောင်ခဲ့၏။ အရှင်သံကိစ္စလည်း အဓိမုတ္တက သာမဏေကို မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ စေလိုက်၏။ အဓိမုတ္တက သာ

မဏေလည်း မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့သွား၍ အလုံးစုံသော အကြောင်းမျိုးကို စေ့စုံစွာလျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း “ချစ်သားတို့.... အဓိမုတ္တက သာမဏေ လျှောက်သောအတိုင်း မှန်ပေသလော” ဟု ခိုးသူငါးရာတို့ကိုမေး၍ “ဩ-အရှင်ဘုရား.... မှန်ပေ၏” ဟု လျှောက်ကုန်သော် ရှေးသံကိစ္စ သာမဏေ၏ဝတ္ထုက ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင် အနုသန္ဓေစပ်၍ ဟောတော်မူလိုရကား “ယောစဝဿသတံဇီဝေ” အစရှိသော ယခင်ဂါထာကိုပင် တဘန်ရှုတ်တော်မူပြန်၏။ ထိုဓမ္မဒေသနာကိုကြားနာရ၍ ထိုခိုးသူငါးရာတို့လည်း ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးနှင့်တကွ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ရောက်လေကုန်၏ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ယခင်ရှေးနည်း သိအပ်၏။

[ဤကား အစပ်အလျဉ်း သင့်သဖြင့် တချက်တည်းသော အဓိမုတ္တကသာမဏေ၏ ဝတ္ထုတည်း။]

ဤတွင်ရှေ့ကား သံကိစ္စ သာမဏေကျော်၏ ကျေးဇူးဝတ္ထု အဋ္ဌပုတ္တိပြီး၏။

၄- သုမနဿာမဏေဝတ္ထု

အတိတ်အကြောင်း

သုမနဿာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ဝတ္ထုအဋ္ဌ၊ပုတ္တိကား ဤသို့တည်း။ ဤဘဒ္ဒ ကမ္ဘာမှ ပြန်၍ရေသော် တမ္ဘာတသိန်း ထက်၌ ခြေဘဝါးတော် နင်းတိုင်းချတိုင်း အချပ်တရာ ပဒုမာ ကြာပေါက်၍ခံသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကြောင့်ပဒုမတ္ထရမည် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လူသုံးပါးတို့စီးပွားချမ်း သာအကျိုးငှါ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဟံသာဝတီပြည်၌ တယောက်သောအမျိုးကောင်းသားသည် ပရိသတ်လေးပါး အလယ်၌ ရဟန်းတဦးကို “ဒိဗ္ဗစက္ခုတေဒဂ်အရာ” ထား သည်ကိုမြင်လေ၍ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုတေဒဂ်အရာကို တောင့်တ လျက် ပဒုမတ္ထရမြတ်စွာဘုရားကိုပင့်ဘိတ်ပြီးသော် ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်အား အလှူကြီးကို ပေးပြီးသောအဆုံး၌—

“အရှင်ဘုရား……နောင်အခါ တဆူသောဘုရား ၏သာသနာတော်တွင်း၌ ဒိဗ္ဗစက္ခုရသော ရဟန်းတို့ တွင် မြတ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုတေဒဂ်အရာကို ရပါလို သော”—

ဟု ပတ္တနာပြုလေ၏။

ပဒုမတ္ထရမြတ်စွာဘုရားလည်း ရှေ့သို့မြော်၍ ကမ္ဘာတ သိန်းတိုင်အောင် အနာဂတ်ကိုကြည့်ရှုတော်မူသော် ထိုအ မျိုးကောင်းသားအား တောင်းသော ဆုပြည့်လတ္တံ့သော အ ဖြစ်ကိုမြင်တော်၍—

“ဤကမ္ဘာမှသည်ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌ အနွယ်
တော်အားဖြင့်ဂေါတမမည်တော်မူသောဘုရားသည်
လူသုံးပါးတို့၏ စီးပွားချမ်းသာများစိမ့်သောငှါ ပွင့်
လတ္တံ့၊ ထိုဂေါတမဘုရား သာသနာတော်တွင်း၌
သင်သည် ဒိဗ္ဗစက္ခုတေဒဂ်အရာရသော အနုရုဒ္ဓါ
မည်သည်ဖြစ်လတ္တံ့”-

ဟု ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူ၏။

ထိုအမျိုးကောင်းသားလည်း ထိုဗျာဒိတ်စကားကိုကြား၍
ယနေ့နက်ဖြန်ပင် ဒိဗ္ဗစက္ခုတေဒဂ်အရာသို့ရောက်အံ့သကဲ့သို့
ထင်လျက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လေသတည်း။ ထိုအမျိုး
ကောင်းသားတသန္တာန် ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်လျှင် ပဒုမုတ္တရမြတ်
စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်လွန်တော်မူသော် ဗဟုဿုတရှိသော
ရဟန်းတို့အားဒိဗ္ဗစက္ခုရအံ့သော အကြောင်းဖြစ်သော ကံအ
ထူးကိုမေး၍ “ဒါနဝတ္ထုဆယ်ပါးတွင် ဆီမီးဟူသော ပဒီ
ပဒါနသည်ဒိဗ္ဗစက္ခုရအံ့သောအကြောင်းဖြစ်သော ကံအထူး
တည်း”ဟုပြောဆိုကုန်သဖြင့် ခုနစ်ယူဇနာအချင်း၊ အစောက်
မြင့်သောရွှေအတိပြီးသော ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေ
စေတီကိုထက်ဝန်းကျင်ရံလျက် အထောင်မကသောဆီမီးတိုင်
ကိုစိုက်ပြီးလျှင် အကြိမ်များစွာ ဆီမီးအစဉ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို
ပြုလေ၏။

ထိုအမျိုးကောင်းသားကား ထိုကိုယ်၏အဖြစ်မှ စုတေ
လျှင် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်လေ၍ နတ်ပြည်ကသည် လူ့ပြည်၊
လူ့ပြည်ကသည်နတ်ပြည် ကမ္ဘာတသိန်းတိုင်တိုင် စုန်ဆန်
လူးလာကျင်လည်သော် ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာတွင် ကဿပမြတ်

စွာဘုရားနှင့် ငါတို့ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ အကြားဝယ်
ဗာရာဏသီပြည် သူဆင်းရဲအမျိုး၌ဖြစ်လေ၏။

[အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာဟူသော ဝဋ်မူလမကင်းကြသော
သတ္တဝါတို့သည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကံနှစ်ပါးအမှီရှိရ
ကား ကောင်းကင်သို့ပစ်လိုက်သော လှင်ကန်သည် အ
ရင်း၊ အဖျား ပြောင်းပြီး ပြောင်းပြန် အကျမမှန် ရှိလေ
သကဲ့သို့ ဂတိအလားမမှန်၊ ကောင်း၊ မကောင်း ဖြစ်ကုန်
မြဲတည်း၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားလည်း ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာ
ဘုရား သာသနာတော်တွင်းက ကောင်းမှုကြီးစွာ ရှိပါ
လျက်ပင် ထိုအခါ သူဆင်းရဲမျိုး၌ ဖြစ်ပြန်ရသတည်း၊ ဤ
သို့ သတ္တဝါတို့ဂတိအလားမမြဲသောသဘောကို မပြတ်
နှလုံးမူလင့်ကုန်။]

ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ သုမနမည်သောသူဌေးသည်
ရှိသတတ်၊ ထိုသူဆင်းရဲလည်း သုမနသူဌေးကို အမှီပြုလျက်ထို
သူဌေး၏မြက်ရိတ်မြက်ထမ်းဖြစ်၍ အသက်မွေး၏၊ အန္ဓဘာရ
ဟူသောအမည်ဖြင့်လည်းထင်ရှား၏၊ သုမနမည်သော သူဌေး
ကား ဗာရာဏသီပြည်၌ အခါမပြတ် အလှူကြီးပေးသတည်း၊
တနေ့သ၌ ဥပရိဋ္ဌမည်သော အရှင်ပုစ္ဆေကဗုဒ္ဓါသည် ဂန္ဓမာ
ဒနတောင်၌ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားရာမှထ၍—

“အဘယ်သူအား သင်္ဂြိုဟ် မ စခြင်းကို ယနေ့ ငါ
ပြုရအံ့နည်း” ဟု ဆင်ခြင်သဖြင့် “အန္ဓဘာရမည်သော
သူဆင်းရဲအား သင်္ဂြိုဟ် မ စခြင်းကို ယနေ့ငါပြုသော်
သင့်၏” ဟုကြံပြီးလျှင် “ယခုအခါ အန္ဓဘာရသည်
တောမှမြက်ထမ်း၍ အိမ်သို့လာလတ္တံ့သတည်း” —
ဟုသိ၍သဂိတ်၊ သင်္ကန်းကိုယူပြီးသော် တန်းခိုးအားဖြင့်ကြွ
ပြီးမှ အန္ဓဘာရ၏မျက်မှောက် ရှေးရှုရပ်တော်မူလေ၏။

အန္တဘာရလည်း ဆွမ်းမရှိ၊ အချည်းစည်းသပိတ်လက်စွဲ
လျက် ရပ်သောအရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကိုမြင်၍ “အရှင်ဘုရား……
အသို့နည်း၊ ဆွမ်းရပါ၏လော” ဟု မေး၏။ “ကောင်းမှုကြီး
သဿူ……မရသေး၊ ရလတ္တံ့” ဟု မိန့်တော်မူသော် “အရှင်
ဘုရား……ထိုသို့တပြီးကား အတန်ငယ်ဆိုင်းလင့်တော်မူပါ”
ဟု လျှောက်ပြီးမှ မြက်ထမ်းကိုစွန့်၍ရှောင်တခင်အိမ်သို့သွား
ပြီးလျှင် “အဘယ်အိမ်ရှင်……ငါ့အဘို့ ထားသော ထမင်းရှိ
သလော၊ မရှိသလော” ဟု မယားကိုမေး၏။ “အရှင်……ရှိ၏”
ဟုဆိုသော် ရှောင်တခင်ပြန်သွားလေ၍ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏
သပိတ်ကိုယူပြီးမှဤသို့ကြံ၏။ “ငါ့အားတပါးသောအခါအလှူ
ကိုအလိုရှိပါသော်လည်း လှူစရာဝတ္ထုမရှိခဲ့၊ လှူစရာဝတ္ထုရှိပါ
သော်လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်မရှိခဲ့၊ ယနေ့တမူကား—

(၁) လှူလိုသော စေတနာလည်းရှိ၏။

(၂) လှူစရာဝတ္ထုလည်းရှိ၏။

(၃) အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်လည်းရှိ၏။

ဤသို့ အင်္ဂါသုံးပါးစုံလင်သောအဖြစ်ကို ငါ့ရတော်လေစွ
တကား” ဟုကြံပြီးသော် အိမ်သို့တဘန်ပြန်၍ ကိုယ်စားရာဘို့
ထမင်းကို သပိတ်၌ထည့်ပြီးလျှင် တဘန်ဆောင်ပြန်၍ အရှင်
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏လက်တော်၌တည်စေ၍ “အရှင်ဘုရား……ဤသို့
သဘောရှိသော ငြိုငြင်စွာအသက်မွေးရသော ဆင်းရဲမှ လွတ်
ရလို၏၊ မရှိဟူသောစကားကို မကြားရလို” ဟူ၍လည်းပတ္တနာ
ပြုလေ၏။ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓလည်း “ကောင်းမှုကြီးသဿူ……
သင်ပတ္တနာပြုတိုင်းဖြစ်စေ” ဟု မိန့်တော်မူ၍ “ဣစ္ဆိတံ ပတ္ထိ
တံ” အစရှိသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့အနုမောဒနာပြုမြဲ နှစ်ဂါထာ
ဖြင့် အနုမောဒနာပြုပြီးမှ ဖဲတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ သုမနသုဌေး၏ ထီးချက်စောင့်နတ်သည် “အရှင် ဥပရိဋ္ဌ၌ ကောင်းစွာလှူအပ်သော အလှူကား အံ့ဘွယ်အလှူ တည်း၊ လွန်မြတ်သော အလှူတည်း” ဟုဆို၍ သုံးကြိမ်တိုင် အောင် ကောင်းချီးပေးလေ၏။ သုမနသုဌေးလည်း ထီးချက် စောင့်နတ် ကောင်းချီးပေးသောအသံကို ကြားလျှင် “အသို့ နည်း၊ ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး ငါအလှူပေးသည်ကို မမြင်ပါသလော၊ မချီးမွမ်းပါသလော” ဟုဆို၏။

[ထိုသို့ဆိုသည့်အလိုကား သို့စင်ကာလရှည်လျားစွာ ငါအလှူပေးပါလျက် ယခုမှမြင်ကောင်းသလော၊ ချီးမွမ်း ကောင်းသလော ဟုလိုသတည်း။]

ထီးချက်စောင့်နတ်လည်း “သင်ပေးသမျှအလှူကို ရည်၍ ငါကောင်းချီးပေးသည် မဟုတ်တကား၊ အရှင် ဥပရိဋ္ဌအား အန္ဓဘာရဆွမ်းလှူသောအလှူကိုသာရည်၍ ငါကောင်းချီးပေး သည်” ဟုဆို၏။ ထိုသို့ ထီးချက်စောင့်နတ်ဆိုသောစကားကို သုမနသုဌေးကြား၍ “ဩ-အချင်းတို့... အံ့ဘွယ်ရှိစွတကား၊ ဤမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး ငါအလှူပေးပါသော်လည်း နတ်တို့ကို ကောင်းချီးပေးစိမ့်သောငှါ မတတ်နိုင်ခဲ့၊ ငါ့ကိုမှီ၍ အသက်မွေးသော အန္ဓဘာရမူကား တကြိမ်အလှူပေးကာမျှ ဖြင့်လည်း နတ်တို့ကိုကောင်းချီးပေးစေနိုင်လေ၏” ဟုဆိုပြီးမှ “အန္ဓဘာရ၏အလှူ၌ အထိုက်အလိုက်ပြု၍ အန္ဓဘာရလှူသော ဆွမ်းကို ငါ့ဥစ္စာပြုအံ့” ဟုကြံပြီးသော် အန္ဓဘာရကိုခေါ်စေ၍—

“သင်ကား ယနေ့တစုံတယောက်သောသူအား တစုံတခု ကိုပေးသလော၊ မပေးသလော” ဟုမေး၏။ “ဩ-အရှင်... ဥပ ရိဋ္ဌအရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား အကျွန်ုပ်စားဖို့ထမင်းကိုပေး၏” ဟုဆိုလျှင် “အချင်းအန္ဓဘာရ... တသပြားကို သင်ယခုယူ၍

လှူသောဆွမ်းကို ငါ့အားပေးလော့၊ ငါ့ဥစ္စာဖြစ်ပါစေ” ဟုဆို၏။ အန္ဓဘာရလည်း သူဌေးဆိုတိုင်းမပေးလေ၊ သူဌေးလည်း တသပြာကိုအစမူ၍ အသပြာတထောင်တိုင်အောင် တက်စေလျက် တောင်း၏။ အန္ဓဘာရလည်း အသပြာတထောင်ဖြင့် မပေးလေ။

သူဌေးလည်း ထိုသို့အပိုင်တောင်း၍ မရသော် “အချင်း အန္ဓဘာရ……အပိုင်မပေးသည်ပင် ဖြစ်တော့၊ အသပြာ တထောင်ကိုယူ၍ အလှူအဘို့ကိုပင် ပေးပါလော့” ဟု ဆိုပြန်၏။ အန္ဓဘာရလည်း “ထိုသို့တပြီးကား အကျွန်ုပ်၏အရှင်နှင့်တိုင်ပင်၍ ပေးသင့်၊ မပေးသင့်ကိုသိရအံ့” ဟု ရှောင်တခင် အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို မှီအောင်လိုက်လေ၍ “အရှင်ဘုရား……သုမန သူဌေးသည် အသပြာတထောင်ပေး၍ အရှင်ဘုရားတို့အား လှူသောအလှူအဘို့ကို တောင်းခဲ့သည်တကား၊ အဘယ်သို့ ပြုရအံ့နည်း” ဟု လျှောက်၏။

ထိုရောအခါ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း အန္ဓဘာရအား ဤသို့သောဥပမာကို ဆောင်တော်မူ၏။

“အိုပညာရှိသယု……ဥပမာ ဆိုဦးအံ့၊ အမျိုးအိမ် ခြေတရာရှိသောရွာတွင် တခုသောအိမ်၌ ဆီမီးထွန်းလေရာ၏။ ကြွင်းသောအိမ်တို့ကား မိမိတို့ဆီဖြင့် ဆီမီးစာကို ဆွတ်ကုန်ပြီးသော် ထိုအိမ်သို့လာ၍ ထိုဆီမီး၌မိမိတို့ဆီမီးစာကို အလျှံစွဲစေငြိစေ၍ ယူလေကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ယူလေကုန်သော် ရှေးဦးစွာဆီမီး၏ အရောင်အလျှံသည် ရှိကောင်းတုံအံ့လော၊ မရှိကောင်းပြီလော၊ အဘယ်သို့ဆိုသင့်သနည်း” —

ဟု ဥပမာဖြင့်မေးတော်မူ၏။ အန္ဓဘာရလည်း—

“အရှင်ဘုရား…… ရှေးဦးစွာ ဆီမီး၏အရောင် အလျှံသည် အတိုင်းထက်အလွန်သာရှိကောင်း တုံ၏၊ မရှိရာသည်မဟုတ်၊ ဤသို့ဆိုသင့်ပါ၏”—

ဟု လျှောက်လျှင်—

“အို-ပညာရှိသသူ……ဤအတူလည်းကောင်းလျှင် ယာဂု၊ ထမင်း၊ ဟင်းချို၊ ဆွမ်းတယောက်မပင်ဖြစ် စေ မိမိအလှူကအဘို့ကို သူတပါးတို့အား ပေးဒေသော် အကြင်မျှလောက်သောသူတို့အား ပေးဝေ၏၊ ထိုမျှလောက်သောသူ အရေအတွက် အတိုင်းလျှင် ပွားလေသတည်း၊ ထို့ကြောင့် သင်လှူသော တပါးတည်းသော ဆွမ်းအလှူသည်လည်း သူဌေးအားအဘို့ ဝေသော် နှစ်ပါးသောဆွမ်းအလှူပွားရာ၏၊ နှစ်ပါးသောအလှူဟူသည်ကား လက်ဦးဆွမ်းအလှူကိုစွဲမှတ်၍ အဘို့ပေးဝေသောသင့်အား ပတ္တိဒါန ကုသိုလ်လည်းတပါး၊ ပေးဝေသောအဘို့ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုနုမော်ခေါ်သောသူဌေးအား ပတ္တာနုမောဒနကုသိုလ်လည်းတပါးတည်း”—

ဟု ဤသို့ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒန ကုသိုလ်နှစ်ပါးကိုလည်း မူလရင်းလက်ဦး ဆွမ်းအလှူကိုစွဲ၍ ကာရဏူပစာအားဖြင့် ဆွမ်းအလှူဟု အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟောတော်မူလေသတည်း။

[အဓိပ္ပါယ်စကားကျကား ခြေပြုသောဒါန အစရှိသောကုသိုလ်ကိုသူတပါးတို့အားအဘို့ပေးဝေသော်မိမိအားလည်း ပတ္တိဒါနကုသိုလ်ပွား၏၊ သူတပါးအားလည်း ပတ္တာနုမောဒန ကုသိုလ်ပွား၏၊ သာဓုနုမော် ခေါ်သသူ

အရေအတွက် များတိုင်းလျှင် ပွားများသည် ဟုလို သတည်း။]

အန္ဓဘာရလည်း အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဥပမာဆောင်၍ ဟောတော်မူသော တရားစကားကို ကြားလျှင် “အရှင် ဘုရား……ကောင်းပါပြီ” ဟု လျှောက်၍ အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို ရှိခိုးပြီးမှ သုမနသုဌေး၏ အထံသို့သွားပြီးသော် “အရှင်…… အလှူအဘို့ကိုယူလော့” ဟု ဆို၏။ “ထိုသို့တပြီးကား ဤ အသပြာ တထောင်ကို သင်ယူပါ” ဟု ဆိုသော် ဆွမ်းကို အကျွန်ုပ်မရောင်း၊ အသပြာကိုအကျွန်ုပ်မယူ၊ သဒ္ဓါသဖြင့်သာ အရှင်အား အလှူအဘို့ကိုပေးပါအံ့” ဟုဆို၏။

သုမနသုဌေးလည်း “ငါ့ကိုသဒ္ဓါသဖြင့် အလှူအဘို့ပေး တပြီးကား ငါလည်း သဒ္ဓါသဖြင့်အမောင့် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပူဇော်ပါအံ့၊ ဤအသပြာတထောင်ကိုယူလော့၊ ဤနေ့မှစ၍ လည်းအမောင့်လက်ဖြင့် အမှုမလုပ်နှင့်၊ ခရီးမ၌လည်းအိမ် ဆောက်၍နေလေ၊ အကြင်ဥစ္စာဖြင့်အမောင်အလိုရှိ၏၊ ထိုဥစ္စာ အားလုံးကို ငါ့ထံမှာယူလှည့်” ဟုဆို၏။

နိရောဓသမာပတ်မှထဦးဖြစ်သော အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အား လှူသောအလှူသည် အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော် လှူသနေပင်လျှင် အကျိုးပေးမြဲတည်း၊ ထို့ကြောင့်ဟံသာဝတီ ပြည်ကိုအစိုးရသော ပြည့်ရှင်မင်းသည်လည်း ထိုအကြောင်း ကိုကြားသဖြင့် အန္ဓဘာရကိုခေါ်စေပြီးသော် အလှူအဘို့ကိုယူ ပြီးမှ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်ကိုပေး၍ သုဌေးအရာကို ဆောက်နှင်းလေ၍ အန္ဓဘာရသုဌေးဟု ထင်ရှားစွာဖြစ်သ တည်း၊ အန္ဓဘာရသုဌေးလည်း သုမနသုဌေးနှင့် အပေါင်း

အဘော်ဖြစ်လျက် အသက်ထက်ဆုံး ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ
စွာပြုလေ၏။

ဤကား အရှင်အနုရုဒ္ဓါအလောင်းဖြစ်သော အန္ဓဘာရ
သူဌေးနှင့် သုမနသမဏေအလောင်းဖြစ်သော သုမန
သူဌေးတို့၏ အကြောင်းအရာကို
ဆိုသော အတိတ်ဝတ္ထုတည်း။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း

ထိုအန္ဓဘာရသူဌေး၊ သုမနသူဌေးနှစ်ဦးတို့တွင် ၎င်းအန္ဓ
ဘာရသူဌေးသည် ထိုကိုယ်အဖြစ်မှ စုတေ့သော အဆုံး၌
နတ်ပြည်မှာဖြစ်လေ၍ နတ်ဖြစ်တုံ၊ လူဖြစ်တုံ လူးလာစုန်
ဆန် ကျင်လည်ဘန် များလတ်သော် ဤငါတို့ဘုရားပွင့်တော်
မူသောအခါ ကပိလဝတ် ပြည်တွင် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးညီ
တော်၊ ဘုရားရှင် ဘထွေးတော် သက္ကောဒန သာကီဝင်
မင်း၏ အိမ်၌ ပဋိသန္ဓေ ယူလာ၏။ အမည်မှည့် သနောဉ္ဇ
အနုရုဒ္ဓါဟူသောအမည်ကို မှည့်စေကုန်၏။

အနုရုဒ္ဓါ မင်းသားကား သီဟဟန မင်းကြီး၏ သား
တော် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီး၏ တယောက်ခြား ညီတော်
ဘုရားရှင် ဘထွေးတော်ဖြစ်သော သက္ကောဒန သာကီဝင်
မင်း၏ သားတော်၊ မဟာနာမ သာကီဝင်မင်း၏ ညီတော်
အရင်းတည်း။ အလွန်လျှင် သိမ်မွေ့နူးညံ့၏။ ဘုန်းကံကြီး
စွာဖြစ်၏။

[“အဂ်္ဂတ္ထရ၊မူလပဏ္ဏာသ၊ ဓမ္မပဒစသော အဘွင့်
ကျမ်းများတွင် “အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ မဟာနာမတို့ကို အ
ချို့စာ၌ အဓိတောဒန သာကီဝင် မင်း၏သား၊ အချို့
စာ၌ ဓောတောဒန သာကီဝင် မင်း၏သား၊ အချို့စာ
၌ သက္ကောဒန သာကီဝင် မင်း၏သား” ဟူ၍ အထွေ

ထွေ အထူးထူး မညီမညွတ်ရှိ၏။ ဝတ္ထုနိဒါန်း များ၌ လည်း မိမိတွေ့မြင်သည့် အတိုင်းသာ ရေးသား ကြ၏။ “အရှင် အာနန္ဒာကို “အမိတောဒန သာကီဝင်မင်း ၏သား” ဟူ၍ အသီးအခြား ဆိုသော ကြောင့်၎င်း၊ ဓောတောဒန သာကီဝင်မင်းအား သားရှိသောအဖြစ် ကို စုဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ် အတွင်း၌ မလာသော ကြောင့်၎င်း “အရှင် အနုရုဒ္ဓါ၊ မဟာနာမတို့ကို သက္ကောဒန သာကီ ဝင်မင်း၏သား” ဟု ရှိသည့်အရာ ရေးသား ကြသည့် အ ရာသာ အသင့်တည်း။]

အနုရုဒ္ဓါ မင်းသား၏ ဘုန်းတန်းခိုး ကြီးသောအဖြစ်ကို ဆိုပြီးအံ့၊ တနေ့သ၌ အနုရုဒ္ဓါ မင်းသားနှင့်တကွ မင်းသား ခြောက်ယောက်တို့သည် မုံ့လောင်းတမ်း ထား၍ ဂုံညင်း၊ မုရည်းကစားကြကုန်သော် အနုရုဒ္ဓါမင်းသား ရှုံးလေရကား မုံ့အလို့ငှါ မယ်တော်အထံသို့ စေလိုက်၏။ မယ်တော် လည်း ကြီးစွာသော ရွှေခွက်ကို မုံ့တို့ဖြင့်ပြည့်စေ၍ သလိုက် ၏။ မုံ့တို့ကို စားပြီးမှ တဘန်ကစားကြပြန်သော် အနုရုဒ္ဓါ မင်းသားပင် ရှုံးပြန်လေရကား ယခင်ကနည်း မုံ့အလို့ငှါ မယ်တော်ထံသို့ စေလိုက်ပြန်၏။ မယ်တော်သည် ကြီးစွာ သော ရွှေခွက်ကို မုံ့တို့ဖြင့် ပြည့်စေ၍ သလိုက်ပြန်၏။

ဤနည်းနှင့်နှင် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် မုံ့တို့ကို ဆောင်လေ ပြီးသော် လေးကြိမ်မြောက်၌ “ယခု မုံ့ မရှိပြီ” ဟုမယ် တော်ကစေလိုက်၏။ အနုရုဒ္ဓါမင်းသားလည်း “မုံ့ မရှိပြီ” ဟု မယ်တော်က စေလိုက်သော စကားကိုကြားလျှင် “မရှိ” ဟု သော စကားခွန်းကိုပင် မကြားစဘူး သောကြောင့် မရှိ-ဟု သည်ကား မရှိမုံ့ မည်သည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု အမှတ်ပြု၍ “သွားချေ၊ မရှိမုံ့ကိုပင် ဆောင်ခဲ့” ဟု စေလိုက်ပြန်၏။

“မရှိမုံ့ကိုပင် ပေးလိုက်ပါ”ဟု စေသောအကြောင်းကို မယ်တော် ကြားလေသော် “ငါ့သားကား မရှိ-ဟူသော စကားခွန်းကိုမျှ မကြားဘူးလေ၊ အသို့လျှင် မရှိသောအဖြစ် ကို သိပါစေရအံ့နည်း”ဟု အကြံပြုပြီးလျှင် ရွှေခွက်တစ်ခုကို ဆေးကြော၍ ရွှေခွက်တစ်ခုဖြင့် အုပ်ပြီးမှ “ဤရွှေခွက်ကိုယူ၍ ငါ့သားအား ပေးလေ”ဟု သလိုက်၏။

[“မရှိ-ဟူသောစကားကို မကြားဘူးရကား မရှိ-ဆို၍ နားမလည်ရာချေ”ဟု နှလုံးပြုလျက် နားလည်စိမ့်သောငှါ ဤသို့ကြံ၍ ပေးလိုက်သတည်း။]

ထိုခဏ၌ မြို့စောင့် နတ်တို့သည် ထိုသို့ အချည်းစည်းသော ရွှေခွက်ကိုသာ သလိုက်သော အဖြစ်ကို သိကုန်၍—

“ငါတို့အရှင် အနုရုဒ္ဓါ မင်းသားကား ရှေးဘဝက အန္ဓဘာရ သူဆင်းရဲ ဖြစ်သောအခါ ဥပရိဌအရှင် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား မိမိစားဘို့ ထမင်းကို လှူပြီးလျှင် မရှိ-ဟူသော စကားခွန်းကိုပင် မကြားရလိုပါဟု ပတ္တနာ ပြုပေသည် တကား၊ အကယ်၍ ထိုအကြောင်းကို သိလျက် ငါတို့လျစ်လျူ နေကုန်အံ့၊ ငါတို့အား ဦးခေါင်း သော်လည်း ခုနစ်စိတ် ခုနစ်ဖြာပင်ကွဲလေရာ၏”—

ဟု ကြံပြီးမှ နတ်၌ဖြစ်သော မုံ့တို့ဖြင့် ရွှေခွက်ကိုပြည့်စေကုန်၏၊ ထိုရွှေခွက်ကို ဆောင်၍ အနုရုဒ္ဓါ မင်းသား အထံ၌ ထားပြီးမှဘွင့်လတ်သော် ထိုမုံ့တို့၏အနံ့သည် ခုနစ်ယူဇနာကျယ်သော ကပိလပတ်ပြည် အလုံး ကြိုင်နံ့လေ၏၊ ထိုမုံ့တို့ကို ခံတွင်း၌ ထားကာ မျှဖြင့်လည်း အရသာကိုဆောင်သော ရသာကြော ခုနစ်ထောင် စေ့အောင် ပျံ့နှံ့တည်လေ

၏။ အနုရုဒ္ဓါမင်းသားလည်း “ဤမှရှေ့၌ ငါ့ကိုမယ်တော် မချစ် ယောင်တကား၊ ဤမှတပါးသော အခါ၌ မရှိမဲ့မည် သည်ကို ငါ့မယ်တော် မချက်ဘူးပါလေ”ဟု ကြံပြီးသော် အိမ်သို့သွားလေ၍ “အိုအမိ....ငါ့ကို မိခင်မချစ်တကား” ဟုဆို၏။

“အမောင်....အသို့ဆိုသနည်း၊ ငါ့မျက်စိထက်၊ ငါ့နှလုံး သားထက်ပင်လည်းချစ်သားကိုလွန်၍ချစ်သေး၏”ဟုဆိုသော် “အကယ်၍မိခင်ဆိုတိုင်းချစ်ဘိမူကား အဘယ့်ကြောင့် ရှေးက ဤသို့သောမရှိမဲ့မည်သည်ကို မပေးပါသနည်း”ဟု ဆိုပြန်၏။ မယ်တော်လည်း အနုရုဒ္ဓါမင်းသားဆိုသော စကားကိုကြား လျှင်စေလိုက်သောအချင်းကိုခေါ်၍ “အမောင်....အသို့နည်း၊ ရွှေခွက်၌တစုံတခုရှိသလော”ဟု မေး၏။

“အရှင်မ.... ရွှေခွက်အပြည့်ပင်မဲ့ရှိ၏။ ဤသို့သော မှုတို့ကို အကျွန်ုပ်တို့မမြင်စဘူးပါ”ဟုဆိုသော် မယ်တော် လည်း—

“ငါ့သားကား ပြုခဲ့ဘူးသော ဘုန်းတန်းခိုးရှိသသူ တည်း၊ နတ်တို့သည် ငါ့သားအား နတ်၌ဖြစ်သော မှုတို့ကို သကုန်သည် ဖြစ်လတ္တံ့သတည်း”—

ဟုကြံ၏။ အနုရုဒ္ဓါမင်းသားလည်း ဤသို့သောမှုတို့ကို ရှေးရှေးက မစားဘူးပါ။ ယနေ့မှစ၍မရှိမဲ့ကိုသာချက်ပါ”ဟု ဆို၏။ မယ်တော်လည်း ထိုနေ့ကစ၍ အနုရုဒ္ဓါမင်းသား မှုစားလိုသည်ဆိုသောကာလ ရွှေခွက်တခုကို ဆေးကြော ပြီးလျှင် ရွှေခွက်တခုအုပ်၍သာ သလေစေ၏။ မြို့စောင့် နတ်တို့လည်း နေ့တိုင်းပင် သလိုက်သောရွှေခွက်ကို မှုအပြည့် ထည့်ရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အိမ်ရာထောင်သောလူတို့ဘောင်၌

နေလျက် “နတ္ထိ” ဟူသောပုဒ်၏အနက် “မရှိ” ဟူသောစကား
ခွန်း၏အရကိုမျှ မသိမူ၍ နတ်တို့သသော နတ်မို့တို့ကိုသာ
သုံးဆောင်ရ၏။

[ဤကား အနုရုဒ္ဓါမင်းသား၏ ဘုန်းကံကြီးသော
အဖြစ်ကို ဆိုသောစကားတည်း။]

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဖွားဦးစကပင် “စကြာမင်းဖြစ်လည်း
ဆွေမျိုးမင်းသားအပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံစေအံ့၊ ဘုရားဖြစ်လည်း
မင်းမျိုးရဟန်းအပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံစေအံ့” ဟူ၍ မယ်တော်
အမျိုးရှစ်သောင်း၊ ခမည်းတော်အမျိုးရှစ်သောင်း၊ ဤတသိန်း
ခြောက်သောင်းခသာ သာကီဝင်မင်းတို့ ဝန်ခံရင်းရှိသည့်
အတိုင်း ဘုရားဖြစ်တော်မူလျှင် အခြံအရံဖြစ်စိမ့်သောငှါ
သာကီဝင်မင်းသားတို့ ရဟန်းပြုကုန်လတ်သော် မဟာနာမ
သာကီဝင်မင်းလည်း “ငါ့ညီအနုရုဒ္ဓါ... ငါတို့အမျိုးအိမ်က
ရဟန်းပြုသသူမရှိသေး၊ သင်မူလည်းရဟန်းပြုလေ၊ ငါမူလည်း
ရဟန်းပြုအံ့” ဟူ၍ အနုရုဒ္ဓါကိုဆို၏။

“ငါကားအလွန်နူးညံ့ခွဲ၏၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှါမတတ်နိုင်ချေ”
ဟု အနုရုဒ္ဓါမင်းသားဆိုလျှင် “ထိုသို့တပြီးကား လူတို့အမှုကို
ငါ့ညီတတ်အောင်သင်လေ၊ ငါရဟန်းပြုလတ္တံ့” ဟု မဟာ
နာမမင်းသားဆိုသော် “လူတို့အမှုမည်သည် အဘယ်နည်း”
ဟု မေးပြန်၏၊ ထိုစကားသည်လျှင်အမှန်တည်း၊ အနုရုဒ္ဓါ
မင်းသားကား ထမင်းဖြစ်ရာဌာနကိုမျှလည်းမသိလေ၊ အဘယ်
မှာလျှင် လူတို့အမှုကိုသိလတ္တံ့နည်း၊ ထို့ကြောင့် “လူတို့အမှု
မည်သည် အဘယ်နည်း” ဟု မေးလေသတည်း။

ထမင်းဖြစ်ရာကိုမျှမသိဟူသော စကားကိုချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊
တနေ့သ၌ အနုရုဒ္ဓါ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ ကိမ္ဘိလ၊ ဤမင်းသားသုံးယောက်

တို့ တညီတညွတ်နေထိုင်၍ “ထမင်းမည်သည် အဘယ်က ဖြစ်သနည်း” ဟု ပြောဟောကြကုန်သော်—

- (၁) “ထမင်းမည်သည် ကျီကြ၌ဖြစ်၏” ဟု ကိမိလ မင်းသားဆို၏။ အခါတပါး ကျီကြ၌ထည့်သွင်း သည်ကိုမြင်လေ၍ ကျီကြ၌ ထမင်းဖြစ်၏ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ဤသို့ဆိုလေသတတ်။
- (၂) ထိုသို့ကိမိလမင်းသားဆိုသောစကားကိုကြားလျှင် “သင်ကားမသိ” ဟု ပယ်၍ “ထမင်းမည်သည် ထမင်းအိုး၌ဖြစ်၏” ဟု ဘဒ္ဒိယမင်းသား ဆို၏။ အခါတပါး ထမင်းအိုးက ထမင်းခူးသည်ကို မြင်လေ၍ ထမင်းအိုး၌ ထမင်းဖြစ်၏ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ဤသို့ဆိုလေသတတ်။
- (၃) ထိုသို့ဘဒ္ဒိယမင်းသားဆိုသောစကားကိုကြားလျှင် “သင်တို့နှစ်ယောက်ကား မသိလေ” ဟု ပယ်၍ “ထမင်းမည်သည် အစောက်တတောင် အမြင့် ရှိသော ရွှေခွက်ကြီး၌ဖြစ်၏” ဟု အနုရုဒ္ဓါမင်းသား ဆို၏။ ထိုမင်းသားကား စပါးထောင်းသည်ကို လည်း မမြင်ဘူးလေ၊ ထမင်းချက်သည်ကိုလည်း မမြင်ဘူးလေ၊ ရွှေခွက်၌ခူး၍ ရွှေကထားလာသော ထမင်းကိုသာ မြင်ဘူးလေရကား ရွှေခွက်၌ ထမင်းဖြစ်၏ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ဤသို့ဆို လေသတတ်။

ဤသို့ ထမင်းဖြစ်ရာဌာနကိုမျှလည်းမသိသော ဘုန်းကံ ကြီးသော အမျိုးကောင်းသားဖြစ်သော အနုရုဒ္ဓါမင်းသား သည် လူတို့အမှုကိုမသိလေ၍မေးလျှင် “ငါ့ညီအနုရုဒ္ဓါ...။

အိမ်ရာထောင်သောလူတို့၏ ဝတ်ဟုဆိုအပ်သော လူတို့အမှု ကိုကြားပေအံ့”ဟု မဟာနာမ ဆိုပြီးမှ—

- (၁) ရှေးဦးစွာလယ်ယာကိုထွန်စေအပ်၏။
- (၂) ထို့နောက်မျိုးကြံအပ်၏။
- (၃) ထို့နောက် ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်၏။
- (၄) ထို့နောက်ရေသွင်းအပ်၏။
- (၅) ထို့နောက် မှည့်သောအခါ ကျမ်းအပ်၏။
- (၆) ထို့နောက် ရိတ်အပ်၏။
- (၇) ထို့နောက် နယ်အပ်၏။
- (၈) ထို့နောက် နေလှမ်းအပ်၏။
- (၉) ထို့နောက် ကျီကြသို့သွင်းအပ်၏။

ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် အဆုံးမရှိသော တသက်ပန် လုံးလုပ်ဆောင်အပ်သော လူတို့အမှုကိုကြားလေ၏။ ထိုသို့ အဆုံးမရှိသော လူတို့အမှုကိုကြားလျှင် အနုရုဒ္ဓါမင်းသား လည်း “အိမ်ရာထောင်သော လူတို့ဘောင်၌နေသဖြင့် အ ဘယ်မူစအံ့နည်း၊ ရဟန်းပြုအံ့”ဟု ကြံပြီးမှ မယ်တော်ကို ခွင့်တောင်း၍ ဘဒ္ဒိယ၊ ကိမိလ၊ ဘဂု၊ အာနန္ဒာ၊ ဒေဝဒတ်ဟူ သော သာကီဝင်မင်းသားခြောက်ယောက်၊ ဥပါလိ ဆေတ္တာ သည်နှင့်သော် ခုနစ်ယောက် အတူတကွထွက်သွားကြပြီးမှ မလ္လတိုင်း အနုပိယနိဂုံး မလ္လာမင်းတို့၏သရက်တော၌ နေ တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ကပ်၍ ရဟန်းပြု လေ၏။

ကောင်းသောအကျင့်သမ္မာပဒိုပတ်ကိုဖြည့်ရကား မကြာ မြင့်မီပင် အစဉ်အတိုင်း ဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို မျက်မှောက်ပြုလေ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် လေ့လာရကား တထိုင်တည်း၌ နေလျက်ပင်

လက်ဝါးပြင်တွင်ထားသော ရှစ်ရှားသီးကိုကဲ့သို့ တသောင်း
သော လောကဓာတ်စကြဝဠာတိုက်ကိုလင်းစေခြင်း၊ မြင်ခြင်း
ငှါစွမ်းနိုင်လေ၏။ ထိုသို့သော မိမိဂုဏ်ကျေးဇူးကို နှလုံးမူ
လျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာဖြစ်၍—

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဇာနာမိ၊

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောမိတံ။

အစရှိသော ဥဒါန်းဂါထာဖြင့် ပုဗ္ဗေနိဝါသ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊
ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်များနှင့် တကွ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးသို့ ရောက်ပြီး
သော အဖြစ်၊ ဘုရားအဆုံးအမတော်သို့ လိုက်နာပြီးသော
အဖြစ်ကို ဥဒါန်းကျူးတော်မူ၏။

ဤကား သုမနသမဏေနှင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုဘက်
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်သောအရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏အကြောင်း
အရာကိုဆိုသောပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုတည်း။

သုမနသမဏေ၏ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း

ထိုသို့ ကိုယ်တော် ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုဆင်ခြင်၍ အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါဥဒါန်း ကျူးတော်မူပြီးလျှင် “ရှေးဘဝက အဘယ်
ကောင်းမှုကိုပြုခဲ့ဘူး၍ ဤသို့သောရဟန်းစည်းစိမ်ကို ငါရသ
နည်း” ဟုကြည့်ရှုတော်မူသော် ပဒုမုတ္တရမြတ်စွာဘုရား ခြေ
ရင်းတော်ကပြုခဲ့ဘူးသောကုသိုလ်ကောင်းမှု ဆုတောင်းပတ္ထနာ
ကိုလည်း မြင်တော်မူ၏။ ထိုမှနောက်ကား ပာရာဏသီ
ပြည်၌ သုမနသုဌေးကိုအမှီပြု၍ အသက်မွေးသော အန္ဓဘာရ
မြက်ထမ်းယောက်ျားအဖြစ်က ပြုခဲ့ဘူးသောကုသိုလ်ကောင်းမှု
ဆုတောင်းပတ္ထနာကိုလည်း မြင်တော်မူ၏။ ထိုသို့မြင်တော်မူ၍
“အန္ဓဘာရော ပုရေ အာသိ” အစရှိသောဂါထာဖြင့် အန္ဓ

ဘာရအဖြစ်က ဥပရိဋ္ဌအရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဆွမ်းလှူခဲ့ဘူးသောအဖြစ်ကို အပဒါန်တင်တော်မူ၏။

ဤသို့ အပဒါန်တင်တော်မူသည့်အတိုင်း အန္ဓဘာရအဖြစ်ကို မြင်တော်မူသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဤသို့အကြံဖြစ်သတည်း။

“အန္ဓဘာရဖြစ်သောအခါ ဥပရိဋ္ဌအရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ငါဆွမ်းလှူသောအဖို့ကို အသပြာ တထောင်ပေး၍ အလှူအဖို့ယူသော ငါ့အဆွေခင်ပွန်း သုမနသုဌေးကား ယခုအခါ အဘယ်မှာဖြစ်လေသနည်း”-

ဟု ကြံတော်မူလျှင် ဝိဇ္ဇျာဓုဝီတောတောင်ခြေရင်း မုဏ္ဍမည်သောနိဂုံး၌ မဟာမုဏ္ဍကမည်သော ဥပါသကာ၏မဟာသုမန, စူဠသုမနဟူသော သားနှစ်ယောက်တို့တွင် စူဠသုမနမည်သော သားဖြစ်ကြောင်းကိုမြင်တော်မူလေ၏။ “ထိုနိဂုံးသို့ငါသွားသော် စူဠသုမနအားကျေးဇူးရှိအံ့လော, မရှိလော” ဟု ဆင်ခြင်တော်မူပြန်သော် “ထိုအရပ်သို့ငါသွားလျှင် ခုနစ်နှစ်ရှယ်သာဖြစ်သော စူဠသုမနသည် ရဟန်းပြုလတ္တံ့၊ သင်တုန်းဖြင့် ဆံချသောအဆုံး၌ပင်လျှင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့လည်းရောက်လတ္တံ့” ဟုမြင်တော်မူပြန်လေ၏။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း ထိုသို့သော အကြောင်းများကို မြင်တော်မူပြီးလျှင် ရှေးဘဝက ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုဘက် အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော စူဠသုမနကို ချီးမြှင့်မစတော်မူအံ့သောငှါ ဝါလနီးလတ်သော် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ကြွတော်မူ၍ မုဏ္ဍနိဂုံး ရွာတံခါး၌သာ သက်တော်မူ၏။ မဟာမုဏ္ဍကကား အရှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့် ရှေးအထက်ကပင်

အကျွမ်းဝင်ရင်းတည်း။ မဟာမုဏ္ဍက ဥပါသကာလည်း ဆွမ်းခံချိန်တန်သော အခါတွင်သာ ရွာတံခါး၌သက်လာ၍ သင်္ကန်းရုံတော်မူသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို မြင်လေသော် သားကြီးမဟာသုမနကိုခေါ်၍—

“အမောင်.... အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ကြွလာသည်တကား၊ သူတပါးတို့ သပိတ်ကိုမယူမီ အမောင်သွား၍ သပိတ်ကိုယူချေ၊ ငါမူကား နေရာခင်းလင့်မည်”—

ဟုဆို၏။ မဟာသုမနလည်း သပိတ်ကိုယူလျက် အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုပင့်၍လာခဲ့၏။ မဟာမုဏ္ဍက ဥပါသကာလည်း အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို အိမ်တွင်းသို့သွင်းပြီးလျှင် ရိုသေစွာလုပ်ကျွေး၍ ထိုအရပ်၌ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နေစိမ့်သောငှါ ပဋိညာဉ်ယူ၍ အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း ခပ်မဆိတ် နေသဖြင့် ပဋိညာဉ်ပေးတော်မူ၏။ မဟာမုဏ္ဍကဥပါသကာကား တနေ့တရက်တွင်သာ လုပ်ကျွေးသကဲ့သို့ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ကောင်းစွာလုပ်ကျွေးသတည်း။

ဝါကျွတ် မဟာပဝါရဏာနေ့၌လည်း သင်္ကန်းသုံးထည်နှင့်တကွ တင်လဲခဲ၊ ဆန်၊ ဆီအစရှိသည်တို့ကို မဆောင်ခဲ့၍ ခြေရင်း၌ထားပြီးလျှင် “အလှူခံတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း စုဠသုမန၏ အကျိုးငှါ စကားသွယ်တော်မူလိုသောကြောင့် “ဥပါသကာ... ဤဝတ္ထုတို့ဖြင့် ငါအလိုမရှိ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အရှင်ဘုရား.... ဤဝတ္ထုများကား ဝါဆိုသောရဟန်းအားလှူသော ဝဿာဝါသိကလာဘ်တည်း။ ခံတော်မူပါ” ဟု လျှောက်လျှင် “ဥပါသကာ.... ငါမခံလို” ဟု မိန့်တော်မူပြန်၏။

“အရှင်ဘုရား…… အဘယ် အကျိုးငှါ ခံတော်မူလို သနည်း”ဟု လျှောက်ပြန်မှ “ငါ့အထံ၌ ရဟန်းတို့အားအပ် သော အမှုကြီးငယ်ကို ပြုတတ်သော ကပ္ပိယကာရက သာမ ဏေမရှိ”ဟု စကားဆိုင်မိအောင် မိန့်တော်မူလေသတည်း။ “အရှင်ဘုရား…… ထိုသို့တပြီးကား အကျွန်ုပ် သားအကြီး မဟာသုမနသမဏေဖြစ်ပါလတ္တံ့”ဟု လျှောက်သော် “ဥပါ သကာ……မဟာသုမနဖြင့် ငါအလိုမရှိ”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အရှင်ဘုရား……ထိုသို့သော် အကျွန်ုပ်သားအငယ် စူဠသုမန ကို သာမဏေပြုတော်မူပါ”ဟု လျှောက်လျှင် “ကောင်းပြီ” ဟုဝန်ခံ၍ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကြားလျက် ခုနစ်နှစ်ရှယ် သာရှိသော စူဠသုမနကို သာမဏေပြုတော်မူ၏။ သုမနသမ ဏေလည်း ဆံချပြီးသောအဆုံး၌ပင်လျှင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်လေသတည်း။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း သုမနသမဏေနှင့် တလွဲအခန့် မျှထိုမုဏ္ဍနိဂုံးရွာ၌နေပြီးမှ “ဘုရားသခင်ကို ဖူးမျှော်အံ့”ဟု သုမနသမဏေ၏ မိဘ ဆွေမျိုးတို့ကို ပန်ကြားပြီးလျှင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ကြွ၍ ဟိမဝန္တာတော အရညကုဋ်၌ သက်တော်မူ၏။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါကား ကြပတွေအားဖြင့် လည်း လုံ့လအားထုတ်ခြင်းကြီးရကား ထိုဟိမဝန္တာတော အရညကုဋ်၌ ညဦးယံ၊ မိုးသောက်ယံ စကြိုကြွဘန်များ၍ ဝမ်းတော်၌ လေနာထလေသတည်း။ ထိုရောအခါလေနာဖြင့် ပင်ပန်းခြင်းသဘောရှိသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါကိုမြင်၍ “အရှင် ဘုရား……အဘယ် ကျင်နာသနည်း”ဟု သုမနသမဏေ လျှောက်၏။

“လေနာ ထကြောင်းကို မိန့်တော်မူသော် “အရှင် ဘုရား…… အခါတပါးလည်း လေနာ ထဘူးသလော”ဟု လျှောက်၏။ “ဩ-သာမဏေ……ထဘူး၏”ဟု မိန့်တော်မူ လျှင် “အရှင်ဘုရား…… ထိုအခါ အဘယ်ဖြင့်ချမ်းသာပါ သနည်း”ဟု လျှောက်ပြန်၏။ “အနဝတတ်ရေကို ရ၍ချမ်း သာ၏”ဟု မိန့်တော်မူမှ “အရှင်ဘုရား……ထိုသို့တပြီးကား အနဝတတ်ရေကို အကျွန်ုပ်ဆောင်ချေအံ့”ဟုလျှောက်၏။

“သုမနသာမဏေ……သင်ဆောင်စွမ်းနိုင်ပါအံ့လော”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “ဩ-အရှင်ဘုရား……ဆောင်စွမ်းနိုင်ပါ၏” ဟုလျှောက်သော် “ထိုသို့တပြီးကား အနဝတတ်အိုင်၌ ပဉ္စက မည်သော နဂါးမင်းသည် ငါ့ကိုသိ၏။ ထိုနဂါးမင်းအား တိုင်ကြားဦး၍ ဆေးအလို့ငှါအနဝတတ်ရေတအိုးမျှကို ဆောင် ချေ” မိန့်တော်မူ၏။ သုမနသာမဏေလည်း “ကောင်းပြီ” ဟု ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော ဆရာကိုရှိခိုးပြီးမှ ကောင်းကင်သို့ ဖျံ တက်၍ ယူဇနာငါးရာတိုင်အောင်သောအရပ်သို့ သွားလေ၏။

ထိုသန့်၌ကား ပဉ္စကနဂါးမင်းသည် နဂါးကချေသည် အပေါင်းခြံရံလျက် အနဝတတ်အိုင်၌ ရေဖျန်းသဘင်ကစား လို၍ အသင့်အခင်းအကျင်းနှင့် နေသတတ်၊ ထို့ကြောင့် ကောင်းကင်ဖြင့်လာလတ်သော သုမနသာမဏေကို မြင်လေ သော် “ဤဦးပြည်းရဟန်းသူငယ်သည် မိမိခြေကမြူမှုန်ကို ငါ့ဦးခေါင်းထက်ကြံချလျက် သွားလေသည်တကား”ဟု အ မျက်ထွက်၍ “အနဝတတ်ရေအလို့ငှါလာသည်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို ဦးပြည်းရဟန်းသူငယ်အား ငါအနဝတတ်ရေ မပေးအံ့”ဟု ကြံပြီးသော် ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသော အနဝတတ်အိုင်ကို ဖုံး

ပွက်ကြီးဖြင့် ထမင်းအိုးကိုပိတ်သကဲ့သို့ ကြီးစွာသောပါးပျဉ်း
ဖြင့်ပိတ်လျက် ဝပ်၍နေလေ၏။

သာမဏေလည်း နဂါးမင်း၏အခြင်းအရာကို ကြည့်သော်
“ဤနဂါးမင်းကား အမျက်ထွက်သတည်း”ဟု သိ၍—

သုဏောဟိ မေ နာဂရာဇ၊
ဥဂ္ဂတေဇ မဟဗ္ဗလ။
ဒေဟိ မေ ပါနိယဃဋုံ၊
ဘေသဇ္ဇတ္ထမိ အာဂတော။
ဟူသော ဂါထာကိုရွတ်၏။

အနက်။ ။မဟဗ္ဗလ၊ ခွန်အားကြီးသော။ ဥဂ္ဂတေဇ၊
ထက်သောတန်းခိုးရှိသော။ နာဂရာဇ၊ အိုး-နဂါးမင်း။ မေ၊
ငါ၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုဏောဟိ၊ နာလင့်ဦး။ မေ၊ ငါ့
အား။ ပါနိယဃဋုံ၊ အနဝတတ်ရေတအိုးကို။ ဒေဟိ၊ ပေးပါ
လော့။ ဘေသဇ္ဇတ္ထံ၊ ဆေးအလို့ငှါ။ အာဂတော၊ လာခဲ့သည်။
အမှီဖြစ်၏။

ဤသို့ သုမနသာမဏေဆိုသော စကားကို ပန္နက နဂါး
မင်းကြား၍—

ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊
ဂင်္ဂါနာမ မဟာနဒီ။
မဟာသမုဒ္ဒ မပေတိ၊
တတော တံ ပါနိယံ ဟရ။ ။
ဟူသောဂါထာကိုရွတ်၏။

အနက်။ ။ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ အရှေ့ အရပ်
အဘို့၌။ ဂင်္ဂါနာမ၊ ဂင်္ဂါမည်သော။ မဟာနဒီ၊ မြစ်ကြီးသည်။

မဟာသမုဒ္ဒံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့။ အပ္ပေတိ၊ စီးဝင်လေ၏။ တ
တော၊ ထိုဝင်္ကါမြစ်ကြီးမှ။ ပါနီယံ၊ ရေကို။ တံ၊ သင်သည်။ ဟရ၊
ဆောင်ချေ။

ဤသို့ ပန္နကနဂါးမင်းဆိုသောစကားကို သုမနသာမဏေ
ကြားလျှင် “ဤနဂါးမင်းကား မိမိအလိုအလျောက်ပေးဟန်
မထင်၊ ငါသည် တစုံတခုသောအကြောင်းကိုပြု၍ ငါ့အာနု
ဘော်ကိုသိစေလျက် ဤနဂါးမင်းကိုနှိပ်နင်းပြီးမှ အနဝတတ်
ရေကိုယူသော် ကောင်း၏” ဟု ကြံပြီးလတ်သော် “မြတ်သော
နဂါးမင်း……ငါ၏ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည်
အနဝတတ်ရေအိုင်ကသာ အနဝတတ်ရေကိုဆောင်ချေဟု စေ
တော်မူလိုက်၏။ ဤအရပ်မှ အရှေ့မျက်နှာ ဝင်္ကါမြစ်ကြီးက
ဝင်္ကါရေကိုဆောင်ချေဟု စေတော်မူလိုက်၊ ထို့ကြောင့်ရ
ကား ဤအနဝတတ်အိုင်ကသာ အနဝတတ်ရေကို ငါဆောင်
ပေအံ့၊ ဝင်္ကါမြစ်ကြီးကဝင်္ကါရေကို ငါမဆောင်ပေ၊ သင်ဖဲလေ
လော့၊ ပါးပျဉ်းကြီးစွာဖုံးကာ၍ သင်မဆီးမတားလင့်” ဟု
ဆိုပြီးမှ—

ဣတောဝ ပါနီယံ ဟရံ၊

ဣမိနာဝမ္ဘိ အတ္ထိကော။

ယဒိ တေ ထာမဗလံ အတ္ထိ၊

နာဂရာဇ နိဝါရယ။ ။

အနက်။ ။ နာဂရာဇ၊ အို-နဂါးမင်း။ ဣတောဝ၊ ဤအနဝ
တတ် အိုင်မှသာလျှင်။ ပါနီယံ၊ အနဝတတ် ရေကို။ ဟရံ-
ဟရန္တော၊ ဆောင်လို၍။ ဣမိနာဝ၊ ဤအနဝတတ်ရေဖြင့်သာ
လျှင်။ အတ္ထိကော၊ အလိုရှိသည်။ အမ္ဘိ၊ ဖြစ်၏။ ယဒိ၊ အကယ်
၍။ တေ၊ သင်နဂါးမင်းအား။ ထာမဗလံ၊ အစွမ်းသည်။ အတ္ထိ၊

ရှိပါငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့အစွမ်းရှိပါသော်။ မံ၊ ငါ့ကို။
နိဝါရယ၊ နိုင်အောင်ဆီးတားလေ။

ဤသို့ သုမနသာမဏေ ကြီးဝါးသော စကားကို ပန္နက
နဂါးမင်းကြားလေသော် သည်းမခံချီရကား—

သာမဏေရ၊ သဇေ အတ္ထိ၊

တဝ ဝိက္ကမပေါရိသံ။

အဘိနန္ဒာမိ တေ ဝါစံ၊

ဟရဿု ပါနီယံ မမ။

ဟူသောဝါထာကိုရုတ်၏။

အနက်။ ။သာမဏေရ၊ အို—သာမဏေ။ သဇေ၊
အကယ်၍။ တဝ၊ သင်သာမဏေအား။ ဝိက္ကမ ပေါရိသံ၊
ယောက်ျားအစွမ်း ဘုန်းတန်းခိုးကြီးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါငြားအံ့။
ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ယောက်ျားအစွမ်း ဘုန်းတန်းခိုး ရှိပါသော်။
တေ၊ သင်သာမဏေ၏။ ဝါစံ၊ ကြီးဝါးသော စကားကို။
အဘိနန္ဒာမိ၊ အလွန်လျှင် ငါနှစ်သက်လိုစွတကား။ မမ၊
ငါ၏။ ပါနီယံ၊ အနဝတတ်ရေကို။ ဟရဿု၊ ဆောင်နိုင်
အောင် ဆောင်ပါလေ။

ဤသို့ ပန္နကနဂါးမင်း မလေးမစား မထိမဲ့မြင်ဆိုသော
စကားကို သုမနသာမဏေကြားလေ၍ “မြတ်သော နဂါး
မင်း……ကောင်းပြီ၊ ဆောင်နိုင်အောင် ငါဆောင်အံ့”ဟု
ဆိုသဖြင့် “အကယ်၍ ဆောင်နိုင်အံ့၊ ဆောင်ပါလေ” ဟု
ပန္နက နဂါးမင်းဆိုလတ်သော် “ထိုသို့တပြီးကား သင်ဆို
ချက်ကို ကောင်းစွာသိလေ၊ ကောင်းစွာမှတ်လေ”ဟု သုံး
ကြိမ်စေ့အောင် ပဋိညာဉ်ယူပြီးမှ “ငါကား သဗ္ဗညုဘုရား
သာသနာတော်၏ အာနုဘော်ကို ထင်ရှားပြလျက် အနဝ

တတ်အိုင်ရေကိုဆောင်ခြင်းငှါ သင့်၏” ဟုကြံဉ်း၍ ကောင်းကင် အပြင် ထိုထိုဗိမာန်၌တည်သော အာကာသစိုးနတ်တို့အထံ သို့မရောက်စွာသွားလေ၏။

အာကာသစိုးနတ်တို့လည်းရှေးရှုလာကုန်ပြီးလျှင်ရှိခိုးကုန် လျက် “ငါတို့အရှင်သုမန...အဘယ်အကြောင်းရှိသနည်း” ဟုဆို၍ ထက်ဝန်းကျင် ရပ်ကုန်၏။ သုမနသာမဏေလည်း “တခုသောအနဝတတ်အိုင် ရေအပြင်ထက် ပန္နကနဂါးမင်း နှင့်တကွ ငါစစ်ပြိုင်ခြင်းဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုအနဝတတ်အိုင် ရေအပြင်သို့ သင်တို့အာကာသစိုးနတ် အပေါင်းလည်း လာ၍ အောင်ခြင်း၊ ရှုံးခြင်းကိုရှုလှည့်ပါကုန်” ဟုဆို၏။

- (၁) ဤနည်းနှင့်နှင်လျှင် စတုမဟာရာဇ်နတ် ပြည်သို့ သွား၍စတုလောကပါလာနတ်မင်းလေးယောက် တို့သို့၎င်း။
- (၂) တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ သွား၍ သိကြားမင်းသို့ ၎င်း။
- (၃) ယာမာနတ်ပြည်သို့သွား၍ယာမာနတ်မင်းသို့၎င်း။
- (၄) တုသိတာ နတ်ပြည်သို့ သွား၍ သန္တုသိတာ နတ် မင်းသို့၎င်း။
- (၅) နိမ္မာနရတီနတ်ပြည်သို့ သွား၍ သုနိမ္မိတနတ်မင်း သို့၎င်း။
- (၆) ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်ပြည်သို့သွား၍ ပရနိမ္မိတ နတ်မင်းသို့၎င်း။
- (၇) ထိုမှအထက်၌လည်း အသညသတ်မှကြွင်းသော ရူပါဝစရဗြဟ္မာ့ပြည်တဆဲ ငါးဘုံလုံးသို့အစဉ်အ တိုင်းသွား၍ ထိုထိုဗြဟ္မာကြီးတို့သို့ ၎င်း။

ချဉ်းကပ်လေ၏။ နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတို့လည်း သုမနသာမဏေလာသည်ကိုမြင်၍ “ငါတို့အရှင်သုမန...အဘယ်အကြောင်းရှိသနည်း” ဟု မေးလင့်ကုန်လျက် ထက်ဝန်းကျင် ရပ်လာကြကုန်၏။ သုမနသာမဏေလည်း တခုသောအနဝတတ်အိုင်ရေအပြင်၌ နဂါးမင်းနှင့်တကွ ငါစစ်ပြိုင်ခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့။ ထိုအိုင်ရေအပြင်သို့ သင်နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း တို့အပေါင်းလည်းလာ၍ အောင်ခြင်း၊ ရှုံးခြင်းကိုရှုကြပါကုန်” ဟုဆို၏။ ဤသို့သုမနသာမဏေသည် အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပဘုံတို့ကိုထား၍ ကြွင်းသောနတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံသို့ တမုဟုတ်ခြင်းသာလှည့်၍ ကြားလေသတည်း။

- [(၁) ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ဘုရားအရာကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံစည်နိုင်။
- (၂) ဣဒ္ဓိဝိသယော၊ တန်းခိုး အရာကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံစည်နိုင်။
- (၃) လောကဝိသယော၊ လောကအရာကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံစည်နိုင်။
- (၄) ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံစည်နိုင်။

ဤသို့အင်္ဂုတ္တရစတုက္ကနိပါတ်၌ လာသော အစိန္တေယျလေးပါးကို နှလုံးထားလင့်ကုန်။

သုမနသာမဏေဆိုသော စကားတွင် “ဧကသ္မိံ” အနောတတ္တဒဟပိဋ္ဌေ၊ တခုသော အနဝတတ် အိုင်ရေအပြင်၌” ဟူ၍ မူအစောင်စောင်လာရကား လေးကျွန်းလုံးမှာပင် အနဝတတ်အိုင်ရှိသောကြောင့် ဤဓမ္မဒီပါကျွန်း၌ အနဝတတ် အိုင်ကိုသာ ရည်၍ တခုသော အနဝတတ်အိုင် ဟု ဆိုလေသတည်း။]

ထိုရောအခါ သုမနသာမဏေ၏ စကားကို ကြားလေ၊ ကုန်၍ ခပ်သိမ်းစုံသော နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့သည် အနဝတတ်ရေ အပြင်ထက် ကျည်တောက်၌ထည့်သော စပါးမုန့်ညက်ကဲ့သို့ ကောင်းကင်အပြည့် တစပ်တည်း အသိပ်အနှက် စည်းဝေး လာကုန်၏။ ထိုသို့နတ်၊ ဗြဟ္မာအပေါင်း စည်းဝေးလာကုန်ပြီး သော် သုမနသာမဏေလည်း “သုဏောဟိ မေ နာဂရာဇ” အစရှိသော ယခင်ကဂါထာကို ရွတ်လျက် “အနဝတတ်ရေ တအိုးမျှကို ဆေးအလို့ငှါပေးပါ” ဟု ဆို၏။ ပန္နကနဂါးမင်း လည်း “သာမဏေရ သစေ အတ္ထိ” အစရှိသော ယခင်က ဂါထာကိုရွတ်၍ “သင်သာမဏေအား ယောက်ျားအစွမ်း ဘုန်း တန်းခိုးရှိပါသော် အနဝတတ်ရေကိုဆောင်နိုင်အောင် ဆောင် ပါလေ” ဟု ဆို၏။

သုမနသာမဏေလည်း ဤသို့နှင့်နှင့် ပန္နကနဂါးမင်းကို သုံးကြိမ်တောင်း၍ သုံးကြိမ်ဆိုစေလျက် သုံးကြိမ်စေ့အောင် ပဋိညာဉ်ယူပြီးမှ ကောင်းကင်ပြင်၌ ရပ်လျက်ပင် တဆယ့်နှစ် ယူဇနာ ပမာဏရှိသော ဗြဟ္မာမင်း၏ကိုယ်ကို ဘန်ဆင်းပြီး သော် ကောင်းကင်က ရုတ်တရက် ဖြုတ်ချည်း ဆင်းတည့်၍ နဂါးမင်း၏ပါးပျဉ်းကို ခြေစုံနင်းတည့်မှ နဂါးမင်း၏ မျက်နှာ ကို အောက်ရေထဲသို့ နစ်လေအောင်နှိပ်၏။

ထိုသို့ခြေစုံနင်းတည့်၍နှိပ်သော် နှိပ်ခြင်းပင်လျှင် အားကြီး စွာသော ယောက်ျားသည် ကြင်ကြပ်စိစိနင်းသော သားရေစို အိတ်ကဲ့သို့ နဂါးမင်း၏ပါးပျဉ်း၌ နင်းကာမျှဖြင့် တွန့်လျော့၍ ယောက်မဟင်းချိခန့်မျှသာ များစွာသောပါးပျဉ်းအဖုတို့သည် ဖြစ်လေကုန်ရကား ပါးပျဉ်းအဖုတို့မှ လွတ်ရာလွတ်ရာအကြား အရပ်က ထန်းလုံးခန့်မျှ ပမာဏရှိသော ရေလုံး ရေတံခွန်တို့

သည် ကောင်းကင်သို့တက်လေကုန်၏။ သုမနသာမဏေလည်း ကောင်းကင်သို့ တက်လာသော ရေလုံးရေတံခွန်ကိုသာ ရေတအိုးကို ပြည့်စေ၍ယူ၏။ နတ်၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းလည်း—

“ပန္နက နဂါးမင်း ရှုံးခြင်းကြီးရှုံးခဲ့ပြီ၊ ငါတို့အရှင် သုမနကား အထင်အရှားနိုင်ပေသည်တကား”-

ဟု ကောင်းချီးပေးကြ၏။ သုမနသာမဏေလည်း ရေအိုးကိုပိုက်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် သွားလေ၏။ ပန္နကနဂါးမင်းကား ရှုံးခြင်းကြီးရှုံးလေသော် အရှိန်အစော်မဲ့ ရှက်အားကြီး၍ သုမနသာမဏေအား အမျက်ထွက်သဖြင့် လယ် ခေါင်ရန်းပန်းကဲ့သို့ နီသော မျက်စိရှိလျက် “ဤသာမဏေသည် နတ်၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းကို စည်းဝေးစေ၍ ငါ့ကို အရှက်ရစေ၏။ ဤသာမဏေကိုဖမ်း၍ ခံတွင်း၌လက်ကို ထည့်ပြီးသော် နှလုံးသားကိုမူလည်းနယ်အံ့၊ ခြေနှစ်ချောင်းကိုမူလည်းကိုင်၍ ဂင်္ဂါမြစ်တဘက်သို့ ပစ်လိုက်အံ့” ဟု ကြံပြီးလျှင် ရှောင်တခင် နောက်ထပ် ချက်ခြင်းလိုက်လေ၏။ ထိုသို့ လိုက်ပါသော်လည်း မှီအောင် မလိုက်စွမ်းနိုင်လေ။

သုမနသာမဏေလည်း အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏လက်တော်၌ အနဝတတ်ရေအိုးကို ထားပြီးသော် “သောက်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ ထိုခဏ၌ ပန္နကနဂါးမင်း မှီလာ၍ အရှင်အနုရုဒ္ဓါအား “အရှင်ဘုရား၏ တပည့်တော် သာမဏေသည် အကျွန်ုပ်မပေးဘဲပင် အနဝတတ်ရေကို ယူ၍သွားလေသည်တကား၊ သောက်တော်မမူပါလင့်” ဟု ဆို၏။ အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း “သာမဏေ ... နဂါးမင်း ဆိုသည့်အတိုင်း မှန်ပေသလော” ဟု မေး၏။ “အရှင်ဘုရား... ဤနဂါးမင်း ပေးသောရေကိုသာ အကျွန်ုပ် ဆောင်ခဲ့၏။ သောက်တော်မူပါ” ဟု

လျှောက်သော် အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း “အာသဝေါကင်းပြီးသော ရဟန္တာ သာမဏေအား မုသားဆိုခြင်းမည်သည်မရှိ” ဟု သိတော်မူသဖြင့် သုမနသာမဏေ ဆောင်ခဲ့သော ရေကို သောက်တော်မူ၏။ သောက်တည့်ခြင်းပင်လျှင် ဝမ်း၌ဖြစ်သော လေအနာသည် ငြိမ်းလေသတည်း။

ပန္နက နဂါးမင်းလည်း “ဤသာမဏေသည် နတ်၊ ဗြဟ္မာ အလုံးစုံကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် အကျွန်ုပ်ကို အရှက်ကြီးစွာ ရစေဘိ၏။ ဤသာမဏေ၏ နှလုံးသားကိုမူလည်း အကျွန်ုပ် ခွဲအံ့၊ ခြေနှစ်ချောင်းကိုမူလည်း ဂင်္ဂါမြစ်တဘက်သို့ ပစ်လိုက်အံ့” ဟု ဆို၏။

“မြတ်သောနဂါးမင်း....ဤသာမဏေကား အာနုဘော်ကြီးစွတကား၊ ဤသာမဏေနှင့် စစ်ပြိုင်ခြင်းငှါ သင်တို့ မတတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဤသာမဏေ ငယ်ကို သည်းခံစေ၍ ကန်တော့၍ သွားလေ” —

ဟု အရှင်အနုရုဒ္ဓါမိန့်တော်မူသော် ပန္နကနဂါးမင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင် ပင်လည်း သုမန သာမဏေ၏ အာနုဘော်ကို မျက်မှောက်ထင်ထင် သိမြင်ပြီးလျက် ရှက်ကြောက် အားကြီး၍ သာနောက်ထပ်လိုက်လာသည်ဖြစ်ရကား သုမနသာမဏေကို သည်းခံစေ၍ ကန်တော့၍ သုမနသာမဏေနှင့် အကျွမ်းတဝင် မိတ္တသန္တဝပြုပြီးမှ “ယနေ့ကစ၍ အနဝတတ် ရေကို အလိုတော် ရှိသော် အရှင်ဘုရားတို့ လာဘွယ်ကိစ္စ မရှိပြီး အကျွန်ုပ်အားသာ ဆင့်လိုက်တော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ပင် ဆောင်၍ပေးပါအံ့” ဟုဆို၍ ဖဲလေ၏။

ထိုမှနောက်၌ အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း သုမနသာမဏေကို ခေါ်၍ ဟိမဝန္တာတော အရညကုဒ္ဒိမှ သင်္ဂဏ္ဌိပြည်၏ အရှေ့

ဖြစ်သော အမိအရာ၌မိဂါရသူဌေးထားသည်ဖြစ်၍ မိဂါရ
မာတာမည်သော ဝိသာခါဆောက်လုပ်သော မိဂါရမာတု
ပြာသာဒ်သို့ ကြွတော်မူလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း အရှင်
အနုရုဒ္ဓါလာအံ့သည်ကိုသိတော်မူ၍ မိဂါရမာတုပြာသာဒ်၌
မြော်လျက်နေတော်မူလင့်၏။ ရဟန်းတို့လည်း အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါလာသည်ကိုမြင်ကုန်၍ ခရီးဦးကြိုဆိုကုန်လျက် သပိတ်၊
သင်္ကန်းကိုလှမ်းယူကြကုန်၏။

ထိုရောအခါ အချို့ ပုထုဇဉ် ရဟန်းတို့သည် “သုမန
သမဏေကို ဦးခေါင်း၊ နားရင်း၊ လက်မောင်း၊ လက်ဖျားတို့၌
ဆွဲလှုပ်ရှားကုန်၍ “သမဏေ... အသို့နည်း၊ မဆန့်ကျင်ပါ
လော” ဟု ပြက်ရယ်ဆိုကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုပုထု
ဇဉ်ရဟန်းတို့အမှုအရာကိုမြင်တော်မူ၍—

“ဤပုထုဇဉ် ရဟန်းတို့ပြုသော အမှုသည် ဝန်လေးစွ
တကား၊ မြွေဟောက်ကို ကိုင်မှားဘိသကဲ့သို့ ရဟန္တာ သာ
မဏေကို ပြက်ရယ်ပြုမှားကုန်ဘိ၏။ ဤသမဏေ၏ အာနု
ဘော်ကိုမသိကြလေကုန်၊ ယနေ့ပင်လျှင် ဤသမဏေ၏ဂုဏ်
ကျေးဇူးအာနုဘော်ကို ထင်ရှားပြုခြင်းငှါသင့်၏” ဟုကြံတော်
မူ၏။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါလည်း မြတ်စွာဘုရားအထံတော်သို့ လာ
ပြီးသော် ရှိခိုးလျက်နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း အရှင်အနု
ရုဒ္ဓါနှင့်တကွ ပဋိသန္ဓာပြေတော်မူပြီးသော် အရှင်အာနန္ဒာ
ကိုခေါ်၍ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

“ချစ်သားအာနန္ဒာ... အနဝတတ်ရေဖြင့် ငါဘုရား
ခြေဆေးတော်မူလို၏။ သမဏေတို့အား အိုးပေး၍
အနဝတတ်နေ့ကိုဆောင်လေစေ” —

ဟု မိန့်တော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာလည်း ပုပ္ဖါရုံကျောင်း ဌာရှိသော ငါးရာလောက်သော သာမဏေတို့ကို စည်းဝေးစေ ၏။ ထိုသာမဏေတို့တွင်ကား သုမနသာမဏေသည် အလုံးစုံ အောက်အငယ် ခုနစ်နှစ်ရွယ်မျှသာတည်း။ အရှင်အာနန္ဒာ လည်း အလုံးစုံထက်ကြီးသော သာမဏေကို ဤသို့လက်ဦး စွာဆို၏။ “သာမဏေ....မြတ်စွာဘုရားသည် အနဝတတ်ရေ ဖြင့်ခြေဆေးတော်မူလို၏။ ဤအိုးကိုယူ၍သွားလေ။ အနဝတတ် ရေကိုဆောင်ချေ”ဟုဆိုသော် ထိုအလုံးစုံထက်ကြီးသော သာ မဏေလည်း “အရှင်ဘုရား....အကျွန်ုပ်ကား အနဝတတ်ရေ ကိုမဆောင်နိုင်ပါ”ဟုဆို၍ငြင်း၏။ ကြွင်းသောသာမဏေတို့ ကို ကြီးစဉ်အတိုင်း ယခင်နည်းစေကုန်သော်လည်း “အနဝ တတ်ရေကိုမဆောင်စွမ်းနိုင်ပါ”ဟု ဆို၍သာငြင်းကုန်၏။

- (၁) “အသို့နည်း၊ ဤငါးရာမျှလောက်သော သာမ ဏေတို့တွင် သုမနသာမဏေမှတစ်ပါး ရဟန္တာ သာမဏေမရှိပြီလော”ဟူသြားအံ့၊ရှိ၏။
- (၂) “ထိုသို့ရှိလျက် အဘယ့်ကြောင့် အနဝတတ်အိုင် ရေကိုမဆောင်လိုဘဲ ငြင်းကုန်သနည်း”ဟူသြား အံ့။ “တစုံတယောက်သောသူအား ထင်ရှားစေ လို၍ ပန်းကုံး၊ပန်းဆိုင်းဘွဲ့သကဲ့သို့ သာမဏေ တို့ကို အနဝတတ်ရေဆောင်လေစေဟူသော ပန်း ကုံး၊ပန်းဆိုင်းနှင့်တူသော ဤဘုရားစကားတော် ကိုလည်း ငါတို့အား ထင်ရှားစေလို၍မဘွဲ့၊သုမန သာမဏေအားသာ ထင်ရှားစေလို၍ ဘွဲ့သ တည်း”ဟုသိသဖြင့် ရဟန္တာသာမဏေတို့ ငြင်း

ကုန်၏။ ပုထုဇဉ်သာမဏေတို့ကား မဆောင်စွမ်း
နိုင်သောကြောင့်ပင်လျှင် ငြင်းကုန်သတည်း။

ခပ်သိမ်းသော သာမဏေတို့အဆုံး၌ သုမနသာမဏေ၏
အလှည့် ရောက်လတ်သော် “သာမဏေ....မြတ်စွာဘုရား
သည် အနဝတတ်ရေဖြင့် ခြေဆေးတော်မူလို၏။ ဤအိုးကိုယူ၍
အနဝတတ်ရေကိုဆောင်ချေလော့” ဟုအရှင်အာနန္ဒာဆိုလျှင်
“ဘုရားသခင်ဆောင်စေတော်မူလိုသော် ဆောင်ပါအံ့” ဟုဆို
၍ မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုးပြီးမှ “အရှင်ဘုရား....အကျွန်ုပ်ကို
အနဝတတ်ရေဆောင်စေတော်မူလိုသလော” ဟု လျှောက်၏။

“ဩ-သုမန.... ဆောင်စေလို၏” ဟု မိန့်တော်မူသော်
ဝိသာခါလှူသော တနင်္ဂနွေ ရွှေစင်အတိအတ်၍ လုပ်သော
ကျောင်း၏အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော သေနာသနပရိဘောဂ
ရွှေအိုးအများတွင် ရေလောင်းအိုး အလုံးခြောက်ဆယ်ခန့်
ဝင်သော တလုံးသောအိုးစုရည်းကြီးကို လက်ဖြင့်ကိုင်ပြီးလျှင်
“ပခုံးထက်မြောက်၍ထမ်းသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊
လေးလံဘိသကဲ့သို့ ထင်ကြတော့အံ့” ဟု လက်တွင်သာတွဲလွှဲ
ကိုင်လျက် ကောင်းကင်ထက်ပျံတက်၍ ဟိမဝန္တာသို့ရှေးရှု
သွားလေ၏။

ပန္နကနဂါးမင်းလည်း သုမနသာမဏေ လာသည်ကို
အဝေးကပင်မြင်၍ ခရီးဦးကြိုဆိုပြီးသော် သုမနသာမဏေ၏
လက်ကအိုးကိုလှမ်းယူ၍ ပခုံးဖြင့်ထမ်းပြီးမှ “အရှင်ဘုရား....
အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သောကျွန်ုပ်တို့လျက် အဘယ်ကြောင့် ကိုယ်တော်
တိုင်ကြွလာဘိသနည်း၊ အနဝတတ်ရေဖြင့် အလိုရှိသော်
အဘယ်ကြောင့် သတင်းမျှသာမဆင့်မဆိုလိုက်ဘိသနည်း” ဟု
လျှောက်ပြီးမှ အိုးအပြည့်အနဝတတ်ရေကိုယူ၍ နဂါးမင်း

ကိုယ်တိုင်ချီးပြီးလျှင် “ရှေ့ကကြွတော်မူ၊ အကျွန်ုပ်နောက်က ဆောင်၍ လိုက်အံ့” ဟုဆို၏။

သုမနသာမဏေလည်း “မြတ်သောနဂါးမင်း……သင်တို့ ရပ်ရစ်ကုန်၊ ငါ့ကိုသာမြတ်စွာဘုရားစေဘော်မူ၏” ဟု နဂါးမင်းကိုပြန်စေ၍အိုးကိုအနားရေး၌လက်ဖြင့်ကိုင်လျက်ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ကြွလာ၏။ ထိုရောအခါမြတ်စွာဘုရားလည်း သုမနသာမဏေလာသည်ကို ရှုတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

“ချစ်သားရဟန်းတို့……သုမနသာမဏေ၏ တင့်တယ်စေ့ယခြင်းကို ရှုကြကုန်လော့၊ ကောင်းကင်ပြင်၌ ပျံ၍လာသော ဟင်္သာမင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ တကား” —

ဟုမိန့်တော်မူသတည်း။ သုမနသာမဏေလည်း ရေအိုးကို ချထားပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားကိုရှိခိုးလျက်နေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း “သုမန……သင်ကား အသက်အဘယ်မျှရှိပြီနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။ “အရှင်ဘုရား……အကျွန်ုပ်ကား ဘွားသည်ကစ၍ခုနစ်နှစ်ရှိပါပြီ” ဟုလျှောက်သော် “သုမန……ယနေ့ကစ၍ ဥပသမ္ပဒရဟန်းဖြစ်လေလော့” ဟု ဘုရားတို့ အမွေတော်ဖြစ်သော ဥပသမ္ပဒရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ပေးတော်မူ၏။

ဤငါတို့ဘုရား သာသနာတော်တွင်း၌ ခုနစ်နှစ်ရှယ် သာမဏေသာဖြစ်လျက် ဥတ်ကမ္မဝါမတင်ဘဲ ဥပသမ္ပဒရဟန်းအဖြစ်ကို ရဘူးသောအရှင်ကားနှစ်ပါးတည်း၊ နှစ်ပါးဟူသော်ကား—

(၁) ဤအရှင်သုမနလည်း တပါး။

(၂) အရှင်သောပါကလည်း တပါးတည်း။

ဤနှစ်ပါးတို့တွင်—

(၁) အရှင်သုမနကား ဆိုခဲ့ပြီးသော ဂုဏ်အထူးကိုစွဲ၍ ဘုရားသခင် အရာအထူးပေးတော်မူသောကြောင့် ဥပသမ္ပဒ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရ၏။

(၂) အရှင်သောပါကကား အသုဘ ဆယ်ပါးနှင့် စပ်သောပြဿနာဖြင့် ဘုရားမေးတော်မူသည်ကို ဖြေနိုင်လေ၍ ဘုရားအရာအထူး ပေးတော်မူသောကြောင့် ဥပသမ္ပဒရဟန်း အဖြစ်ကို ခုလေ၏။

ဤကား သုမနသာမဏေ၏ အကြောင်းအရာကို ဆိုသော ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုတည်း။

အနုသန္ဓေစပ်တရားတော်

ဤသို့ သုမနသာမဏေအား အရာအထူးကို ပေးတော်မူသဖြင့် ပဉ္စင်းဖြစ်ပြီးသော် တရားသဘင်၌ စည်းဝေးသော ရဟန်းတို့အား ဤသို့သောစကားသည်ဖြစ်လေ၏။

“ဩ-အရှင်တို့…… အံ့ဘွယ်ရှိစွတကား၊ နုနစ် နှစ်ရှယ်သာမဏေငယ်အားလည်း ဤသို့ သဘော ရှိသောအာနုဘော်သည်ဖြစ်ဘိ၏၊ ဤမှရှေး၌ ဤသို့ သဘောရှိသော အာနုဘော်ကို မမြင်စဘူးပေ”—

ဟု စကားဖြစ်လေသတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားလည်း ထို အကြိုက်တွင် တရားသဘင်သို့ကြွတော်မူပြီးမှ “ချစ်သား ရဟန်းတို့…… ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် စည်းဝေးကြကုန် သနည်း” ဟု မေးတော်မူ၍ ယခင်စကားကိုဘော်ထုတ်လျက်

ဤမည်သောစကားဖြင့် စည်းဝေးပါကုန်သည်”ဟု လျှောက်ကြသော်—

“ချစ်သား ရဟန်းတို့.... ငါ့သာသနာတော်၌ ငယ်ရွယ်သသူပင်လည်း သမ္မာပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံလျှင် ဤသို့သဘောရှိသော ရဟန်းစည်းစိမ်ကို ရသလျှင် ကတည်း”—

ဟု မိန့်တော်မူဦး၍ တရားဟောတော်မူလိုရကား—

ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊

ယုဉ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနော။

သော မံ လောကံ ပဘာသေတိ၊

အတ္တာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။ ။

ဟူသောဂါထာကိုရွတ်တော်မူ၏။

အနက်။ ။ဒဟရော၊ ငယ်သော။ ယောဘိက္ခု၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ငါဘုရား သာသနာ တော်၌။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ယုဉ္ဇတိ၊ လုံ့လစေ့ဆော်၏။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ အတ္တာ၊ တိမ်တိုက်မှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ စန္ဒိမာဝ၊ လမင်းကဲ့သို့။ ဣမံလောကံ၊ ဤခန္ဓာစသည်ဖြင့် ပြားသော လောကကို။ ပဘာသေတိ၊ အပြားအားဖြင့် ထွန်းလင်းစေနိုင်၏။

ဤဂါထာ၌ အဓိပ္ပါယ်သော်ကား—ငယ်ရွယ် ပျိုမျစ်သော အကြင်ရဟန်းသည် ငါဘုရား သာသနာတော်၌ စင်စစ်သဖြင့် ဝိပဿနာ ဘာဝနာပြု၍ လုံ့လစေ့ဆော်၏။ ထိုငယ်ရွယ်ပျိုမျစ်သော ရဟန်းသည် ပင်လည်း တိမ်တိုက်ကို အမှတ်ပြု၍ ဥပလက္ခဏနည်းဖြင့် ဆိုအပ်သော တိမ်တိုက်၊ ဆီးနှင်း၊ မီးခိုး၊ မြေ၊ ရာဟု ဟူသော အညစ်အကြေး ငါးပါးမှ လွတ်

သောလမင်းကဲ့သို့ ခန္ဓာ၊ အာယတန စသည်ဖြင့် ပြားသော လောကကို အပြားအားဖြင့် တခဲနက် ထွန်းလင်းစေနိုင်၏ ဟုလိုသတည်း။

ဤသို့သော ဓမ္မဒေသနာကို ဟောတော်မူသောအဆုံး၌ များစွာသောသူတို့သည် အကျွတ်တတန် သောတာပန်စသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။

ဤတွင်ရှေ့ကား သုမနသမဏေကျော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး
ဝတ္ထုအဋ္ဌပုတ္တိပြီး၏။

နိဂုံး

ဤသို့ ရေတွက်ခဲ့ပြီးသော သာမဏေကျော် လေးပါးတို့ ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကို အကျဉ်းဆိုသော်—

(၁) ဝနဝါသိက တိဿ သာမဏေသည် တရက်၊ နှစ် ရက်ခန့်မျှဖြင့် ပုဆိုးတထောင်၊ ဆွမ်းတထောင်ကို ရစေနိုင်၏။ တကြိမ် အလှူခံ ဝင်ကာ ပင်လည်း ကမ္မလာတထောင် အလိုပြည့်၏။ ဤသို့ပြန်ပြော စွာသော လာဘသက္ကာရ ကိုစွန့်၍ သာဝတ္ထိပြည် မှ ယူဇနာ တရာ့နှစ်ဆယ် ကွာသော တော ကျောင်း၌ နေလျက် ခုနစ်နှစ် ရွယ်ကပင် ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ရောက်၏။ သဗ္ဗညု ဘုရားနှင့်တကွ အသိ တိမဟာသာဝက စသောလေးသောင်း ရှစ်ကျိပ် သော ရဟန္တာအပေါင်းလည်း ထိုတောကျောင်း သို့ကြွ၍ ဝနဝါသိက တိဿသာမဏေကို ရှုမျှော် ကြရ၏။ ဤသည်လျှင် ဝနဝါသိက တိဿ သာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတည်း။

- (၂) ပဏ္ဍိတ သာမဏေသည် ရေမြောင်းဥပမာ၊ မြားသမားဥပမာ၊ တစည်းသမား ဥပမာတို့ကို အလိုအလျောက် ဆရာမသင်ဘဲ မိမိ ပညာ အမြင်ဖြင့် ကြံစည်ဆင်ခြင်၍ အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင် ကျင့်ဆောင်နိုင်၏။ သဗ္ဗညုဘုရားနှင့်တကွ သိကြား၊ စတုလောကပါလာ၊ နေနတ်၊ လနတ် စသောနတ် အပေါင်းတို့လည်း စောင်မရ၏။ ခုနစ်နှစ်ရွယ် ကပင်လည်း ရဟန္တာဖြစ်၏။ ဤသည်လျှင် ပဏ္ဍိတ သာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတည်း။
- (၃) သံကိစ္ဆ သာမဏေသည် သန္ဓေ မဘွားမီကပင် အမိကို သင်္ဂြိုဟ်ရာ ထင်းပုံသို့ ပါလျက် မီးမျှမ လောင်မချစ်လေ။ ခုနစ်နှစ် ရွယ်က ပင်လည်း ရဟန္တာဖြစ်၏။ ကိုယ်၊ အသက်ကို စွန့်၍ ရဟန်းသုံးကျိပ် တို့အား သေဘေးမှ ကယ်ဆယ်မစ၍ ခိုးသူတို့ မခုတ်မဖြတ်နိုင်၊ ခိုးမှုနှင့်တကွ ခိုးသူငါးရာတို့ကို ဆုံးမ၍ ရဟန္တာအဖြစ်တိုင်အောင်ဆောင်၍ ရဟန်းငါးရာ အမြဲမပြတ် အခြံ အရံရှိ၏။ ဤသည်လျှင် သံကိစ္ဆသာမဏေ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတည်း။
- (၄) သုမနသာမဏေသည် ခုနစ်နှစ်ရွယ်ကသာ ရဟန္တာ ဖြစ်၍ အနဝတတ်အိုင်၌ ပန္နကနဂါး မင်းကိုနိုင်၏။ နတ်၊ ပြဟ္မာ အပေါင်းတွင် ကျော်စော ထင်ရှား၏။ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်သော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ့ကို အနဝတတ်ဒေရကို ဆောင်စွမ်းနိုင်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားကို လည်း အနဝတတ် ရေဖြင့် ခြေတော် ဆေးစေ၏။

ဥဇာကမ္မဝါ မတင်ဘဲပင် ပဉ္စင်း ရဟန်း အဖြစ်ကို
လည်းရ၏။ ဤသည်လျှင် သုမန သာမဏေ၏
ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးတည်း။

ဤသို့သောဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးကိုစွဲ၍ ဤသာမဏေ လေး
ပါးတို့သည် လောကသုံးပါး၌ သာမဏေချင်းတို့တွင် အထူး
သဖြင့် ထင်ရှားကျော်စော သောကြောင့် “သာမဏေကျော်
လေးပါး” ဟူ၍ အစဉ်ဥဒါန်း ချီးမွမ်းပြောဆိုရာ ဖြစ်သတည်း။

ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်အားဖြင့် “အတုမဲ့သော
ဘုန်း၊ လက်ရုံး၊ အာဏာ၊ ပညာ၊ လုံ့လ အစရှိသော ကြက်
သရေ အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊
ပညာဟူသော အလိုဆန္ဒ ပြီးစီးရာသည့် အင်္ဂါ ငါးပါးလည်း
ရှိသော၊ ဥပေါ်ဆဒ္ဓန် အမွန်ဇာတိ အစစ်ဆင်ဖြူ ရတနာတို့ကို
ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကျွန်းငယ်ငါးရာ အရံအကာနှင့်တကွ
ဇမ္ဗုဒီပါ တကျွန်းလုံးလက်သို့ ရောက်သည် မည်သော” ဟု
ဇာတ်နိပါတ် ကျမ်းဂန်လာသည့်အတိုင်း—

အသမ္ဘိန္ဒုတ္တိယ အာဒိစ္စဝံသ မုဒ္ဓါဘိသေက ကေရာဇ်၊
ဒီပရာဇ်မင်းစစ်လည်း မြောက်သော မဟာအမရပူရ မြို့တည်
နန်းတည် လက်နက် စကြာ သခင် ဆင်ဖြူများရှင် အသျှင်
ဘဝရှင် မဟာဓမ္မရာဇ် တရားမင်းကြီးသည် မဂ်ဖြင့်လာသော
အရိယာတို့၏ သဒ္ဓါခြင်းကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်
သော သဒ္ဓါခြင်းဖြင့် ဘုရား၊ အရိယာ၊ ရဟန္တာတို့ကို ဖူးတွေ့
လိုခြင်း အားကြီးရကား မျက်မှောက်ထင်ထင် မမြင်လိုက်ရ
သော်လည်း မြင်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်အောင် နှလုံးထားတော်မူ၍—

(၁) ပိုလိအချိန်အသောင်းမက မာခက်လှသောသံစက်

သံတွေကို အရည်ကျိုသဖြင့် သွန်းလုပ်သော စန္ဒာ
မုန့် ဘုရားရုပ်ပွားတော်။

(၂) ရွှေအတိမ္ဗမ်းမံထုလုပ်သော ရှစ်ဆယ်သော အသီ
တိ မဟာသာဝက ရုပ်ပွားတော်-

တို့ကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကြပ် မပြတ် ကိုးကွယ်တော်မူ၏။
သာမဏေကျော် လေးပါးတို့ကို ရုပ်ပွားဆင်းတု ထုလုပ်ကိုး
ကွယ်တော် မူလိုသောကြောင့်လည်း ဂုဏ်ကျေးဇူး အထူးကို
ဆွေးနွေး မေးမြန်းတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ အရိယာ သူတော်ကောင်း
တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးကို ဆင်ခြင်ဆွေးနွေးလေ့ ရှိတော်မူ
သော လက်နက်စကြာသခင် ဆင်ဖြူများရှင် အသျှင်ဘဝရှင်
မဟာဓမ္မရာဇ် တရားမင်းကြီး၏ အမေးတော်ကို တိုင်တည်၍
သာမဏေကျော်လေးပါးတို့ ဂုဏ်ကျေးဇူးဝတ္ထု အဋ္ဌပ္ပတ္တိများ
ကို ဆိုရာဆိုကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဓါ၊ ပညာ၊ သတိ၊ သမာဓိ
ရှိသသူတို့၏ မြတ်သောနားတန်းဆာ အရသာနှင့်တူသော ဤ
သည့် “စတုသာမဏေရ ဝတ္ထု” ကို မဟာဓမ္မရာဇ် တရား
မင်းကြီး၏ နန်းစံစည်းစိမ် ၂၅-နှစ်၊ ဒသာဓိမာသ်ပွားဆဲ သုဒ္ဓ
ဒိန် ၅၉၁-ရက်၊ စန္ဒရမာသ ၂၁-အံသာ၊ နတ်တော်လပြည့်
ကျော် ခုနစ်ရက်၊ ခနုရာသီ၊ မူလနက္ခတ်သို့ ပြောင်းသနေ့
နံနက် ပဌမယံ ၈-နာရီ၊ ၂-ပါဒ်ရောက်သောအခါ ကျမ်းဂန်
လာသောအတိုင်း ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ မထေရ်
ထုတ်နုတ်စီရင်ပေသတည်း။

ဤတွင်ရှေ့ကား သာမဏေကျော်လေးပါး

ဝတ္ထု ပြီး၏။

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

အ		အရှင်အာနန္ဒာအကြောင်း	၅၄
အကျွတ်တရားဦးရသူ ၂-ဦး	၂၀	အလှူပေးသူအင်္ဂါ ၃-ပါး	၁၂၆
အချင်းချင်းထိထား		အာ	
ရွှေအိုးများ	၈၁	အားအင်ကြိုးကုတ်	
အချပ်တရာ ပဒုမာ	၁၂၃	လွန်အားထုတ်	၆၈
အခြံအရံသာရ စည်းစိမ်		အိ	
မရသူ	၆၃	အိမ်,ကျောင်း မြင့်တက်	
အစိန္တေယျ ၄-ပါး	၁၄၇	ဒါနတွက်	၇၇
အထူးဆုံးရဟန္တာဖြစ်သူ	၅၆	ဥ	
အထူးဆုံးပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသူ	၅၆	ဥပသမ္ပဒ ဘွဲ့ထူးရ	
အဓိမုတ္တက သာမဏေ		သာမဏေ ၂-ပါး	၁၅၅
အကြောင်း	၁၂၀	ဥသျှောင်ထုံးမင်္ဂလာ	၃၃
အန္တဘာရဆွမ်းလှူက နတ်က		ဧ	
ကောင်းချီးပေး	၁၂၇	ဧတဒဂ်ရကြောင်း ၄-ပါး	၆
အနုရုဒ္ဓါတန်းခိုးမရှိမို့ တိုး	၁၃၃	ဧတဒဂ်ရ ရဟန်းများ	၇
အနုသန္ဓေစပ် ဂါထာမြတ်	၅၉	ဧတဒဂ်ရ ရဟန်းမိန်းမများ	၁၁
၉၇-၁၁၆-၁၅၆		ဧတဒဂ်ရ ယောက်ျားများ	၁၃
အနုရုဒ္ဓါ၏ ခမည်းတော်		ဧတဒဂ်ရ မိန်းမများ	၁၆
အတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်	၁၃၁	က	
အနည်းလူ အများရသော		ကတိကဝတ် ၃-ပါး	၁၀၅
သာသနာ	၃၉	ကမ္ဘိုး ဘိဟန်	
အမည်မှည့်မင်္ဂလာ	၃၃	ထောင်းပြာပြန်	၆၈
အမေးလေးထွေ အဖြေ		ကိုယ်ဝန်မထမီအကြား	
လေးပါး	၉၂-၉၃	မင်္ဂလာ	၃၃
အမျှပေးကတထောင်ရ	၁၃၀	ကောင်းမှု ပွားရာ	
အမျှပေးရာဆီမီးဥပမာ	၁၂၈	ဘိုးခသာ	၇၃

ကျမ်းပြုဆရာ ဆုံးဖြတ်ပါ	၉၆	စားကြွင်းစားတွက်တာ	
ကျောက်ကုန်းတော်		ဘေးကြိုလာ	၁၈၀
မညွတ်ဘဲဝင်ကုန်မြဲ	၇၇	စိတ်ဖြစ်ပုံ ၅-မျိုး	၅၀
ခ		ဆ	
ခုနစ်ရာဟော		ဆွမ်းပေး ရာဝတ်	၁၀၆
ဣတိဝုတ်ကျမ်း	၁၇	ဆွမ်းနှိုးဆော်သူ	၆၅
ခိုးသူငါးရာ		ဇ	
ရှင်ပြုနည်း	၁၁၇	ဇီဝကောသလာတုစေတီ	၁၄
ချင်ခြင်းသုံးပါး	၈၃	ဈ	
ဂ		ဈာန်တန်းခိုးပေ-	
ဂန္ဓကုဋိတိုက်-ဦးခေါင်း		သန်လျက်ခွေ	၁၁၃
ဆိုက်	၇၅	တ	
င		တကြိမ်မျှကြည်ညိုမှုအကျိုး	၂၅
ငါးကြင်းလေးကောင်		တစည်းသမား-ဥပမာ	၈၈
မဟာဒုက်ဆောင်	၇၀	တိဿသမာမဏောဂုဏ်ထူး	၁၅၇
ငါးကြင်းရသာ-		တိဿမယ်တော်	
ဆောင်ခဲ့ပါ	၈၈	ချင်ခြင်း၃-ပါး	၃၀-၃၁
ငိုကြွေးသမှု-မဟာဒုက်ပြု	၇၄	ထ	
စ		ထမင်းခွံ မင်္ဂလာ	၃၃
စကြာမင်း၏ရတနာ ၇ -ပါး	၃	ဒ	
စစ်ထိုးရန်အတွက်		ဒါနအကျိုးတထောင်တိုး	၃၉
ပန်ကြားချက်	၁၄၆	ဒါနတန်းခိုးမြေနိုင်လျှိုး	၇၇
စန္ဒာမုနိရုပ်ပွားတော်	၁၆၀	ဒါနပြုနည်း ၄-ပါး	၆၄
စည်းစိမ်သာရ-		ဒိဗ္ဗစက္ခု-ပတ္တနာပြု	၁၂၃
အခြံအရံမရသူ	၆၃	ဒိဗ္ဗစက္ခုအခြေ-ဆီမီးပေ	၁၂၄
စည်းစိမ် အခြံအရံ		ဒိဗ္ဗဓမ္မအင်္ဂါလေးပါး	၈၁
နှစ်ပါးမရသူ	၆၄	ဓ	
စည်းစိမ်အခြံအရံ		ဓမ္မကထာနှင့်သရဘဉ်အထူး	၄၆
နှစ်ပါးရသူ	၆၄	ဓရ ၂-ပါး	၉၉

န	ဘုန်းကံရှိအံ့ ရလတ္တံ့	၇၅
နားထွင်းမင်္ဂလာ ၃၃	မကြောက်တရား ၁၁၄-၁၁၅	
နိဗ္ဗာန်ဆော်က-ထက်ဝက်ရဒ် ၆၆	မသေဘူးသောအရပ် ၅၄	
နိဗ္ဗာန်ဆော်အင်္ဂါ ၂-ပါး ၆၆	မဟာအဘိညာဉ်ရသူ၄-ဦး ၁၃	
နေနတ်သား ၈၉	မဟာဒုက် ၆၅	
ပ	မဟာဒုက်မှာအင်္ဂါသုံးဖြာ ၈၁	
ပရိဒေဝေါနှင့်ပရိဒေဝသီ	မဟာသဘာဝက ရုပ်ပွား ၁၆၀	
ဆုံးဖြတ်ချက် ၁၁၄	မရှိစကား မကြားရ ၁၂၆	
ပစ္စိမဘဝိက သတ်မရ ၁၀၁	မင်္ဂလာ ၅-ပါး၊ ၇-ပါး ၃၃	
ပဉ္စပတိဋ္ဌိတရှိခိုးနည်း ၇၅	မင်းသားသုံးပါးဆွေး	
ပဏ္ဍိတသမ္မာမဏေဂုဏ်ထူး ၁၅၈	နွေးခင်း ၁၃၆	
ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာ ၇၁	မိုးသောက်ထကျင့်သုံးဖြာ ၇၁	
ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကြောင်း	မွေးနေ့မင်္ဂလာ ၃၃	
နှစ်ဖြာ ၈၉	မြတ်စွာဘုရားအကြံလေးပါး ၉၁	
ပန္နကနဂါးနှင့် စစ်ထိုး	မြားဥပမာ ကြံဖြစ်လာ ၈၇	
ခင်း ၁၄၈	ရ	
ပန္နကနှင့်အနုဝတတ်အိုင် ၁၄၂	ရတနာမိုဃ်းရွာသွန်းဖို့ ၇၉	
ပုဆိုးဝတ်မင်္ဂလာ ၃၃	ရတနာမည်ကြောင်း ၅-ပါး ၅	
ဗ	ရဟန်း၏ခက်ခဲမှု ၃-ပါး ၃၄	
ဗာရာဏသီပြည်	ရေမြောင်းဥပမာ ၈၆	
အလုံးလွှမ်း၍ဖုံး ၇၈	ရှင်တိဿ၏အမည် ၄-မျိုး ၄၁	
ဗုဒ္ဓစက္ခု ၂-ပါး ၇၁	ရှင်တိဿ၏စကား	
ဗုဒ္ဓစက္ခုလောကရှု ၇၁	၂-ခွန်း ၄၂-၄၅-၄၆	
မြဟွာအသွင်ဖြင့်စစ်ထိုး	ရှေးကရှင်ပြုနည်း ၃၄-၃၅	
ခြင်း ၁၄၈	(ရှင်တကာကျင့်ဝတ် ၂	
ဘ	ဥပဇ္ဈာယ်ကျင့်ဝတ် ၃။)	
ဘုရားရှင်ပြုတော်မူမြဲ ၃-ပါး ၇၁	ရှေးကလူဘူး ဒါနထူး	
ဘုရား၏ရတနာ ၇-ပါး ၃	ကြောင့်ချင်းခြင်းဖြစ် ၈၃	
ဘုန်းကံကြီးသူ ၉၅		

ရှေးဘဝမလှူ ခုမူဆင်းရဲ	၆၇	သာမဏေကျော် ၄-ပါး	၂၃
ရှေးစဉ်လာ သုံးဆောင်ရာ	၉၁	သာမဏေကျော်လေးပါး	
ရှင်လမ်းစေမှု နှစ်သက်ဆု	၆၉	ရုပ်ပွားဆင်းတု	၁၆၀
လ		သီလရှိက မြတ်ပုံ	၁၁၉
လနတ်သား	၈၉	သီလမရှိက မမြတ်ပုံ	၁၁၉
လာဘသက္ကာရ ၂-မျိုး	၆၀	သုမနသာမဏေဘွဲ့ထူး	၁၅၄
လူမှုရေးရာ	၁၃၇	သုမနသာမဏေဂုဏ်ထူး	၁၅၈
၀		သုမနသာမဏေနှင့်	
ဝဿဝါသိက		အနုရုဒ္ဓါ	၁၄၁
ဝါကျွတ်မှ	၁၄၀	သီးခြားဆွမ်းခံဝင်	
ဝဇ္ဇမူလ မကင်းကြ	၁၂၅	ကြောင်း ၃-ပါး	၈၅
ဝိဝေကသုံးပါး	၆၁	သံကိစ္စအားနိမိတ်ကြားပုံ	၁၀၁
ဝိဗ္ဗာဠာဝိတော	၁၃၉	သံကုဇ္ဈအမည်ရှေ့ဦးတည်	၁၀၂
သ		သံကိစ္စသာမဏေဂုဏ်ထူး	၁၅၈
သရဏဂုံဦးတည်သူ ၂-ဦး	၁၄	ဟ	
သစ္စာစောင့်ကျိုး	၁၂၁	ဟင်္သာမင်းဟန်	
သင်္ဂဟတရား ၄-ပါး	၁၄	ကောင်းကင်ပျံ	၁၅၄

သာသနာရေးဦးစီးဌာန
စာကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး၊ ရန်ကုန်

ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်
၃၅၇-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာအုပ် ၁ ကျပ် ၅၀ ပြာ